Κατὰ Ἰωάννην

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν[a] ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν[b] πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν[c] ὁ λόγος.
2 οὗτος ἦν[a] ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. 3 πάντα δι’ αὐτοῦ ἐγένετο,[a] καὶ χωρὶς
αὐτοῦ ἐγένετο[b] οὐδὲ ἕν. ὃ γέγονεν[c] 4 ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν,[a] καὶ ἡ ζωὴ ἦν[b] τὸ φῶς
τῶν ἀνθρώπων· 5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ[a] φαίνει,[b] καὶ ἡ σκοτία[c] αὐτὸ οὐ
κατέλαβεν.[d] 6 Ἐγένετο[a] ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος[b] παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ
Ἰωάννης· 7 οὗτος ἦλθεν[a] εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ[b] περὶ τοῦ φωτός, ἵνα
πάντες πιστεύσωσιν[c] δι’ αὐτοῦ. 8 οὐκ ἦν[a] ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ’ ἵνα
μαρτυρήσῃ[b] περὶ τοῦ φωτός. 9 ἦν[a] τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν[b] ὃ φωτίζει[c] πάντα
ἄνθρωπον ἐρχόμενον[d] εἰς τὸν κόσμον. 10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν,[a] καὶ ὁ κόσμος δι’
αὐτοῦ ἐγένετο,[b] καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.[c] 11 εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν,[a] καὶ οἱ
ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.[b] 12 ὅσοι δὲ ἔλαβον[a] αὐτόν, ἔδωκεν[b] αὐτοῖς
ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι,[c] τοῖς πιστεύουσιν[d] εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 13 οἳ
οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ’ ἐκ
θεοῦ ἐγεννήθησαν.[a] 14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο[a] καὶ ἐσκήνωσεν[b] ἐν ἡμῖν, καὶ
ἐθεασάμεθα[c] τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς[d] παρὰ πατρός, πλήρης[e]
χάριτος καὶ ἀληθείας· 15 (Ἰωάννης μαρτυρεῖ[a] περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν[b]
λέγων·[c] Οὗτος ἦν[d] ⸂ὃν εἶπον⸃·[e] Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος[f] ἔμπροσθέν μου
γέγονεν,[g] ὅτι πρῶτός μου ἦν·)[h] 16 ⸀ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος[a] αὐτοῦ ἡμεῖς

Chapter 1
1 a V3SIAI
b V3SIAI
c V3SIAI
2 a V3SIAI
3 a V3SAMI
b V3SAMI
c V3SRAI
4 a V3SIAI
b V3SIAI
5 a NDFS *σκοτία* *darkness*
b V3SPAI
c NNFS *σκοτία* *darkness*
d V3SAAI *καταλαμβάνω* *to obtain*
6 a V3SAMI
b VPRPNMS
7 a V3SAAI
b V3SAAS
c V3PAAS
8 a V3SIAI
b V3SAAS
9 a V3SIAI
b NNNS *ἀληθινός* *true*
c V3SPAI *φωτίζω* *to give light*
d VPPMAMS
10 a V3SIAI
b V3SAMI
c V3SAAI
11 a V3SAAI
b V3PAAI
12 a V3PAAI
b V3SAAI
c VNAM
d VPPADMP
13 a V3PAPI
14 a V3SAMI
b V3SAAI *σκηνόω* *to live*
c V1PAMI *θεάομαι* *to see*
d NGMS *μονογενής* *one and only*
e NNMS *πλήρης* *full*
15 a V3SPAI
b V3SRAI
c VPPANMS
d V3SIAI
e V1SAAI
f VPPMNMS
g V3SRAI
h V3SIAI
16 a NGNS *πλήρωμα* *fullness*

πάντες ἐλάβομεν,[b] καὶ χάριν ἀντὶ[c] χάριτος· 17 ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως
ἐδόθη,[a] ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.[b] 18 θεὸν οὐδεὶς
ἑώρακεν[a] πώποτε·[b] ⸂μονογενὴς[c] θεὸς⸃ ὁ ὢν[d] εἰς τὸν κόλπον[e] τοῦ πατρὸς
ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.[f] 19 Καὶ αὕτη ἐστὶν[a] ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου ὅτε
⸀ἀπέστειλαν[b] οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας[c] ἵνα ἐρωτήσωσιν[d]
αὐτόν· Σὺ τίς εἶ;[e] 20 καὶ ὡμολόγησεν[a] καὶ οὐκ ἠρνήσατο,[b] καὶ ὡμολόγησεν[c]
ὅτι ⸂Ἐγὼ οὐκ εἰμὶ⸃[d] ὁ χριστός. 21 καὶ ἠρώτησαν[a] αὐτόν· Τί οὖν; ⸂σὺ Ἠλίας[b]
εἶ⸃;[c] καὶ λέγει·[d] Οὐκ εἰμί.[e] Ὁ προφήτης εἶ[f] σύ; καὶ ἀπεκρίθη·[g] Οὔ. 22 εἶπαν[a]
οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ;[b] ἵνα ἀπόκρισιν[c] δῶμεν[d] τοῖς πέμψασιν[e] ἡμᾶς· τί λέγεις[f] περὶ
σεαυτοῦ; 23 ἔφη·[a] Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος[b] ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐθύνατε[c] τὴν ὁδὸν
κυρίου, καθὼς εἶπεν[d] Ἠσαΐας[e] ὁ προφήτης. 24 ⸀Καὶ ἀπεσταλμένοι[a] ἦσαν[b] ἐκ
τῶν Φαρισαίων. 25 καὶ ἠρώτησαν[a] αὐτὸν καὶ εἶπαν[b] αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις[c]
εἰ σὺ οὐκ εἶ[d] ὁ χριστὸς ⸂οὐδὲ Ἠλίας[e] οὐδὲ⸃ ὁ προφήτης; 26 ἀπεκρίθη[a] αὐτοῖς ὁ
Ἰωάννης λέγων·[b] Ἐγὼ βαπτίζω[c] ἐν ὕδατι· ⸀μέσος ὑμῶν ⸀ἕστηκεν[d] ὃν ὑμεῖς
οὐκ οἴδατε,[e] 27 ⸀ὁ ὀπίσω μου ⸀ἐρχόμενος,[a] οὗ ⸂οὐκ εἰμὶ⸃[b] ἄξιος ἵνα λύσω[c]
αὐτοῦ τὸν ἱμάντα[d] τοῦ ὑποδήματος.[e] 28 ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ[a] ἐγένετο[b] πέραν[c]
τοῦ Ἰορδάνου,[d] ὅπου ἦν[e] ⸀ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.[f] 29 Τῇ ἐπαύριον[a] βλέπει[b] τὸν

---

b V1PAAI
c ἀντί *in exchange for*
17 a V3SAPI
b V3SAMI
18 a V3SRAI
b πώποτε *ever*
c NNMS μονογενής *one and only*
d VPPANMS
e NAMS κόλπος *side*
f V3SAMI ἐξηγέομαι *to tell*
19 a V3SPAI
b V3PAAI
c NAMP Λευίτης *Levite*
d V3PAAS
e V2SPAI
20 a V3SAAI ὁμολογέω *to confess*
b V3SAMI
c V3SAAI ὁμολογέω *to confess*
d V1SPAI
21 a V3PAAI
b NNMS Ἠλίας *Elijah*
c V2SPAI
d V3SPAI
e V1SPAI
f V2SPAI
g V3SAPI
22 a V3PAAI
b V2SPAI
c NAFS ἀπόκρισις *answer*
d V1PAAS
e VPAADMP
f V2SPAI
23 a V3SIAI
b VPPAGMS βοάω *to call*
c V2PAAM εὐθύνω *to make straight*
d V3SAAI
e NNMS Ἠσαΐας *Isaiah*
24 a VPRPNMP
b V3PIAI
25 a V3PAAI
b V3PAAI
c V2SPAI
d V2SPAI
e NNMS Ἠλίας *Elijah*
26 a V3SAPI
b VPPANMS
c V1SPAI
d V3SRAI
e V2PRAI
27 a VPPMNMS
b V1SPAI
c V1SAAS
d NAMS ἱμάς *thong*
e NGNS ὑπόδημα *sandal*
28 a NDFS Βηθανία *Bethany*
b V3SAMI
c πέραν *on the other side*
d NGMS Ἰορδάνης *Jordan*
e V3SIAI
f VPPANMS
29 a ἐπαύριον *the next day*
b V3SPAI

Ἰησοῦν ἐρχόμενον[c] πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει·[d] Ἴδε ὁ ἀμνὸς[e] τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων[f] τὴν
ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. 30 οὗτός ἐστιν[a] ⸀ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον·[b] Ὀπίσω μου
ἔρχεται[c] ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν,[d] ὅτι πρῶτός μου ἦν·[e] 31 κἀγὼ οὐκ
ᾔδειν[a] αὐτόν, ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ[b] τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο ἦλθον[c] ἐγὼ ⸀ἐν ὕδατι
βαπτίζων.[d] 32 καὶ ἐμαρτύρησεν[a] Ἰωάννης λέγων[b] ὅτι Τεθέαμαι[c] τὸ πνεῦμα
καταβαῖνον[d] ⸀ὡς περιστερὰν[e] ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν[f] ἐπ’ αὐτόν· 33 κἀγὼ
οὐκ ᾔδειν[a] αὐτόν, ἀλλ’ ὁ πέμψας[b] με βαπτίζειν[c] ἐν ὕδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν·[d]
Ἐφ’ ὃν ἂν ἴδῃς[e] τὸ πνεῦμα καταβαῖνον[f] καὶ μένον[g] ἐπ’ αὐτόν, οὗτός ἐστιν[h] ὁ
βαπτίζων[i] ἐν πνεύματι ἁγίῳ· 34 κἀγὼ ἑώρακα,[a] καὶ μεμαρτύρηκα[b] ὅτι οὗτός
ἐστιν[c] ὁ ⸀ἐκλεκτὸς[d] τοῦ θεοῦ. 35 Τῇ ἐπαύριον[a] πάλιν εἱστήκει[b] ⸀ὁ Ἰωάννης
καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, 36 καὶ ἐμβλέψας[a] τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι[b]
λέγει·[c] Ἴδε ὁ ἀμνὸς[d] τοῦ θεοῦ. 37 καὶ ἤκουσαν[a] ⸂οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ⸃
λαλοῦντος[b] καὶ ἠκολούθησαν[c] τῷ Ἰησοῦ. 38 στραφεὶς[a] δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ
θεασάμενος[b] αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας[c] λέγει[d] αὐτοῖς· Τί ζητεῖτε;[e] οἱ δὲ εἶπαν[f]
αὐτῷ· Ῥαββί[g] (ὃ λέγεται[h] ⸀μεθερμηνευόμενον[i] Διδάσκαλε), ποῦ μένεις;[j]
39 λέγει[a] αὐτοῖς· Ἔρχεσθε[b] καὶ ⸂ὄψεσθε.[c] ἦλθαν[d] οὖν⸃ καὶ εἶδαν[e] ποῦ μένει,[f]
καὶ παρ’ αὐτῷ ἔμειναν[g] τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν[h] ὡς δεκάτη.[i] 40 ἦν[a]

---

c VPPMAMS
d V3SPAI
e NNMS ἀμνός *lamb*
f VPPANMS
30 a V3SPAI
b V1SAAI
c V3SPMI
d V3SRAI
e V3SIAI
31 a V1SPAI
b V3SAPS
c V1SAAI
d VPPANMS
32 a V3SAAI
b VPPANMS
c V1SRMI θεάομαι *to see*
d VPPAANS
e NAFS περιστερά *dove*
f V3SAAI
33 a V1SPAI
b VPAANMS
c VNPA
d V3SAAI
e V2SAAS
f VPPAANS
g VPPAANS
h V3SPAI
i VPPANMS
34 a V1SRAI
b V1SRAI
c V3SPAI
d NNMS ἐκλεκτός *elect*
35 a ἐπαύριον *the next day*
b V3SPAI
36 a VPAANMS ἐμβλέπω *to look*
b VPPADMS
c V3SPAI
d NNMS ἀμνός *lamb*
37 a V3PAAI
b VPPAGMS
c V3PAAI
38 a VPAPNMS στρέφω *to turn*
b VPAMNMS θεάομαι *to see*
c VPPAAMP
d V3SPAI
e V2PPAI
f V3PAAI
g NMS ῥαββί *Rabbi*
h V3SPPI
i VPPPNNS μεθερμηνεύω *to translate*
j V2SPAI
39 a V3SPAI
b V2PPMM
c V2PFMI
d V3PAAI
e V3PAAI
f V3SPAI
g V3PAAI
h V3SIAI
i NNFS δέκατος *tenth*
40 a V3SIAI

Ἀνδρέας[b] ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων[c] παρὰ
Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων[d] αὐτῷ· 41 εὑρίσκει[a] οὗτος ⸀πρῶτον τὸν
ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει[b] αὐτῷ· Εὑρήκαμεν[c] τὸν Μεσσίαν[d] (ὅ
ἐστιν[e] μεθερμηνευόμενον[f] χριστός). 42 ⸀ἤγαγεν[a] αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
ἐμβλέψας[b] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·[c] Σὺ εἶ[d] Σίμων ὁ υἱὸς ⸀Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ[e]
Κηφᾶς[f] (ὃ ἑρμηνεύεται[g] Πέτρος). 43 Τῇ ἐπαύριον[a] ἠθέλησεν[b] ἐξελθεῖν[c] εἰς
τὴν Γαλιλαίαν. καὶ εὑρίσκει[d] Φίλιππον καὶ λέγει[e] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀκολούθει[f]
μοι. 44 ἦν[a] δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά,[b] ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου[c] καὶ
Πέτρου. 45 εὑρίσκει[a] Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ[b] καὶ λέγει[c] αὐτῷ· Ὃν
ἔγραψεν[d] Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὑρήκαμεν,[e] ⸀Ἰησοῦν υἱὸν τοῦ
Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.[f] 46 καὶ εἶπεν[a] αὐτῷ Ναθαναήλ·[b] Ἐκ Ναζαρὲτ[c]
δύναταί[d] τι ἀγαθὸν εἶναι;[e] λέγει[f] αὐτῷ ⸀ὁ Φίλιππος· Ἔρχου[g] καὶ ἴδε.[h]
47 εἶδεν[a] ⸀ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ[b] ἐρχόμενον[c] πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει[d] περὶ
αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς[e] Ἰσραηλίτης[f] ἐν ᾧ δόλος[g] οὐκ ἔστιν.[h] 48 λέγει[a] αὐτῷ
Ναθαναήλ·[b] Πόθεν[c] με γινώσκεις;[d] ἀπεκρίθη[e] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[f] αὐτῷ· Πρὸ
τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι[g] ὄντα[h] ὑπὸ τὴν συκῆν[i] εἶδόν[j] σε. 49 ἀπεκρίθη[a]

---

b NNMS Ἀνδρέας *Andrew*
c VPAAGMP
d VPAAGMP
41 a V3SPAI
b V3SPAI
c V1PRAI
d NAMS Μεσσίας *Messiah*
e V3SPAI
f VPPPNNS μεθερμηνεύω *to translate*
42 a V3SAAI
b VPAANMS ἐμβλέπω *to look*
c V3SAAI
d V2SPAI
e V2SFPI
f NNMS Κηφᾶς *Cephas*
g V3SPPI ἑρμηνεύω *to translate*
43 a ἐπαύριον *the next day*
b V3SAAI
c VNAA
d V3SPAI
e V3SPAI
f V2SPAM
44 a V3SIAI
b NGFS Βηθσαϊδά *Bethsaida*
c NGMS Ἀνδρέας *Andrew*
45 a V3SPAI
b NAMS Ναθαναήλ *Nathanael*
c V3SPAI
d V3SAAI
e V1PRAI
f NGFS Ναζαρέτ *Nazareth*
46 a V3SAAI
b NNMS Ναθαναήλ *Nathanael*
c NGFS Ναζαρέτ *Nazareth*
d V3SPMI
e VNPA
f V3SPAI
g V2SPMM
h V2SAAM
47 a V3SAAI
b NAMS Ναθαναήλ *Nathanael*
c VPPMAMS
d V3SPAI
e ἀληθῶς *truly*
f NNMS Ἰσραηλίτης *Israelite*
g NNMS δόλος *deceit*
h V3SPAI
48 a V3SPAI
b NNMS Ναθαναήλ *Nathanael*
c πόθεν *from where*
d V2SPAI
e V3SAPI
f V3SAAI
g VNAA
h VPPAAMS
i NAFS συκῆ *fig tree*
j V1SAAI
49 a V3SAPI

⸂αὐτῷ Ναθαναήλ⸃·[b] Ῥαββί,[c] σὺ εἶ[d] ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, σὺ ⸂βασιλεὺς εἶ⸃[e] τοῦ
Ἰσραήλ. 50 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b] αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν[c] σοι ⸀ὅτι εἶδόν[d] σε
ὑποκάτω[e] τῆς συκῆς[f] πιστεύεις;[g] μείζω τούτων ⸀ὄψῃ.[h] 51 καὶ λέγει[a] αὐτῷ·
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[b] ⸀ὑμῖν, ὄψεσθε[c] τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα[d] καὶ τοὺς ἀγγέλους
τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας[e] καὶ καταβαίνοντας[f] ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

2 Καὶ τῇ ⸂ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ⸃ γάμος[a] ἐγένετο[b] ἐν Κανὰ[c] τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν[d]
ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· 2 ἐκλήθη[a] δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς
τὸν γάμον.[b] 3 καὶ ὑστερήσαντος[a] οἴνου λέγει[b] ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν·
Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.[c] 4 ⸀καὶ λέγει[a] αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι;
οὔπω[b] ἥκει[c] ἡ ὥρα μου. 5 λέγει[a] ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις·[b] ⸂Ὅ τι⸃ ἂν
λέγῃ[c] ὑμῖν ποιήσατε.[d] 6 ἦσαν[a] δὲ ἐκεῖ ⸂λίθιναι[b] ὑδρίαι⸃[c] ἓξ[d] ⸂κατὰ τὸν
καθαρισμὸν[e] τῶν Ἰουδαίων κείμεναι⸃,[f] χωροῦσαι[g] ἀνὰ[h] μετρητὰς[i] δύο ἢ τρεῖς.
7 λέγει[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε[b] τὰς ὑδρίας[c] ὕδατος· καὶ ἐγέμισαν[d] αὐτὰς
ἕως ἄνω.[e] 8 καὶ λέγει[a] αὐτοῖς· Ἀντλήσατε[b] νῦν καὶ φέρετε[c] τῷ ἀρχιτρικλίνῳ·[d]
⸂οἱ δὲ⸃ ἤνεγκαν.[e] 9 ὡς δὲ ἐγεύσατο[a] ὁ ἀρχιτρίκλινος[b] τὸ ὕδωρ οἶνον
γεγενημένον,[c] καὶ οὐκ ᾔδει[d] πόθεν[e] ἐστίν,[f] οἱ δὲ διάκονοι[g] ᾐδεισαν[h] οἱ

---

b NNMS Ναθαναήλ *Nathanael*
c NMS ῥαββί *Rabbi*
d V2SPAI
e V2SPAI
50 a V3SAPI
b V3SAAI
c V1SAAI
d V1SAAI
e ὑποκάτω *under*
f NGFS συκῆ *fig tree*
g V2SPAI
h V2SFMI
51 a V3SPAI
b V1SPAI
c V2PFMI
d VPRAAMS
e VPPAAMP
f VPPAAMP

Chapter 2

1 a NNMS γάμος *wedding banquet*
b V3SAMI
c NDFS Κανά *Cana*
d V3SIAI
2 a V3SAPI
b NAMS γάμος *wedding banquet*
3 a VPAAGMS ὑστερέω *to lack*
b V3SPAI
c V3PPAI
4 a V3SPAI
b οὔπω *not yet*
c V3SPAI ἥκω *to come*
5 a V3SPAI
b NDMP διάκονος *servant*
c V3SPAS
d V2PAAM
6 a V3PIAI
b NNFP λίθινος *made of stone*
c NNFP ὑδρία *water jar*
d NNFP ἕξ *six*
e NAMS καθαρισμός *cleansing*
f VPPMNFP κεῖμαι *to lay*
g VPPANFP χωρέω *to go*
h ἀνά *each*
i NAMP μετρητής *measure*
7 a V3SPAI
b V2PAAM γεμίζω *to fill*
c NAFP ὑδρία *water jar*
d V3PAAI γεμίζω *to fill*
e ἄνω *above*
8 a V3SPAI
b V2PAAM ἀντλέω *to draw*
c V2PPAM
d NDMS ἀρχιτρίκλινος *master of the banquet*
e V3PAAI
9 a V3SAMI γεύομαι *to taste*
b NNMS ἀρχιτρίκλινος *master of the banquet*
c VPRPANS
d V3SPAI
e πόθεν *from where*
f V3SPAI
g NNMP διάκονος *servant*
h V3PPAI

ἠντληκότες[i] τὸ ὕδωρ, φωνεῖ[j] τὸν νυμφίον[k] ὁ ἀρχιτρίκλινος[l] 10 καὶ λέγει[a]
αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν,[b] καὶ ὅταν ⸀μεθυσθῶσιν[c]
τὸν ἐλάσσω·[d] σὺ τετήρηκας[e] τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. 11 ταύτην ⸀ἐποίησεν[a]
ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ[b] τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν[c] τὴν
δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν[d] εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 12 Μετὰ τοῦτο
κατέβη[a] εἰς Καφαρναοὺμ[b] αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ⸀ἀδελφοὶ καὶ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν[c] οὐ πολλὰς ἡμέρας. 13 Καὶ ἐγγὺς ἦν[a] τὸ
πάσχα[b] τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη[c] εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. 14 καὶ εὗρεν[a] ἐν
τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας[b] βόας[c] καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς[d] καὶ τοὺς
κερματιστὰς[e] καθημένους,[f] 15 καὶ ποιήσας[a] φραγέλλιον[b] ἐκ σχοινίων[c] πάντας
ἐξέβαλεν[d] ἐκ τοῦ ἱεροῦ τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας,[e] καὶ τῶν κολλυβιστῶν[f]
ἐξέχεεν[g] ⸂τὰ κέρματα⸃[h] καὶ τὰς τραπέζας[i] ⸀ἀνέστρεψεν,[j] 16 καὶ τοῖς τὰς
περιστερὰς[a] πωλοῦσιν[b] εἶπεν·[c] Ἄρατε[d] ταῦτα ἐντεῦθεν,[e] μὴ ποιεῖτε[f] τὸν οἶκον
τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.[g] 17 ⸀ἐμνήσθησαν[a] οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι
γεγραμμένον[b] ἐστίν·[c] Ὁ ζῆλος[d] τοῦ οἴκου σου καταφάγεταί[e] με.
18 ἀπεκρίθησαν[a] οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν[b] αὐτῷ· Τί σημεῖον δεικνύεις[c] ἡμῖν,
ὅτι ταῦτα ποιεῖς;[d] 19 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b] αὐτοῖς· Λύσατε[c] τὸν ναὸν

---

i VPRANMP ἀντλέω *to draw*
j V3SPAI
k NAMS νυμφίος *bridegroom*
l NNMS ἀρχιτρίκλινος *master of the banquet*
10 a V3SPAI
b V3SPAI
c V3PAPS μεθύω *to get drunk*
d NAMS ἐλάσσων *lesser*
e V2SRAI
11 a V3SAAI
b NDFS Κανά *Cana*
c V3SAAI
d V3PAAI
12 a V3SAAI
b NAFS Καφαρναούμ *Capernaum*
c V3PAAI
13 a V3SIAI
b NNNS πάσχα *Passover*
c V3SAAI
14 a V3SAAI
b VPPAAMP πωλέω *to sell*
c NAMP βοῦς *ox*
d NAFP περιστερά *dove*
e NAMP κερματιστής *money exchanger*
f VPPMAMP
15 a VPAANMS
b NANS φραγέλλιον *whip*
c NGNP σχοινίον *cords*
d V3SAAI
e NAMP βοῦς *ox*
f NGMP κολλυβιστής *money exchanger*
g V3SAAI ἐκχέω *to pour out*
h NANP κέρμα *coin*
i NAFP τράπεζα *table*
j V3SAAI ἀναστρέφω *to conduct oneself*
16 a NAFP περιστερά *dove*
b VPPADMP πωλέω *to sell*
c V3SAAI
d V2PAAM
e ἐντεῦθεν *from here*
f V2PPAM
g NGNS ἐμπόριον *market*
17 a V3PAPI μιμνήσκομαι *to remember*
b VPRPNNS
c V3SPAI
d NNMS ζῆλος *zeal*
e V3SFMI κατεσθίω *to eat up*
18 a V3PAPI
b V3PAAI
c V2SPAI
d V2SPAI
19 a V3SAPI
b V3SAAI
c V2PAAM

τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ[d] αὐτόν. 20 εἶπαν[a] οὖν οἱ Ἰουδαῖοι·
Τεσσεράκοντα[b] καὶ ἓξ[c] ἔτεσιν οἰκοδομήθη[d] ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν
ἡμέραις ἐγερεῖς[e] αὐτόν; 21 ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν[a] περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος
αὐτοῦ. 22 ὅτε οὖν ἠγέρθη[a] ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν[b] οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι
τοῦτο ἔλεγεν,[c] καὶ ἐπίστευσαν[d] τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ⸀ὃν εἶπεν[e] ὁ Ἰησοῦς.
23 Ὡς δὲ ἦν[a] ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα[b] ἐν τῇ ἑορτῇ,[c] πολλοὶ
ἐπίστευσαν[d] εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες[e] αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει·[f]
24 αὐτὸς ⸀δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν[a] ⸀αὐτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν[b]
πάντας 25 καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν[a] ἵνα τις μαρτυρήσῃ[b] περὶ τοῦ ἀνθρώπου,
αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν[c] τί ἦν[d] ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἦν[a] δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος[b] ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν
Ἰουδαίων· 2 οὗτος ἦλθεν[a] πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν[b] αὐτῷ· Ῥαββί,[c]
οἴδαμεν[d] ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας[e] διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ⸂δύναται[f] ταῦτα τὰ
σημεῖα⸃ ποιεῖν[g] ἃ σὺ ποιεῖς,[h] ἐὰν μὴ ᾖ[i] ὁ θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ. 3 ⸀ἀπεκρίθη[a]
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b] αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[c] σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ[d] ἄνωθεν,[e]
οὐ δύναται[f] ἰδεῖν[g] τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 4 λέγει[a] πρὸς αὐτὸν ⸀ὁ
Νικόδημος·[b] Πῶς δύναται[c] ἄνθρωπος γεννηθῆναι[d] γέρων[e] ὤν;[f] μὴ δύναται[g] εἰς
τὴν κοιλίαν[h] τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν[i] καὶ γεννηθῆναι;[j]

---

d V1SFAI
20 a V3PAAI
b NDNP τεσσεράκοντα *forty*
c NDNP ἕξ *six*
d V3SAPI
e V2SFAI
21 a V3SIAI
22 a V3SAPI
b V3PAPI μιμνῄσκομαι *to remember*
c V3SIAI
d V3PAAI
e V3SAAI
23 a V3SIAI
b NDNS πάσχα *Passover*
c NDFS ἑορτή *feast*
d V3PAAI
e VPPANMP
f V3SIAI
24 a V3SIAI
b VNPA
25 a V3SIAI
b V3SAAS
c V3SIAI
d V3SIAI

Chapter 3

1 a V3SIAI
b NNMS Νικόδημος *Nicodemus*
2 a V3SAAI
b V3SAAI
c NMS ῥαββί *Rabbi*
d V1PRAI
e V2SRAI
f V3SPMI
g VNPA
h V2SPAI
i V3SPAS
3 a V3SAPI
b V3SAAI
c V1SPAI
d V3SAPS
e ἄνωθεν *from above*
f V3SPMI
g VNAA
4 a V3SPAI
b NNMS Νικόδημος *Nicodemus*
c V3SPMI
d VNAP
e NNMS γέρων *old person*
f VPPANMS
g V3SPMI
h NAFS κοιλία *any and all internal organs*
i VNAA
j VNAP

5 ⸀ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[b] σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ[c] ἐξ ὕδατος
καὶ πνεύματος, οὐ δύναται[d] εἰσελθεῖν[e] εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 6 τὸ
γεγεννημένον[a] ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστιν,[b] καὶ τὸ γεγεννημένον[c] ἐκ τοῦ
πνεύματος πνεῦμά ἐστιν.[d] 7 μὴ θαυμάσῃς[a] ὅτι εἶπόν[b] σοι Δεῖ[c] ὑμᾶς
γεννηθῆναι[d] ἄνωθεν.[e] 8 τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει[a] πνεῖ,[b] καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ
ἀκούεις,[c] ἀλλ’ οὐκ οἶδας[d] πόθεν[e] ἔρχεται[f] καὶ ποῦ ὑπάγει·[g] οὕτως ἐστὶν[h] πᾶς ὁ
γεγεννημένος[i] ἐκ τοῦ πνεύματος. 9 ἀπεκρίθη[a] Νικόδημος[b] καὶ εἶπεν[c] αὐτῷ·
Πῶς δύναται[d] ταῦτα γενέσθαι;[e] 10 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b] αὐτῷ· Σὺ εἶ[c]
ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις;[d] 11 ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] σοι
ὅτι ὃ οἴδαμεν[b] λαλοῦμεν[c] καὶ ὃ ἑωράκαμεν[d] μαρτυροῦμεν,[e] καὶ τὴν μαρτυρίαν
ἡμῶν οὐ λαμβάνετε.[f] 12 εἰ τὰ ἐπίγεια[a] εἶπον[b] ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε,[c] πῶς ἐὰν
εἴπω[d] ὑμῖν τὰ ἐπουράνια[e] πιστεύσετε;[f] 13 καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν[a] εἰς τὸν
οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς,[b] ὁ υἱὸς τοῦ ⸀ἀνθρώπου. 14 καὶ
καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσεν[a] τὸν ὄφιν[b] ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι[c] δεῖ[d] τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων[a] ⸂ἐν αὐτῷ⸃ ἔχῃ[b] ζωὴν αἰώνιον.
16 Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν[a] ὁ θεὸς τὸν κόσμον ὥστε τὸν ⸀υἱὸν τὸν μονογενῆ[b]
ἔδωκεν,[c] ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων[d] εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται[e] ἀλλὰ ἔχῃ[f] ζωὴν αἰώνιον.
17 οὐ γὰρ ἀπέστειλεν[a] ὁ θεὸς τὸν ⸀υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ[b] τὸν κόσμον,

---

5 a V3SAPI
b V1SPAI
c V3SAPS
d V3SPMI
e VNAA
6 a VPRPNNS
b V3SPAI
c VPRPNNS
d V3SPAI
7 a V2SAAS
b V1SAAI
c V3SPAI
d VNAP
e ἄνωθεν *from above*
8 a V3SPAI
b V3SPAI πνέω *to blow*
c V2SPAI
d V2SRAI
e πόθεν *from where*
f V3SPMI
g V3SPAI
h V3SPAI
i VPRPNMS
9 a V3SAPI
b NNMS Νικόδημος *Nicodemus*
c V3SAAI
d V3SPMI
e VNAM
10 a V3SAPI
b V3SAAI
c V2SPAI
d V2SPAI
11 a V1SPAI
b V1PRAI
c V1PPAI
d V1PRAI
e V1PPAI
f V2PPAI
12 a NANP ἐπίγειος *being on the earth*
b V1SAAI
c V2PPAI
d V1SAAS
e NANP ἐπουράνιος *heavenly*
f V2PFAI
13 a V3SRAI
b VPAANMS
14 a V3SAAI ὑψόω *to lift up*
b NAMS ὄφις *snake*
c VNAP ὑψόω *to lift up*
d V3SPAI
15 a VPPANMS
b V3SPAS
16 a V3SAAI
b NAMS μονογενής *one and only*
c V3SAAI
d VPPANMS
e V3SAMS
f V3SPAS
17 a V3SAAI
b V3SAAS

ἀλλ’ ἵνα σωθῇ[c] ὁ κόσμος δι’ αὐτοῦ. 18 ὁ πιστεύων[a] εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται·[b] ὁ
⸀δὲ μὴ πιστεύων[c] ἤδη κέκριται,[d] ὅτι μὴ πεπίστευκεν[e] εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
μονογενοῦς[f] υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 19 αὕτη δέ ἐστιν[a] ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν[b] εἰς
τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν[c] οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς, ἦν[d] γὰρ
⸂αὐτῶν πονηρὰ⸃ τὰ ἔργα. 20 πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα[a] πράσσων[b] μισεῖ[c] τὸ φῶς καὶ
οὐκ ἔρχεται[d] πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ[e] τὰ ἔργα αὐτοῦ· 21 ὁ δὲ ποιῶν[a] τὴν
ἀλήθειαν ἔρχεται[b] πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ[c] αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ
ἐστιν[d] εἰργασμένα.[e] 22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν[a] ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς
τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν[b] μετ’ αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.[c] 23 ἦν[a] δὲ
καὶ ⸀ὁ Ἰωάννης βαπτίζων[b] ἐν Αἰνὼν[c] ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ,[d] ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν[e]
ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο[f] καὶ ἐβαπτίζοντο·[g] 24 οὔπω[a] γὰρ ἦν[b] βεβλημένος[c] εἰς
τὴν φυλακὴν ⸀ὁ Ἰωάννης. 25 Ἐγένετο[a] οὖν ζήτησις[b] ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου
μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ.[c] 26 καὶ ἦλθον[a] πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν[b]
αὐτῷ· Ῥαββί,[c] ὃς ἦν[d] μετὰ σοῦ πέραν[e] τοῦ Ἰορδάνου,[f] ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας,[g]
ἴδε οὗτος βαπτίζει[h] καὶ πάντες ἔρχονται[i] πρὸς αὐτόν. 27 ἀπεκρίθη[a] Ἰωάννης
καὶ εἶπεν·[b] Οὐ δύναται[c] ἄνθρωπος λαμβάνειν[d] ⸂οὐδὲ ἓν⸃ ἐὰν μὴ ᾖ[e] δεδομένον[f]
αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 αὐτοὶ ὑμεῖς ⸀μοι μαρτυρεῖτε[a] ὅτι ⸀εἶπον·[b] Οὐκ εἰμὶ[c]
ἐγὼ ὁ χριστός, ἀλλ’ ὅτι Ἀπεσταλμένος[d] εἰμὶ[e] ἔμπροσθεν ἐκείνου. 29 ὁ ἔχων[a]

---

c V3SAPS
18 a VPPANMS
b V3SPPI
c VPPANMS
d V3SRPI
e V3SRAI
f NGMS μονογενής *one and only*
19 a V3SPAI
b V3SRAI
c V3PAAI
d V3SIAI
20 a NANP φαῦλος *evil*
b VPPANMS
c V3SPAI
d V3SPMI
e V3SAPS ἐλέγχω *to expose*
21 a VPPANMS
b V3SPMI
c V3SAPS
d V3SPAI
e VPRPNNP
22 a V3SAAI
b V3SIAI διατρίβω *to stay*
c V3SIAI
23 a V3SIAI
b VPPANMS
c NDFS Αἰνών *Aenon*
d NGNS Σαλείμ *Salamis*
e V3SIAI
f V3PIMI
g V3PIPI
24 a οὔπω *not yet*
b V3SIAI
c VPRPNMS
25 a V3SAMI
b NNFS ζήτησις *argument*
c NGMS καθαρισμός *cleansing*
26 a V3PAAI
b V3PAAI
c NMS ῥαββί *Rabbi*
d V3SIAI
e πέραν *on the other side*
f NGMS Ἰορδάνης *Jordan*
g V2SRAI
h V3SPAI
i V3PPMI
27 a V3SAPI
b V3SAAI
c V3SPMI
d VNPA
e V3SPAS
f VPRPNNS
28 a V2PPAI
b V1SAAI
c V1SPAI
d VPRPNMS
e V1SPAI
29 a VPPANMS

τὴν νύμφην[b] νυμφίος[c] ἐστίν·[d] ὁ δὲ φίλος[e] τοῦ νυμφίου[f] ὁ ἑστηκὼς[g] καὶ
ἀκούων[h] αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει[i] διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου.[j] αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ
ἐμὴ πεπλήρωται.[k] 30 ἐκεῖνον δεῖ[a] αὐξάνειν,[b] ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.[c] 31 Ὁ
ἄνωθεν[a] ἐρχόμενος[b] ἐπάνω[c] πάντων ἐστίν.[d] ὁ ὢν[e] ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστιν[f]
καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ·[g] ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος[h] ἐπάνω[i] πάντων ἐστίν·[j]
32 ⸀ὃ ἑώρακεν[a] καὶ ἤκουσεν[b] τοῦτο μαρτυρεῖ,[c] καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ
οὐδεὶς λαμβάνει.[d] 33 ὁ λαβὼν[a] αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν[b] ὅτι ὁ θεὸς
ἀληθής[c] ἐστιν.[d] 34 ὃν γὰρ ἀπέστειλεν[a] ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ,[b] οὐ
γὰρ ἐκ μέτρου[c] ⸀δίδωσιν[d] τὸ πνεῦμα. 35 ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ[a] τὸν υἱόν, καὶ πάντα
δέδωκεν[b] ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 36 ὁ πιστεύων[a] εἰς τὸν υἱὸν ἔχει[b] ζωὴν αἰώνιον· ὁ
δὲ ἀπειθῶν[c] τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται[d] ζωήν, ἀλλʼ ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει[e] ἐπʼ αὐτόν.

4 Ὡς οὖν ἔγνω[a] ὁ ⸀Ἰησοῦς ὅτι ἤκουσαν[b] οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας
μαθητὰς ποιεῖ[c] καὶ βαπτίζει[d] ἢ Ἰωάννης— 2 καίτοιγε[a] Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ
ἐβάπτιζεν[b] ἀλλʼ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ— 3 ἀφῆκεν[a] τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν[b]
⸀πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 4 ἔδει[a] δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι[b] διὰ τῆς Σαμαρείας.[c]
5 ἔρχεται[a] οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας[b] λεγομένην[c] Συχὰρ[d] πλησίον[e] τοῦ

---

b NAFS νύμφη *bride*
c NNMS νυμφίος *bridegroom*
d V3SPAI
e NNMS φίλος *friendly*
f NGMS νυμφίος *bridegroom*
g VPRANMS
h VPPANMS
i V3SPAI
j NGMS νυμφίος *bridegroom*
k V3SRPI
30 a V3SPAI
b VNPA αὐξάνω *to cause to grow*
c VNPM ἐλαττόω *to make lower than*
31 a ἄνωθεν *from above*
b VPPMNMS
c ἐπάνω *above*
d V3SPAI
e VPPANMS
f V3SPAI
g V3SPAI
h VPPMNMS
i ἐπάνω *above*
j V3SPAI
32 a V3SRAI
b V3SAAI
c V3SPAI
d V3SPAI
33 a VPAANMS
b V3SAAI σφραγίζω *to seal*
c NNMS ἀληθής *true*
d V3SPAI
34 a V3SAAI
b V3SPAI
c NGNS μέτρον *measure*
d V3SPAI
35 a V3SPAI
b V3SRAI
36 a VPPANMS
b V3SPAI
c VPPANMS ἀπειθέω *to disobey*
d V3SFMI
e V3SPAI

Chapter 4

1 a V3SAAI
b V3PAAI
c V3SPAI
d V3SPAI
2 a καίτοιγε *although*
b V3SIAI
3 a V3SAAI
b V3SAAI
4 a V3SIAI
b VNPM
c NGFS Σαμάρεια *Samaria*
5 a V3SPMI
b NGFS Σαμάρεια *Samaria*
c VPPPAFS
d NAFS Συχάρ *Sychar*
e πλησίον *near*

χωρίου[f] ὃ ἔδωκεν[g] Ἰακὼβ[h] ⸀τῷ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· 6 ἦν[a] δὲ ἐκεῖ πηγὴ[b] τοῦ
Ἰακώβ.[c] ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς[d] ἐκ τῆς ὁδοιπορίας[e] ἐκαθέζετο[f] οὕτως ἐπὶ
τῇ πηγῇ·[g] ὥρα ἦν[h] ⸀ὡς ἕκτη.[i] 7 Ἔρχεται[a] γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας[b] ἀντλῆσαι[c]
ὕδωρ. λέγει[d] αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός[e] μοι πεῖν·[f] 8 οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἀπεληλύθεισαν[a] εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς[b] ἀγοράσωσιν.[c] 9 λέγει[a] οὖν αὐτῷ ἡ
γυνὴ ἡ Σαμαρῖτις·[b] Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν[c] παρ’ ἐμοῦ πεῖν[d] αἰτεῖς[e] ⸂γυναικὸς
Σαμαρίτιδος[f] οὔσης⸃;[g] οὐ γὰρ συγχρῶνται[h] Ἰουδαῖοι Σαμαρίταις.[i]
10 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b] αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις[c] τὴν δωρεὰν[d] τοῦ θεοῦ καὶ τίς
ἐστιν[e] ὁ λέγων[f] σοι· Δός[g] μοι πεῖν,[h] σὺ ἂν ᾔτησας[i] αὐτὸν καὶ ἔδωκεν[j] ἄν σοι
ὕδωρ ζῶν.[k] 11 λέγει[a] αὐτῷ ⸂ἡ γυνή⸃· Κύριε, οὔτε ἄντλημα[b] ἔχεις[c] καὶ τὸ
φρέαρ[d] ἐστὶν[e] βαθύ·[f] πόθεν[g] οὖν ἔχεις[h] τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν;[i] 12 μὴ σὺ μείζων εἶ[a]
τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ,[b] ὃς ἔδωκεν[c] ἡμῖν τὸ φρέαρ[d] καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ
ἔπιεν[e] καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα[f] αὐτοῦ; 13 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν[b] αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων[c] ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει[d] πάλιν· 14 ὃς δ’ ἂν
πίῃ[a] ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω[b] αὐτῷ, οὐ μὴ ⸀διψήσει[c] εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ

---

f NGNS χωρίον *place*
g V3SAAI
h NNMS Ἰακώβ *Jacob*
6 a V3SIAI
b NNFS πηγή *spring*
c NGMS Ἰακώβ *Jacob*
d VPRANMS κοπιάω *to work*
e NGFS ὁδοιπορία *journey*
f V3SIMI καθέζομαι *to sit down*
g NDFS πηγή *spring*
h V3SIAI
i NNFS ἕκτος *sixth*
7 a V3SPMI
b NGFS Σαμάρεια *Samaria*
c VNAA ἀντλέω *to draw*
d V3SPAI
e V2SAAM
f VNAA
8 a V3PPAI
b NAFP τροφή *food*
c V3PAAS
9 a V3SPAI
b NNFS Σαμαρῖτις *Samaritan*
c VPPANMS
d VNAA
e V2SPAI
f NGFS Σαμαρῖτις *Samaritan*
g VPPAGFS
h V3PPMI συγχράομαι *to associate with*
i NDMP Σαμαρίτης *Samaritan*
10 a V3SAPI
b V3SAAI
c V2SPAI
d NAFS δωρεά *gift*
e V3SPAI
f VPPANMS
g V2SAAM
h VNAA
i V2SAAI
j V3SAAI
k VPPAANS
11 a V3SPAI
b NANS ἄντλημα *container to draw water with*
c V2SPAI
d NNNS φρέαρ *well*
e V3SPAI
f NNNS βαθύς *deep*
g πόθεν *from where*
h V2SPAI
i VPPAANS
12 a V2SPAI
b NGMS Ἰακώβ *Jacob*
c V3SAAI
d NANS φρέαρ *well*
e V3SAAI
f NNNP θρέμμα *livestock*
13 a V3SAPI
b V3SAAI
c VPPANMS
d V3SFAI διψάω *to be thirsty*
14 a V3SAAS
b V1SFAI
c V3SFAI διψάω *to be thirsty*

τὸ ὕδωρ ὃ δώσω[d] αὐτῷ γενήσεται[e] ἐν αὐτῷ πηγὴ[f] ὕδατος ἁλλομένου[g] εἰς ζωὴν
αἰώνιον. 15 λέγει[a] πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός[b] μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ
διψῶ[c] μηδὲ ⸀διέρχωμαι[d] ἐνθάδε[e] ἀντλεῖν.[f] 16 Λέγει[a] ⸀αὐτῇ· Ὕπαγε[b]
φώνησον[c] ⸂τὸν ἄνδρα σου⸃ καὶ ἐλθὲ[d] ἐνθάδε.[e] 17 ἀπεκρίθη[a] ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν[b]
⸀αὐτῷ· Οὐκ ἔχω[c] ἄνδρα. λέγει[d] αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας[e] ὅτι Ἄνδρα οὐκ
ἔχω·[f] 18 πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες,[a] καὶ νῦν ὃν ἔχεις[b] οὐκ ἔστιν[c] σου ἀνήρ·
τοῦτο ἀληθὲς[d] εἴρηκας.[e] 19 λέγει[a] αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ[b] ὅτι προφήτης
εἶ[c] σύ. 20 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν·[a] καὶ ὑμεῖς
λέγετε[b] ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν[c] ὁ τόπος ὅπου ⸂προσκυνεῖν[d] δεῖ⸃.[e] 21 λέγει[a]
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ⸂Πίστευέ[b] μοι, γύναι⸃, ὅτι ἔρχεται[c] ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει
τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε[d] τῷ πατρί. 22 ὑμεῖς προσκυνεῖτε[a] ὃ
οὐκ οἴδατε,[b] ἡμεῖς προσκυνοῦμεν[c] ὃ οἴδαμεν,[d] ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων
ἐστίν·[e] 23 ἀλλὰ ἔρχεται[a] ὥρα καὶ νῦν ἐστιν,[b] ὅτε οἱ ἀληθινοὶ[c] προσκυνηταὶ[d]
προσκυνήσουσιν[e] τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γὰρ ὁ πατὴρ
τοιούτους ζητεῖ[f] τοὺς προσκυνοῦντας[g] αὐτόν· 24 πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς
προσκυνοῦντας[a] αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ[b] προσκυνεῖν.[c] 25 λέγει[a]
αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα[b] ὅτι Μεσσίας[c] ἔρχεται,[d] ὁ λεγόμενος[e] χριστός· ὅταν ἔλθῃ[f]

---

d V1SFAI
e V3SFMI
f NNFS πηγή *spring*
g VPPMGNS ἅλλομαι *to jump up*
15 a V3SPAI
b V2SAAM
c V1SPAS διψάω *to be thirsty*
d V1SPMS
e ἐνθάδε *here*
f VNPA ἀντλέω *to draw*
16 a V3SPAI
b V2SPAM
c V2SAAM
d V2SAAM
e ἐνθάδε *here*
17 a V3SAPI
b V3SAAI
c V1SPAI
d V3SPAI
e V2SAAI
f V1SPAI
18 a V2SAAI
b V2SPAI
c V3SPAI
d NANS ἀληθής *true*
e V2SRAI
19 a V3SPAI
b V1SPAI
c V2SPAI
20 a V3PAAI
b V2PPAI
c V3SPAI
d VNPA
e V3SPAI
21 a V3SPAI
b V2SPAM
c V3SPMI
d V2PFAI
22 a V2PPAI
b V2PRAI
c V1PPAI
d V1PRAI
e V3SPAI
23 a V3SPMI
b V3SPAI
c NNMP ἀληθινός *true*
d NNMP προσκυνητής *worshiper*
e V3PFAI
f V3SPAI
g VPPAAMP
24 a VPPAAMP
b V3SPAI
c VNPA
25 a V3SPAI
b V1SRAI
c NNMS Μεσσίας *Messiah*
d V3SPMI
e VPPPNMS
f V3SAAS

ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ[g] ἡμῖν ⸀ἅπαντα. 26 λέγει[a] αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι,[b] ὁ
λαλῶν[c] σοι. 27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν[a] οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ⸀ἐθαύμαζον[b] ὅτι
μετὰ γυναικὸς ἐλάλει·[c] οὐδεὶς μέντοι[d] εἶπεν·[e] Τί ζητεῖς;[f] ἢ τί λαλεῖς[g] μετ'
αὐτῆς; 28 ἀφῆκεν[a] οὖν τὴν ὑδρίαν[b] αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν[c] εἰς τὴν πόλιν
καὶ λέγει[d] τοῖς ἀνθρώποις· 29 Δεῦτε[a] ἴδετε[b] ἄνθρωπον ὃς εἶπέ[c] μοι πάντα
⸀ὅσα ἐποίησα·[d] μήτι[e] οὗτός ἐστιν[f] ὁ χριστός; 30 ἐξῆλθον[a] ἐκ τῆς πόλεως καὶ
ἤρχοντο[b] πρὸς αὐτόν. 31 ⸀Ἐν τῷ μεταξὺ[a] ἠρώτων[b] αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
λέγοντες·[c] Ῥαββί,[d] φάγε.[e] 32 ὁ δὲ εἶπεν[a] αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν[b] ἔχω[c] φαγεῖν[d]
ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε.[e] 33 ἔλεγον[a] οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μή τις
ἤνεγκεν[b] αὐτῷ φαγεῖν;[c] 34 λέγει[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά[b] ἐστιν[c] ἵνα
⸀ποιήσω[d] τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός[e] με καὶ τελειώσω[f] αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 οὐχ
ὑμεῖς λέγετε[a] ὅτι Ἔτι τετράμηνός[b] ἐστιν[c] καὶ ὁ θερισμὸς[d] ἔρχεται;[e] ἰδοὺ
λέγω[f] ὑμῖν, ἐπάρατε[g] τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε[h] τὰς χώρας[i] ὅτι
λευκαί[j] εἰσιν[k] πρὸς θερισμόν·[l] ἤδη 36 ⸀ὁ θερίζων[a] μισθὸν[b] λαμβάνει[c] καὶ
συνάγει[d] καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ⸀ἵνα ὁ σπείρων[e] ὁμοῦ[f] χαίρῃ[g] καὶ ὁ
θερίζων.[h] 37 ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ⸀ἐστὶν[a] ἀληθινὸς[b] ὅτι Ἄλλος ἐστὶν[c] ὁ

---

g V3SFAI ἀναγγέλλω *to tell*
26 a V3SPAI
b V1SPAI
c VPPANMS
27 a V3PAAI
b V3PIAI
c V3SIAI
d μέντοι *but*
e V3SAAI
f V2SPAI
g V2SPAI
28 a V3SAAI
b NAFS ὑδρία *water jar*
c V3SAAI
d V3SPAI
29 a δεῦτε *come*
b V2PAAM
c V3SAAI
d V1SAAI
e μήτι *[interrogative particle]*
f V3SPAI
30 a V3PAAI
b V3PIMI
31 a μεταξύ *between*
b V3PIAI
c VPPANMP
d NMS ῥαββί *Rabbi*
e V2SAAM
32 a V3SAAI
b NAFS βρῶσις *consumable*
c V1SPAI
d VNAA
e V2PRAI
33 a V3PIAI
b V3SAAI
c VNAA
34 a V3SPAI
b NNNS βρῶμα *food*
c V3SPAI
d V1SAAS
e VPAAGMS
f V1SAAS τελειόω *to perfect*
35 a V2PPAI
b NNMS τετράμηνος *four months*
c V3SPAI
d NNMS θερισμός *harvest*
e V3SPMI
f V1SPAI
g V2PAAM ἐπαίρω *to lift up*
h V2PAMM θεάομαι *to see*
i NAFP χώρα *country*
j NNFP λευκός *white*
k V3PPAI
l NAMS θερισμός *harvest*
36 a VPPANMS θερίζω *to reap*
b NAMS μισθός *wage*
c V3SPAI
d V3SPAI
e VPPANMS
f ὁμοῦ *together*
g V3SPAS
h VPPANMS θερίζω *to reap*
37 a V3SPAI
b NNMS ἀληθινός *true*
c V3SPAI

σπείρων[d] καὶ ἄλλος ὁ θερίζων·[e] 38 ἐγὼ ἀπέστειλα[a] ὑμᾶς θερίζειν[b] ὃ οὐχ ὑμεῖς
κεκοπιάκατε·[c] ἄλλοι κεκοπιάκασιν,[d] καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον[e] αὐτῶν
εἰσεληλύθατε.[f] 39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν[a] εἰς αὐτὸν τῶν
Σαμαριτῶν[b] διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης[c] ὅτι Εἶπέν[d] μοι πάντα
⸀ἃ ἐποίησα.[e] 40 ὡς οὖν ἦλθον[a] πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρῖται,[b] ἠρώτων[c] αὐτὸν
μεῖναι[d] παρ’ αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν[e] ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 καὶ πολλῷ πλείους
ἐπίστευσαν[a] διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον[a] ὅτι Οὐκέτι διὰ
τὴν σὴν[b] λαλιὰν[c] πιστεύομεν·[d] αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν,[e] καὶ οἴδαμεν[f] ὅτι οὗτός
ἐστιν[g] ἀληθῶς[h] ὁ σωτὴρ[i] τοῦ ⸀κόσμου. 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν[a]
⸀ἐκεῖθεν[b] εἰς τὴν Γαλιλαίαν· 44 αὐτὸς ⸀γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν[a] ὅτι
προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι[b] τιμὴν οὐκ ἔχει.[c] 45 ὅτε οὖν ἦλθεν[a] εἰς τὴν
Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο[b] αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι,[c] πάντα ἑωρακότες[d] ⸀ὅσα ἐποίησεν[e]
ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ,[f] καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον[g] εἰς τὴν ἑορτήν.[h]
46 ⸂Ἦλθεν[a] οὖν ⸀πάλιν εἰς τὴν Κανὰ[b] τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν[c] τὸ ὕδωρ
οἶνον. καὶ ἦν[d] τις βασιλικὸς[e] οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει[f] ἐν Καφαρναούμ.[g] 47 οὗτος
ἀκούσας[a] ὅτι Ἰησοῦς ἥκει[b] ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀπῆλθεν[c] πρὸς
αὐτὸν καὶ ⸀ἠρώτα[d] ἵνα καταβῇ[e] καὶ ἰάσηται[f] αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἤμελλεν[g] γὰρ

---

d VPPANMS
e VPPANMS θερίζω *to reap*
38 a V1SAAI
b VNPA θερίζω *to reap*
c V2PRAI κοπιάω *to work*
d V3PRAI κοπιάω *to work*
e NAMS κόπος *labor*
f V2PRAI
39 a V3PAAI
b NGMP Σαμαρίτης *Samaritan*
c VPPAGFS
d V3SAAI
e V1SAAI
40 a V3PAAI
b NNMP Σαμαρίτης *Samaritan*
c V3PIAI
d VNAA
e V3SAAI
41 a V3PAAI
42 a V3PIAI
b NAFS σός *your*
c NAFS λαλιά *speech*
d V1PPAI
e V1PRAI
f V1PRAI
g V3SPAI
h ἀληθῶς *truly*
i NNMS σωτήρ *Savior*
43 a V3SAAI
b ἐκεῖθεν *from there*
44 a V3SAAI
b NDFS πατρίς *hometown*
c V3SPAI
45 a V3SAAI
b V3PAMI
c NNMP Γαλιλαῖος *Galilean*
d VPRANMP
e V3SAAI
f NDFS ἑορτή *feast*
g V3PAAI
h NAFS ἑορτή *feast*
46 a V3SAAI
b NAFS Κανά *Cana*
c V3SAAI
d V3SIAI
e NNMS βασιλικός *royal*
f V3SIAI
g NDFS Καφαρναούμ *Capernaum*
47 a VPAANMS
b V3SPAI ἥκω *to come*
c V3SAAI
d V3SIAI
e V3SAAS
f V3SAMS ἰάομαι *to heal*
g V3SIAI

ἀποθνῄσκειν.[h] 48 εἶπεν[a] οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα[b]
ἴδητε,[c] οὐ μὴ πιστεύσητε.[d] 49 λέγει[a] πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός·[b] Κύριε,
κατάβηθι[c] πρὶν[d] ἀποθανεῖν[e] τὸ παιδίον μου. 50 λέγει[a] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Πορεύου·[b] ὁ υἱός σου ζῇ.[c] ⸀ἐπίστευσεν[d] ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ⸀ὃν εἶπεν[e] αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο.[f] 51 ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος[a] οἱ δοῦλοι αὐτοῦ
⸀ὑπήντησαν[b] ⸀αὐτῷ λέγοντες[c] ὅτι ὁ παῖς[d] ⸀αὐτοῦ ζῇ.[e] 52 ἐπύθετο[a] οὖν ⸂τὴν
ὥραν παρ’ αὐτῶν⸃ ἐν ᾗ κομψότερον[b] ἔσχεν·[c] ⸂εἶπαν[d] οὖν⸃ αὐτῷ ὅτι ⸀Ἐχθὲς[e]
ὥραν ἑβδόμην[f] ἀφῆκεν[g] αὐτὸν ὁ πυρετός.[h] 53 ἔγνω[a] οὖν ὁ πατὴρ ⸀ὅτι ἐκείνῃ
τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν[b] αὐτῷ ὁ ⸀Ἰησοῦς· Ὁ υἱός σου ζῇ,[c] καὶ ἐπίστευσεν[d] αὐτὸς καὶ
ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. 54 τοῦτο ⸀δὲ πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν[a] ὁ Ἰησοῦς
ἐλθὼν[b] ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ⸀ἦν[a] ἑορτὴ[b] τῶν Ἰουδαίων, καὶ ⸀ἀνέβη[c] Ἰησοῦς εἰς
Ἱεροσόλυμα. 2 ἔστιν[a] δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ[b] κολυμβήθρα[c]
ἡ ἐπιλεγομένη[d] Ἑβραϊστὶ[e] ⸀Βηθεσδά,[f] πέντε στοὰς[g] ἔχουσα·[h] 3 ἐν ταύταις
κατέκειτο[a] ⸀πλῆθος τῶν ἀσθενούντων,[b] τυφλῶν, χωλῶν,[c] ⸀ξηρῶν.[d] 5 ἦν[a] δέ
τις ἄνθρωπος ἐκεῖ ⸀τριάκοντα[b] ὀκτὼ[c] ἔτη ἔχων[d] ἐν τῇ ἀσθενείᾳ[e] ⸀αὐτοῦ·
6 τοῦτον ἰδὼν[a] ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον,[b] καὶ γνοὺς[c] ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον

---

h VNPA
48 a V3SAAI
b NANP τέρας *wonder*
c V2PAAS
d V2PAAS
49 a V3SPAI
b NNMS βασιλικός *royal*
c V2SAAM
d πρίν *before*
e VNAA
50 a V3SPAI
b V2SPMM
c V3SPAI
d V3SAAI
e V3SAAI
f V3SIMI
51 a VPPAGMS
b V3PAAI ὑπαντάω *to go out to meet*
c VPPANMP
d NNMS παῖς *boy*
e V3SPAI
52 a V3SAMI πυνθάνομαι *to ask*
b NANS κομψότερον *better*
c V3SAAI
d V3PAAI
e ἐχθές *yesterday*
f NAFS ἕβδομος *seventh*
g V3SAAI
h NNMS πυρετός *fever*
53 a V3SAAI
b V3SAAI
c V3SPAI
d V3SAAI
54 a V3SAAI
b VPAANMS

Chapter 5

1 a V3SIAI
b NNFS ἑορτή *feast*
c V3SAAI
2 a V3SPAI
b NDFS προβατικός *of sheep*
c NNFS κολυμβήθρα *pool*
d VPPPNFS ἐπιλέγω *to be called*
e Ἑβραϊστί *in Aramaic*
f NNFS Βηθεσδά *Bethesda*
g NAFP στοά *covered colonnade*
h VPPANFS
3 a V3SIMI κατάκειμαι *to lie down*
b VPPAGMP
c NGMP χωλός *lame*
d NGMP ξηρός *dried up*
5 a V3SIAI
b NANP τριάκοντα *thirty*
c NANP ὀκτώ *eight*
d VPPANMS
e NDFS ἀσθένεια *weakness*
6 a VPAANMS
b VPPMAMS κατάκειμαι *to lie down*
c VPAANMS

ἔχει,[d] λέγει[e] αὐτῷ· Θέλεις[f] ὑγιὴς[g] γενέσθαι;[h] 7 ἀπεκρίθη[a] αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν·[b]
Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω[c] ἵνα ὅταν ταραχθῇ[d] τὸ ὕδωρ βάλῃ[e] με εἰς τὴν
κολυμβήθραν·[f] ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι[g] ἐγὼ ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.[h] 8 λέγει[a]
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ⸀Ἔγειρε[b] ἆρον[c] τὸν κράβαττόν[d] σου καὶ περιπάτει.[e] 9 καὶ
εὐθέως ἐγένετο[a] ὑγιὴς[b] ὁ ἄνθρωπος καὶ ἦρε[c] τὸν κράβαττον[d] αὐτοῦ καὶ
περιεπάτει.[e] Ἦν[f] δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 10 ἔλεγον[a] οὖν οἱ Ἰουδαῖοι
τῷ τεθεραπευμένῳ·[b] Σάββατόν ἐστιν,[c] ⸀καὶ οὐκ ἔξεστίν[d] σοι ἆραι[e] τὸν
⸀κράβαττον.[f] 11 ⸂ὃς δὲ⸃ ἀπεκρίθη[a] αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας[b] με ὑγιῆ[c] ἐκεῖνός μοι
εἶπεν[d] Ἆρον[e] τὸν κράβαττόν[f] σου καὶ περιπάτει.[g] 12 ἠρώτησαν[a] ⸀οὖν αὐτόν·
Τίς ἐστιν[b] ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών[c] σοι· ⸀Ἆρον[d] καὶ περιπάτει;[e] 13 ὁ δὲ ἰαθεὶς[a]
οὐκ ᾔδει[b] τίς ἐστιν,[c] ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν[d] ὄχλου ὄντος[e] ἐν τῷ τόπῳ.
14 μετὰ ταῦτα εὑρίσκει[a] αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν[b] αὐτῷ· Ἴδε
ὑγιὴς[c] γέγονας·[d] μηκέτι[e] ἁμάρτανε,[f] ἵνα μὴ χεῖρόν[g] ⸂σοί τι⸃ γένηται.[h]
15 ἀπῆλθεν[a] ὁ ἄνθρωπος καὶ ⸀ἀνήγγειλεν[b] τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν[c] ὁ
ποιήσας[d] αὐτὸν ὑγιῆ.[e] 16 καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον[a] ⸂οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν⸃ ὅτι
ταῦτα ἐποίει[b] ἐν σαββάτῳ. 17 ὁ ⸀δὲ ἀπεκρίνατο[a] αὐτοῖς· Ὁ πατήρ μου ἕως
ἄρτι ἐργάζεται[b] κἀγὼ ἐργάζομαι.[c] 18 διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν[a] αὐτὸν οἱ

---

d V3SPAI
e V3SPAI
f V2SPAI
g NNMS ὑγιής *healthy*
h VNAM
7 a V3SAPI
b VPPANMS
c V1SPAI
d V3SAPS ταράσσω *to trouble*
e V3SAAS
f NAFS κολυμβήθρα *pool*
g V1SPMI
h V3SPAI
8 a V3SPAI
b V2SPAM
c V2SAAM
d NAMS κράβαττος *bed*
e V2SPAM
9 a V3SAMI
b NNMS ὑγιής *healthy*
c V3SAAI
d NAMS κράβαττος *bed*
e V3SIAI
f V3SIAI
10 a V3PIAI
b VPRPDMS
c V3SPAI
d V3SPAI
e VNAA
f NAMS κράβαττος *bed*
11 a V3SAPI
b VPAANMS
c NAMS ὑγιής *healthy*
d V3SAAI
e V2SAAM
f NAMS κράβαττος *bed*
g V2SPAM
12 a V3PAAI
b V3SPAI
c VPAANMS
d V2SAAM
e V2SPAM
13 a VPAPNMS ἰάομαι *to heal*
b V3SPAI
c V3SPAI
d V3SAAI ἐκνεύω *to slip away*
e VPPAGMS
14 a V3SPAI
b V3SAAI
c NNMS ὑγιής *healthy*
d V2SRAI
e μηκέτι *no longer*
f V2SPAM
g NNNS χείρων *worse*
h V3SAMS
15 a V3SAAI
b V3SAAI ἀναγγέλλω *to tell*
c V3SPAI
d VPAANMS
e NAMS ὑγιής *healthy*
16 a V3PIAI
b V3SIAI
17 a V3SAMI
b V3SPMI
c V1SPMI
18 a V3PIAI

Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι[b] ὅτι οὐ μόνον ἔλυε[c] τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον
ἔλεγε[d] τὸν θεόν, ἴσον[e] ἑαυτὸν ποιῶν[f] τῷ θεῷ. 19 Ἀπεκρίνατο[a] οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ
⸀ἔλεγεν[b] αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[c] ὑμῖν, οὐ δύναται[d] ὁ υἱὸς ποιεῖν[e] ἀφ’
ἑαυτοῦ οὐδὲν ⸀ἐὰν μή τι βλέπῃ[f] τὸν πατέρα ποιοῦντα·[g] ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος
ποιῇ,[h] ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.[i] 20 ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ[a] τὸν υἱὸν καὶ
πάντα δείκνυσιν[b] αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ,[c] καὶ μείζονα τούτων δείξει[d] αὐτῷ ἔργα,
ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε.[e] 21 ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει[a] τοὺς νεκροὺς καὶ
ζῳοποιεῖ,[b] οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει[c] ζῳοποιεῖ.[d] 22 οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει[a]
οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν[b] τῷ υἱῷ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσι[a] τὸν
υἱὸν καθὼς τιμῶσι[b] τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν[c] τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ[d] τὸν πατέρα τὸν
πέμψαντα[e] αὐτόν. 24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων[b] καὶ
πιστεύων[c] τῷ πέμψαντί[d] με ἔχει[e] ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται[f]
ἀλλὰ μεταβέβηκεν[g] ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. 25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν
ὅτι ἔρχεται[b] ὥρα καὶ νῦν ἐστιν[c] ὅτε οἱ νεκροὶ ⸀ἀκούσουσιν[d] τῆς φωνῆς τοῦ
υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες[e] ⸀ζήσουσιν.[f] 26 ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει[a] ζωὴν
ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ⸂καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν⸃[b] ζωὴν ἔχειν[c] ἐν ἑαυτῷ· 27 καὶ ἐξουσίαν
ἔδωκεν[a] ⸀αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν,[b] ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν.[c] 28 μὴ θαυμάζετε[a]
τοῦτο, ὅτι ἔρχεται[b] ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ⸀ἀκούσουσιν[c] τῆς
φωνῆς αὐτοῦ 29 καὶ ἐκπορεύσονται[a] οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες[b] εἰς ἀνάστασιν

---

b VNAA
c V3SIAI
d V3SIAI
e NAMS ἴσος *equal*
f VPPANMS
19 a V3SAMI
b V3SIAI
c V1SPAI
d V3SPMI
e VNPA
f V3SPAS
g VPPAAMS
h V3SPAS
i V3SPAI
20 a V3SPAI φιλέω *to love*
b V3SPAI
c V3SPAI
d V3SFAI
e V2PPAS
21 a V3SPAI
b V3SPAI ζῳοποιέω *to make alive*
c V3SPAI
d V3SPAI ζῳοποιέω *to make alive*
22 a V3SPAI
b V3SRAI
23 a V3PPAS τιμάω *to honor*
b V3PPAI τιμάω *to honor*
c VPPANMS τιμάω *to honor*
d V3SPAI τιμάω *to honor*
e VPAAAMS
24 a V1SPAI
b VPPANMS
c VPPANMS
d VPAADMS
e V3SPAI
f V3SPMI
g V3SRAI μεταβαίνω *to go on*
25 a V1SPAI
b V3SPMI
c V3SPAI
d V3PFAI
e VPAANMP
f V3PFAI
26 a V3SPAI
b V3SAAI
c VNPA
27 a V3SAAI
b VNPA
c V3SPAI
28 a V2PPAM
b V3SPMI
c V3PFAI
29 a V3PFMI
b VPAANMP

ζωῆς, οἱ ⸀δὲ τὰ φαῦλα[c] πράξαντες[d] εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. 30 Οὐ δύναμαι[a]
ἐγὼ ποιεῖν[b] ἀπ’ ἐμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω[c] κρίνω,[d] καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ
δικαία ἐστίν,[e] ὅτι οὐ ζητῶ[f] τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός[g]
⸀με. 31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ[a] περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν[b]
ἀληθής·[c] 32 ἄλλος ἐστὶν[a] ὁ μαρτυρῶν[b] περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα[c] ὅτι ἀληθής[d] ἐστιν[e]
ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ[f] περὶ ἐμοῦ. 33 ὑμεῖς ἀπεστάλκατε[a] πρὸς Ἰωάννην, καὶ
μεμαρτύρηκε[b] τῇ ἀληθείᾳ· 34 ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν
λαμβάνω,[a] ἀλλὰ ταῦτα λέγω[b] ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε.[c] 35 ἐκεῖνος ἦν[a] ὁ λύχνος[b] ὁ
καιόμενος[c] καὶ φαίνων,[d] ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε[e] ἀγαλλιαθῆναι[f] πρὸς ὥραν ἐν τῷ
φωτὶ αὐτοῦ· 36 ἐγὼ δὲ ἔχω[a] τὴν μαρτυρίαν ⸀μείζω τοῦ Ἰωάννου, τὰ γὰρ ἔργα
ἃ ⸀δέδωκέν[b] μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω[c] αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ⸀ἃ ποιῶ,[d]
μαρτυρεῖ[e] περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν,[f] 37 καὶ ὁ πέμψας[a] με πατὴρ
⸀ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν[b] περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ⸂πώποτε[c] ἀκηκόατε⸃[d]
οὔτε εἶδος[e] αὐτοῦ ἑωράκατε,[f] 38 καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε[a] ⸂ἐν ὑμῖν
μένοντα⸃,[b] ὅτι ὃν ἀπέστειλεν[c] ἐκεῖνος τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.[d]
39 Ἐραυνᾶτε[a] τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε[b] ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν·[c]
καὶ ἐκεῖναί εἰσιν[d] αἱ μαρτυροῦσαι[e] περὶ ἐμοῦ· 40 καὶ οὐ θέλετε[a] ἐλθεῖν[b] πρός
με ἵνα ζωὴν ἔχητε.[c] 41 δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω,[a] 42 ἀλλὰ ἔγνωκα[a]

---

c NANP φαῦλος *evil*
d VPAANMP
30 a V1SPMI
b VNPA
c V1SPAI
d V1SPAI
e V3SPAI
f V1SPAI
g VPAAGMS
31 a V1SPAS
b V3SPAI
c NNFS ἀληθής *true*
32 a V3SPAI
b VPPANMS
c V1SRAI
d NNFS ἀληθής *true*
e V3SPAI
f V3SPAI
33 a V2PRAI
b V3SRAI
34 a V1SPAI
b V1SPAI
c V2PAPS
35 a V3SIAI
b NNMS λύχνος *lamp*
c VPPPNMS καίω *to light*
d VPPANMS
e V2PAAI
f VNAP ἀγαλλιάω *to be filled with delight*
36 a V1SPAI
b V3SRAI
c V1SAAS τελειόω *to perfect*
d V1SPAI
e V3SPAI
f V3SRAI
37 a VPAANMS
b V3SRAI
c πώποτε *ever*
d V2PRAI
e NANS εἶδος *form*
f V2PRAI
38 a V2PPAI
b VPPAAMS
c V3SAAI
d V2PPAI
39 a V2PPAI ἐραυνάω *to search*
b V2PPAI
c VNPA
d V3PPAI
e VPPANFP
40 a V2PPAI
b VNAA
c V2PPAS
41 a V1SPAI
42 a V1SRAI

ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε[b] ἐν ἑαυτοῖς. 43 ἐγὼ ἐλήλυθα[a] ἐν τῷ
ὀνόματι τοῦ πατρός μου καὶ οὐ λαμβάνετέ[b] με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ[c] ἐν τῷ ὀνόματι
τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε.[d] 44 πῶς δύνασθε[a] ὑμεῖς πιστεῦσαι,[b] δόξαν παρ’
ἀλλήλων λαμβάνοντες,[c] καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖτε;[d]
45 μὴ δοκεῖτε[a] ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω[b] ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν[c] ὁ
κατηγορῶν[d] ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε.[e] 46 εἰ γὰρ ἐπιστεύετε[a]
Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε[b] ἂν ἐμοί, περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.[c] 47 εἰ δὲ τοῖς
ἐκείνου γράμμασιν[a] οὐ πιστεύετε,[b] πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε;[c]

6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν[a] ὁ Ἰησοῦς πέραν[b] τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς
Τιβεριάδος.[c] 2 ⸂ἠκολούθει[a] δὲ⸃ αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ⸀ἐθεώρουν[b] τὰ σημεῖα ἃ
ἐποίει[c] ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.[d] 3 ἀνῆλθεν[a] δὲ εἰς τὸ ⸀ὄρος Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ
ἐκάθητο[b] μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 4 ἦν[a] δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα,[b] ἡ ἑορτὴ[c] τῶν
Ἰουδαίων. 5 ἐπάρας[a] οὖν ⸂τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς⸃ καὶ θεασάμενος[b] ὅτι
πολὺς ὄχλος ἔρχεται[c] πρὸς αὐτὸν λέγει[d] ⸀πρὸς Φίλιππον· Πόθεν[e]
⸀ἀγοράσωμεν[f] ἄρτους ἵνα φάγωσιν[g] οὗτοι; 6 τοῦτο δὲ ἔλεγεν[a] πειράζων[b]
αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ᾔδει[c] τί ἔμελλεν[d] ποιεῖν.[e] 7 ἀπεκρίθη[a] ⸀αὐτῷ Φίλιππος·
Διακοσίων[b] δηναρίων[c] ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν[d] αὐτοῖς ἵνα ⸀ἕκαστος βραχύ[e] ⸀τι
λάβῃ.[f] 8 λέγει[a] αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας[b] ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος

---

b V2PPAI
43 a V1SRAI
b V2PPAI
c V3SAAS
d V2PFMI
44 a V2PPMI
b VNAA
c VPPANMP
d V2PPAI
45 a V2PPAM
b V1SFAI κατηγορέω *to accuse*
c V3SPAI
d VPPANMS κατηγορέω *to accuse*
e V2PRAI
46 a V2PIAI
b V2PIAI
c V3SAAI
47 a NDNP γράμμα *letter*
b V2PPAI
c V2PFAI

Chapter 6

1 a V3SAAI
b πέραν *on the other side*
c NGFS Τιβεριάς *Tiberias*
2 a V3SIAI
b V3PIAI
c V3SIAI
d VPPAGMP
3 a V3SAAI ἀνέρχομαι *to go up*
b V3SIMI
4 a V3SIAI
b NNNS πάσχα *Passover*
c NNFS ἑορτή *feast*
5 a VPAANMS ἐπαίρω *to lift up*
b VPAMNMS θεάομαι *to see*
c V3SPMI
d V3SPAI
e πόθεν *from where*
f V1PAAS
g V3PAAS
6 a V3SIAI
b VPPANMS
c V3SPAI
d V3SIAI
e VNPA
7 a V3SAPI
b NGNP διακόσιοι *two hundred*
c NGNP δηνάριον *denarius*
d V3PPAI ἀρκέω *to be content*
e NANS βραχύς *little*
f V3SAAS
8 a V3SPAI
b NNMS Ἀνδρέας *Andrew*

Πέτρου· 9 Ἔστιν[a] ⸀παιδάριον[b] ὧδε ⸀ὃς ἔχει[c] πέντε ἄρτους κριθίνους[d] καὶ δύο
ὀψάρια·[e] ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν[f] εἰς τοσούτους;[g] 10 ⸀εἶπεν[a] ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε[b]
τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν.[c] ἦν[d] δὲ χόρτος[e] πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν[f] οὖν
οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν[g] ⸀ὡς πεντακισχίλιοι.[h] 11 ἔλαβεν[a] ⸀οὖν τοὺς ἄρτους ὁ
Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας[b] ⸀διέδωκεν[c] τοῖς ἀνακειμένοις,[d] ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν
ὀψαρίων[e] ὅσον ἤθελον.[f] 12 ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν[a] λέγει[b] τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
Συναγάγετε[c] τὰ περισσεύσαντα[d] κλάσματα,[e] ἵνα μή τι ἀπόληται.[f]
13 συνήγαγον[a] οὖν, καὶ ἐγέμισαν[b] δώδεκα κοφίνους[c] κλασμάτων[d] ἐκ τῶν
πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων[e] ἃ ⸀ἐπερίσσευσαν[f] τοῖς βεβρωκόσιν.[g] 14 οἱ οὖν
ἄνθρωποι ἰδόντες[a] ⸂ὃ ἐποίησεν[b] σημεῖον⸃ ⸀ἔλεγον[c] ὅτι Οὗτός ἐστιν[d] ἀληθῶς[e] ὁ
προφήτης ὁ ἐρχόμενος[f] εἰς τὸν κόσμον. 15 Ἰησοῦς οὖν γνοὺς[a] ὅτι μέλλουσιν[b]
ἔρχεσθαι[c] καὶ ἁρπάζειν[d] αὐτὸν ἵνα ⸀ποιήσωσιν[e] βασιλέα ἀνεχώρησεν[f] ⸀πάλιν
εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. 16 Ὡς δὲ ὀψία[a] ἐγένετο[b] κατέβησαν[c] οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, 17 καὶ ἐμβάντες[a] ⸀εἰς πλοῖον ἤρχοντο[b] πέραν[c] τῆς
θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ.[d] καὶ σκοτία[e] ἤδη ἐγεγόνει[f] καὶ ⸀οὔπω[g] ἐληλύθει[h]
πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, 18 ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος[a]

---

9 a V3SPAI
b NNNS παιδάριον *little boy*
c V3SPAI
d NAMP κρίθινος *made of barley*
e NANP ὀψάριον *fish*
f V3SPAI
g NAMP τοσοῦτος *so great*
10 a V3SAAI
b V2PAAM
c VNAA ἀναπίπτω *recline*
d V3SIAI
e NNMS χόρτος *grass*
f V3PAAI ἀναπίπτω *recline*
g NAMS ἀριθμός *number*
h NNMP πεντακισχίλιοι *five thousand*
11 a V3SAAI
b VPAANMS
c V3SAAI διαδίδωμι *to distribute*
d VPPMDMP ἀνάκειμαι *to recline for a meal*
e NGNP ὀψάριον *fish*
f V3PIAI
12 a V3PAPI ἐμπίμπλημι *to fill*
b V3SPAI
c V2PAAM
d VPAAANP
e NANP κλάσμα *broken piece*
f V3SAMS
13 a V3PAAI
b V3PAAI γεμίζω *to fill*
c NAMP κόφινος *a large basket*
d NGNP κλάσμα *broken piece*
e NGMP κρίθινος *made of barley*
f V3PAAI
g VPRADMP βιβρώσκω *to eat*
14 a VPAANMP
b V3SAAI
c V3PIAI
d V3SPAI
e ἀληθῶς *truly*
f VPPMNMS
15 a VPAANMS
b V3PPAI
c VNPM
d VNPA ἁρπάζω *to catch*
e V3PAAS
f V3SAAI ἀναχωρέω *to withdraw*
16 a NNFS ὀψία *evening*
b V3SAMI
c V3PAAI
17 a VPAANMP ἐμβαίνω *to get into*
b V3PIMI
c πέραν *on the other side*
d NAFS Καφαρναούμ *Capernaum*
e NNFS σκοτία *darkness*
f V3SPAI
g οὔπω *not yet*
h V3SPAI
18 a VPPAGMS πνέω *to blow*

⸀διεγείρετο.[b] 19 ἐληλακότες[a] οὖν ὡς σταδίους[b] εἴκοσι[c] πέντε ἢ τριάκοντα[d]
θεωροῦσιν[e] τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα[f] ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου
γινόμενον,[g] καὶ ἐφοβήθησαν.[h] 20 ὁ δὲ λέγει[a] αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι,[b] μὴ
φοβεῖσθε.[c] 21 ἤθελον[a] οὖν λαβεῖν[b] αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ⸂ἐγένετο[c]
τὸ πλοῖον⸃ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.[d] 22 Τῇ ἐπαύριον[a] ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς[b]
πέραν[c] τῆς θαλάσσης ⸀εἶδον[d] ὅτι πλοιάριον[e] ἄλλο οὐκ ἦν[f] ἐκεῖ εἰ μὴ ⸀ἕν, καὶ
ὅτι οὐ συνεισῆλθεν[g] τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ⸀πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον·[h] 23 ⸀ἀλλὰ ἦλθεν[a] ⸀πλοιάρια[b] ἐκ Τιβεριάδος[c] ἐγγὺς
τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον[d] τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος[e] τοῦ κυρίου. 24 ὅτε οὖν
εἶδεν[a] ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν[b] ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν[c]
αὐτοὶ εἰς τὰ ⸀πλοιάρια[d] καὶ ἦλθον[e] εἰς Καφαρναοὺμ[f] ζητοῦντες[g] τὸν Ἰησοῦν.
25 Καὶ εὑρόντες[a] αὐτὸν πέραν[b] τῆς θαλάσσης εἶπον[c] αὐτῷ· Ῥαββί,[d] πότε ὧδε
γέγονας;[e] 26 ἀπεκρίθη[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν·[b] Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[c] ὑμῖν,
ζητεῖτέ[d] με οὐχ ὅτι εἴδετε[e] σημεῖα ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε[f] ἐκ τῶν ἄρτων καὶ
ἐχορτάσθητε·[g] 27 ἐργάζεσθε[a] μὴ τὴν βρῶσιν[b] τὴν ἀπολλυμένην[c] ἀλλὰ τὴν
βρῶσιν[d] τὴν μένουσαν[e] εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει,[f]
τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν[g] ὁ θεός. 28 εἶπον[a] οὖν πρὸς αὐτόν· Τί

---

b V3SIPI διεγείρω *to get up*
19 a VPRANMP ἐλαύνω *to row*
b NAMP στάδιος *arena*
c NAMP εἴκοσι(ν) *twenty*
d NAMP τριάκοντα *thirty*
e V3PPAI
f VPPAAMS
g VPPMAMS
h V3PAPI
20 a V3SPAI
b V1SPAI
c V2PPMM
21 a V3PIAI
b VNAA
c V3SAMI
d V3PIAI
22 a ἐπαύριον *the next day*
b VPRANMS
c πέραν *on the other side*
d V3PAAI
e NNNS πλοιάριον *boat*
f V3SIAI
g V3SAAI συνεισέρχομαι *to enter together with*
h V3PAAI
23 a V3SAAI
b NNNP πλοιάριον *boat*
c NGFS Τιβεριάς *Tiberias*
d V3PAAI
e VPAAGMS
24 a V3SAAI
b V3SPAI
c V3PAAI ἐμβαίνω *to get into*
d NANP πλοιάριον *boat*
e V3PAAI
f NAFS Καφαρναούμ *Capernaum*
g VPPANMP
25 a VPAANMP
b πέραν *on the other side*
c V3PAAI
d NMS ῥαββί *Rabbi*
e V2SRAI
26 a V3SAPI
b V3SAAI
c V1SPAI
d V2PPAI
e V2PAAI
f V2PAAI
g V2PAPI χορτάζω *to feed*
27 a V2PPMM
b NAFS βρῶσις *consumable*
c VPPMAFS
d NAFS βρῶσις *consumable*
e VPPAAFS
f V3SFAI
g V3SAAI σφραγίζω *to seal*
28 a V3PAAI

ποιῶμεν[b] ἵνα ἐργαζώμεθα[c] τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; 29 ἀπεκρίθη[a] ⸀ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν[b] αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστιν[c] τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ ἵνα ⸀πιστεύητε[d] εἰς ὃν
ἀπέστειλεν[e] ἐκεῖνος. 30 εἶπον[a] οὖν αὐτῷ· Τί οὖν ποιεῖς[b] σὺ σημεῖον, ἵνα
ἴδωμεν[c] καὶ πιστεύσωμέν[d] σοι; τί ἐργάζῃ;[e] 31 οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα[a]
ἔφαγον[b] ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστιν[c] γεγραμμένον·[d] Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἔδωκεν[e] αὐτοῖς φαγεῖν.[f] 32 εἶπεν[a] οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[b]
ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς ⸀δέδωκεν[c] ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ’ ὁ πατήρ μου
δίδωσιν[d] ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν·[e] 33 ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ
θεοῦ ἐστιν[a] ὁ καταβαίνων[b] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς[c] τῷ κόσμῳ.
34 εἶπον[a] οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς[b] ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.
35 ⸀Εἶπεν[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι[b] ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος[c] πρὸς
ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ,[d] καὶ ὁ πιστεύων[e] εἰς ⸀ἐμὲ οὐ μὴ ⸀διψήσει[f] πώποτε.[g]
36 ἀλλ’ εἶπον[a] ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ[b] με καὶ οὐ πιστεύετε.[c] 37 πᾶν ὃ
δίδωσίν[a] μοι ὁ πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἥξει,[b] καὶ τὸν ἐρχόμενον[c] πρός ⸀με οὐ μὴ
ἐκβάλω[d] ἔξω, 38 ὅτι καταβέβηκα[a] ⸀ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ[b] τὸ
θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός[c] με· 39 τοῦτο δέ ἐστιν[a] τὸ
θέλημα τοῦ πέμψαντός[b] ⸀με ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν[c] μοι μὴ ἀπολέσω[d] ἐξ αὐτοῦ
ἀλλὰ ἀναστήσω[e] ⸀αὐτὸ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 40 τοῦτο ⸀γάρ ἐστιν[a] τὸ θέλημα τοῦ
⸂πατρός μου⸃ ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν[b] τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων[c] εἰς αὐτὸν ἔχῃ[d] ζωὴν

---

b V1PPAS
c V1PPMS
29 a V3SAPI
b V3SAAI
c V3SPAI
d V2PPAS
e V3SAAI
30 a V3PAAI
b V2SPAI
c V1PAAS
d V1PAAS
e V2SPMI
31 a NANS *μάννα manna*
b V3PAAI
c V3SPAI
d VPRPNNS
e V3SAAI
f VNAA
32 a V3SAAI
b V1SPAI
c V3SRAI
d V3SPAI
e NAMS *ἀληθινός true*
33 a V3SPAI
b VPPANMS
c VPPANMS
34 a V3PAAI
b V2SAAM
35 a V3SAAI
b V1SPAI
c VPPMNMS
d V3SAAS *πεινάω to be hungry*
e VPPANMS
f V3SFAI *διψάω to be thirsty*
g *πώποτε ever*
36 a V1SAAI
b V2PRAI
c V2PPAI
37 a V3SPAI
b V3SFAI *ἥκω to come*
c VPPMAMS
d V1SAAS
38 a V1SRAI
b V1SPAS
c VPAAGMS
39 a V3SPAI
b VPAAGMS
c V3SRAI
d V1SAAS
e V1SAAS
40 a V3SPAI
b VPPANMS
c VPPANMS
d V3SPAS

αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω[e] αὐτὸν ⸀ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 41 Ἐγόγγυζον[a] οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν·[b] Ἐγώ εἰμι[c] ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς[d] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
42 καὶ ἔλεγον·[a] ⸀Οὐχ οὗτός ἐστιν[b] Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν[c]
τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς ⸀νῦν ⸀λέγει[d] ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
καταβέβηκα;[e] 43 ⸀ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b] αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε[c] μετ’
ἀλλήλων. 44 οὐδεὶς δύναται[a] ἐλθεῖν[b] πρός ⸀με ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας[c] με
ἑλκύσῃ[d] αὐτόν, κἀγὼ ἀναστήσω[e] αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 45 ἔστιν[a]
γεγραμμένον[b] ἐν τοῖς προφήταις· Καὶ ἔσονται[c] πάντες διδακτοὶ[d] θεοῦ· ⸀πᾶς ὁ
⸀ἀκούσας[e] παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν[f] ἔρχεται[g] πρὸς ⸀ἐμέ. 46 οὐχ ὅτι τὸν
πατέρα ⸂ἑώρακέν[a] τις⸃ εἰ μὴ ὁ ὢν[b] παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος ἑώρακεν[c] τὸν
πατέρα. 47 ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν, ὁ ⸀πιστεύων[b] ἔχει[c] ζωὴν αἰώνιον. 48 ἐγώ
εἰμι[a] ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· 49 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον[a] ⸂ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα⸃[b]
καὶ ἀπέθανον·[c] 50 οὗτός ἐστιν[a] ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων[b] ἵνα τις
ἐξ αὐτοῦ φάγῃ[c] καὶ μὴ ἀποθάνῃ·[d] 51 ἐγώ εἰμι[a] ὁ ἄρτος ὁ ζῶν[b] ὁ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβάς·[c] ἐάν τις φάγῃ[d] ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ⸀ζήσει[e] εἰς τὸν αἰῶνα,
καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω[f] ἡ σάρξ μού ⸀ἐστιν[g] ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.
52 Ἐμάχοντο[a] οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες·[b] Πῶς δύναται[c] οὗτος
ἡμῖν δοῦναι[d] τὴν σάρκα ⸀αὐτοῦ φαγεῖν;[e] 53 εἶπεν[a] οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω[b] ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε[c] τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ

---

e V1SFAI
41 a V3PIAI γογγύζω *to grumble*
b V3SAAI
c V1SPAI
d VPAANMS
42 a V3PIAI
b V3SPAI
c V1PRAI
d V3SPAI
e V1SRAI
43 a V3SAPI
b V3SAAI
c V2PPAM γογγύζω *to grumble*
44 a V3SPMI
b VNAA
c VPAANMS
d V3SAAS ἕλκω *to drag*
e V1SFAI
45 a V3SPAI
b VPRPNNS
c V3PFMI
d NNMP διδακτός *taught*
e VPAANMS
f VPAANMS μανθάνω *to learn*
g V3SPMI
46 a V3SRAI
b VPPANMS
c V3SRAI
47 a V1SPAI
b VPPANMS
c V3SPAI
48 a V1SPAI
49 a V3PAAI
b NANS μάννα *manna*
c V3PAAI
50 a V3SPAI
b VPPANMS
c V3SAAS
d V3SAAS
51 a V1SPAI
b VPPANMS
c VPAANMS
d V3SAAS
e V3SFAI
f V1SFAI
g V3SPAI
52 a V3PIMI μάχομαι *to fight*
b VPPANMP
c V3SPMI
d VNAA
e VNAA
53 a V3SAAI
b V1SPAI
c V2PAAS

πίητε[d] αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε[e] ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 ὁ τρώγων[a] μου τὴν
σάρκα καὶ πίνων[b] μου τὸ αἷμα ἔχει[c] ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀναστήσω[d] αὐτὸν τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 55 ἡ γὰρ σάρξ μου ⸀ἀληθής[a] ἐστι[b] βρῶσις,[c] καὶ τὸ αἷμά μου
⸀ἀληθής[d] ἐστι[e] πόσις.[f] 56 ὁ τρώγων[a] μου τὴν σάρκα καὶ πίνων[b] μου τὸ αἷμα
ἐν ἐμοὶ μένει[c] κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 57 καθὼς ἀπέστειλέν[a] με ὁ ζῶν[b] πατὴρ κἀγὼ
ζῶ[c] διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων[d] με κἀκεῖνος[e] ⸀ζήσει[f] δι’ ἐμέ. 58 οὗτός
ἐστιν[a] ὁ ἄρτος ὁ ⸀ἐξ οὐρανοῦ καταβάς,[b] οὐ καθὼς ἔφαγον[c] οἱ ⸀πατέρες καὶ
ἀπέθανον·[d] ὁ τρώγων[e] τοῦτον τὸν ἄρτον ⸀ζήσει[f] εἰς τὸν αἰῶνα. 59 ταῦτα εἶπεν[a]
ἐν συναγωγῇ διδάσκων[b] ἐν Καφαρναούμ.[c] 60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες[a] ἐκ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν·[b] Σκληρός[c] ἐστιν[d] ⸂ὁ λόγος οὗτος⸃· τίς δύναται[e] αὐτοῦ
ἀκούειν;[f] 61 εἰδὼς[a] δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν[b] περὶ τούτου οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν[c] αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει;[d] 62 ἐὰν οὖν θεωρῆτε[a]
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα[b] ὅπου ἦν[c] τὸ πρότερον;[d] 63 τὸ πνεῦμά
ἐστιν[a] τὸ ζῳοποιοῦν,[b] ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ[c] οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ
⸀λελάληκα[d] ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν[e] καὶ ζωή ἐστιν.[f] 64 ἀλλὰ εἰσὶν[a] ἐξ ὑμῶν τινες
οἳ οὐ πιστεύουσιν.[b] ᾔδει[c] γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν[d] οἱ μὴ
πιστεύοντες[e] καὶ τίς ἐστιν[f] ὁ παραδώσων[g] αὐτόν. 65 καὶ ἔλεγεν·[a] Διὰ τοῦτο

---

d V2PAAS
e V2PPAI
54 a VPPANMS τρώγω *to eat*
b VPPANMS
c V3SPAI
d V1SFAI
55 a NNFS ἀληθής *true*
b V3SPAI
c NNFS βρῶσις *consumable*
d NNFS ἀληθής *true*
e V3SPAI
f NNFS πόσις *drinking*
56 a VPPANMS τρώγω *to eat*
b VPPANMS
c V3SPAI
57 a V3SAAI
b VPPANMS
c V1SPAI
d VPPANMS τρώγω *to eat*
e NNMS κἀκεῖνος *and that one*
f V3SFAI
58 a V3SPAI
b VPAANMS
c V3PAAI
d V3PAAI
e VPPANMS τρώγω *to eat*
f V3SFAI
59 a V3SAAI
b VPPANMS
c NDFS Καφαρναούμ *Capernaum*
60 a VPAANMP
b V3PAAI
c NNMS σκληρός *hard*
d V3SPAI
e V3SPMI
f VNPA
61 a VPRANMS
b V3PPAI γογγύζω *to grumble*
c V3SAAI
d V3SPAI
62 a V2PPAS
b VPPAAMS
c V3SIAI
d NANS πρότερος *before*
63 a V3SPAI
b VPPANNS ζῳοποιέω *to make alive*
c V3SPAI ὠφελέω *to be of good use*
d V1SRAI
e V3SPAI
f V3SPAI
64 a V3PPAI
b V3PPAI
c V3SPAI
d V3PPAI
e VPPANMP
f V3SPAI
g VPFANMS
65 a V3SIAI

εἴρηκα[b] ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται[c] ἐλθεῖν[d] πρός με ἐὰν μὴ ᾖ[e] δεδομένον[f] αὐτῷ
ἐκ τοῦ ⸀πατρός. 66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ⸂ἐκ ⸀τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον⸃[a] εἰς
τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν.[b] 67 εἶπεν[a] οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς
δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε[b] ὑπάγειν;[c] 68 ⸀ἀπεκρίθη[a] αὐτῷ Σίμων Πέτρος·
Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα;[b] ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις,[c] 69 καὶ ἡμεῖς
πεπιστεύκαμεν[a] καὶ ἐγνώκαμεν[b] ὅτι σὺ εἶ[c] ὁ ⸀ἅγιος τοῦ ⸀θεοῦ. 70 ἀπεκρίθη[a]
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην;[b] καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς
διάβολός ἐστιν.[c] 71 ἔλεγεν[a] δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος ⸀Ἰσκαριώτου·[b] οὗτος γὰρ
ἔμελλεν[c] ⸂παραδιδόναι[d] αὐτόν⸃, ⸀εἷς ἐκ τῶν δώδεκα.

7 Καὶ ⸂μετὰ ταῦτα περιεπάτει[a] ὁ Ἰησοῦς⸃ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ γὰρ ἤθελεν[b] ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν,[c] ὅτι ἐζήτουν[d] αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι.[e] 2 ἦν[a] δὲ
ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ[b] τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία.[c] 3 εἶπον[a] οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετάβηθι[b] ἐντεῦθεν[c] καὶ ὕπαγε[d] εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ
μαθηταί σου ⸀θεωρήσουσιν[e] ⸂σοῦ τὰ ἔργα⸃ ἃ ποιεῖς·[f] 4 οὐδεὶς γάρ ⸂τι ἐν
κρυπτῷ⸃[a] ποιεῖ[b] καὶ ζητεῖ[c] αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι·[d] εἰ ταῦτα ποιεῖς,[e]
φανέρωσον[f] σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. 5 οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον[a] εἰς
αὐτόν. 6 λέγει[a] οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω[b] πάρεστιν,[c] ὁ δὲ
καιρὸς ὁ ὑμέτερος[d] πάντοτέ ἐστιν[e] ἕτοιμος.[f] 7 οὐ δύναται[a] ὁ κόσμος μισεῖν[b]

---

b V1SRAI
c V3SPMI
d VNAA
e V3SPAS
f VPRPNNS
66 a V3PAAI
b V3PIAI
67 a V3SAAI
b V2PPAI
c VNPA
68 a V3SAPI
b V1PFMI
c V2SPAI
69 a V1PRAI
b V1PRAI
c V2SPAI
70 a V3SAPI
b V1SAMI ἐκλέγομαι *to chose*
c V3SPAI
71 a V3SIAI
b NGMS Ἰσκαριώτης *Iscariot*
c V3SIAI
d VNPA

Chapter 7

1 a V3SIAI
b V3SIAI
c VNPA
d V3PIAI
e VNAA
2 a V3SIAI
b NNFS ἑορτή *feast*
c NNFS σκηνοπηγία *Tabernacles*
3 a V3PAAI
b V2SAAM μεταβαίνω *to go on*
c ἐντεῦθεν *from here*
d V2SPAM
e V3PFAI
f V2SPAI
4 a NDNS κρυπτός *hidden*
b V3SPAI
c V3SPAI
d VNPA
e V2SPAI
f V2SAAM
5 a V3PIAI
6 a V3SPAI
b οὔπω *not yet*
c V3SPAI πάρειμι *to be present*
d NNMS ὑμέτερος *your*
e V3SPAI
f NNMS ἕτοιμος *ready*
7 a V3SPMI
b VNPA

ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ,[c] ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ[d] περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά
ἐστιν.[e] 8 ὑμεῖς ἀνάβητε[a] εἰς τὴν ⸀ἑορτήν·[b] ἐγὼ ⸀οὐκ ἀναβαίνω[c] εἰς τὴν
ἑορτὴν[d] ταύτην, ὅτι ὁ ⸂ἐμὸς καιρὸς⸃ οὔπω[e] πεπλήρωται.[f] 9 ταῦτα ⸀δὲ εἰπὼν[a]
⸀αὐτὸς ἔμεινεν[b] ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. 10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν[a] οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ⸂εἰς
τὴν ἑορτήν,[b] τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη⸃,[c] οὐ φανερῶς[d] ἀλλὰ ὡς ἐν κρυπτῷ.[e] 11 οἱ
οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν[a] αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ[b] καὶ ἔλεγον·[c] Ποῦ ἐστιν[d] ἐκεῖνος;
12 καὶ γογγυσμὸς[a] ⸂περὶ αὐτοῦ ἦν[b] πολὺς⸃ ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον[c] ὅτι
Ἀγαθός ἐστιν,[d] ἄλλοι ⸀δὲ ἔλεγον·[e] Οὔ, ἀλλὰ πλανᾷ[f] τὸν ὄχλον. 13 οὐδεὶς
μέντοι[a] παρρησίᾳ ἐλάλει[b] περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. 14 Ἤδη δὲ
τῆς ἑορτῆς[a] μεσούσης[b] ⸀ἀνέβη[c] Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν.[d]
15 ⸂ἐθαύμαζον[a] οὖν⸃ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες·[b] Πῶς οὗτος γράμματα[c] οἶδεν[d] μὴ
μεμαθηκώς;[e] 16 ἀπεκρίθη[a] οὖν αὐτοῖς ⸀ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν·[b] Ἡ ἐμὴ διδαχὴ
οὐκ ἔστιν[c] ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός[d] με· 17 ἐάν τις θέλῃ[a] τὸ θέλημα αὐτοῦ
ποιεῖν,[b] γνώσεται[c] περὶ τῆς διδαχῆς πότερον[d] ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν[e] ἢ ἐγὼ ἀπ’
ἐμαυτοῦ λαλῶ.[f] 18 ὁ ἀφ’ ἑαυτοῦ λαλῶν[a] τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ·[b] ὁ δὲ
ζητῶν[c] τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος[d] αὐτὸν οὗτος ἀληθής[e] ἐστιν[f] καὶ ἀδικία[g] ἐν
αὐτῷ οὐκ ἔστιν.[h] 19 Οὐ Μωϋσῆς ⸀δέδωκεν[a] ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ
ὑμῶν ποιεῖ[b] τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε[c] ἀποκτεῖναι;[d] 20 ἀπεκρίθη[a] ὁ ⸀ὄχλος·

---

c V3SPAI
d V1SPAI
e V3SPAI
8 a V2PAAM
b NAFS ἑορτή *feast*
c V1SPAI
d NAFS ἑορτή *feast*
e οὔπω *not yet*
f V3SRPI
9 a VPAANMS
b V3SAAI
10 a V3PAAI
b NAFS ἑορτή *feast*
c V3SAAI
d φανερῶς *manifestly*
e NDNS κρυπτός *hidden*
11 a V3PIAI
b NDFS ἑορτή *feast*
c V3PIAI
d V3SPAI
12 a NNMS γογγυσμός *complaint*
b V3SIAI
c V3PIAI
d V3SPAI
e V3PIAI
f V3SPAI
13 a μέντοι *but*
b V3SIAI
14 a NGFS ἑορτή *feast*
b VPPAGFS μεσόω *to be halfway through*
c V3SAAI
d V3SIAI
15 a V3PIAI
b VPPANMP
c NANP γράμμα *letter*
d V3SRAI
e VPRANMS μανθάνω *to learn*
16 a V3SAPI
b V3SAAI
c V3SPAI
d VPAAGMS
17 a V3SPAS
b VNPA
c V3SFMI
d πότερον *whether*
e V3SPAI
f V1SPAI
18 a VPPANMS
b V3SPAI
c VPPANMS
d VPAAGMS
e NNMS ἀληθής *true*
f V3SPAI
g NNFS ἀδικία *wickedness*
h V3SPAI
19 a V3SRAI
b V3SPAI
c V2PPAI
d VNAA
20 a V3SAPI

Δαιμόνιον ἔχεις·[b] τίς σε ζητεῖ[c] ἀποκτεῖναι;[d] 21 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b]
αὐτοῖς· Ἓν ἔργον ἐποίησα[c] καὶ πάντες θαυμάζετε.[d] 22 διὰ τοῦτο Μωϋσῆς
δέδωκεν[a] ὑμῖν τὴν περιτομήν— οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν[b] ἀλλ’ ἐκ τῶν
πατέρων— καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε[c] ἄνθρωπον. 23 εἰ περιτομὴν
⸀λαμβάνει[a] ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῇ[b] ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ
χολᾶτε[c] ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ[d] ἐποίησα[e] ἐν σαββάτῳ; 24 μὴ κρίνετε[a] κατ’
ὄψιν,[b] ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν ⸀κρίνετε.[c] 25 Ἔλεγον[a] οὖν τινες ἐκ τῶν
Ἱεροσολυμιτῶν·[b] Οὐχ οὗτός ἐστιν[c] ὃν ζητοῦσιν[d] ἀποκτεῖναι;[e] 26 καὶ ἴδε
παρρησίᾳ λαλεῖ[a] καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν·[b] μήποτε[c] ἀληθῶς[d] ἔγνωσαν[e] οἱ
ἄρχοντες ὅτι οὗτός ⸀ἐστιν[f] ὁ χριστός; 27 ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν[a] πόθεν[b] ἐστίν·[c]
ὁ δὲ χριστὸς ὅταν ἔρχηται[d] οὐδεὶς γινώσκει[e] πόθεν[f] ἐστίν.[g] 28 ἔκραξεν[a] οὖν ἐν
τῷ ἱερῷ διδάσκων[b] ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων·[c] Κἀμὲ οἴδατε[d] καὶ οἴδατε[e] πόθεν[f]
εἰμί·[g] καὶ ἀπ’ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα,[h] ἀλλ’ ἔστιν[i] ἀληθινὸς[j] ὁ πέμψας[k] με, ὃν
ὑμεῖς οὐκ οἴδατε·[l] 29 ἐγὼ οἶδα[a] αὐτόν, ὅτι παρ’ αὐτοῦ εἰμι[b] κἀκεῖνός[c] με
ἀπέστειλεν.[d] 30 ἐζήτουν[a] οὖν αὐτὸν πιάσαι,[b] καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν[c] ἐπ’ αὐτὸν
τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω[d] ἐληλύθει[e] ἡ ὥρα αὐτοῦ. 31 ⸂ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ⸃
ἐπίστευσαν[a] εἰς αὐτόν, καὶ ⸀ἔλεγον·[b] Ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ[c] ⸀μὴ πλείονα

---

b V2SPAI
c V3SPAI
d VNAA
21 a V3SAPI
b V3SAAI
c V1SAAI
d V2PPAI
22 a V3SRAI
b V3SPAI
c V2PPAI περιτέμνω *to circumcise*
23 a V3SPAI
b V3SAPS
c V2PPAI χολάω *to be angry*
d NAMS ὑγιής *healthy*
e V1SAAI
24 a V2PPAM
b NAFS ὄψις *face*
c V2PPAM
25 a V3PIAI
b NGMP Ἱεροσολυμίτης *inhabitant of Jerusalem*
c V3SPAI
d V3PPAI
e VNAA
26 a V3SPAI
b V3PPAI
c μήποτε *never*
d ἀληθῶς *truly*
e V3PAAI
f V3SPAI
27 a V1PRAI
b πόθεν *from where*
c V3SPAI
d V3SPMS
e V3SPAI
f πόθεν *from where*
g V3SPAI
28 a V3SAAI
b VPPANMS
c VPPANMS
d V2PRAI
e V2PRAI
f πόθεν *from where*
g V1SPAI
h V1SRAI
i V3SPAI
j NNMS ἀληθινός *true*
k VPAANMS
l V2PRAI
29 a V1SRAI
b V1SPAI
c NNMS κἀκεῖνος *and that one*
d V3SAAI
30 a V3PIAI
b VNAA πιάζω *to seize*
c V3SAAI ἐπιβάλλω *to throw over*
d οὔπω *not yet*
e V3SPAI
31 a V3PAAI
b V3PIAI
c V3SAAS

⸀σημεῖα ποιήσει[d] ὧν οὗτος ἐποίησεν;[e] 32 Ἤκουσαν[a] οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου
γογγύζοντος[b] περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν[c] ⸂οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
Φαρισαῖοι ὑπηρέτας⸃[d] ἵνα πιάσωσιν[e] αὐτόν. 33 εἶπεν[a] οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι
⸂χρόνον μικρὸν⸃ μεθ’ ὑμῶν εἰμι[b] καὶ ὑπάγω[c] πρὸς τὸν πέμψαντά[d] με.
34 ζητήσετέ[a] με καὶ οὐχ ⸀εὑρήσετέ,[b] καὶ ὅπου εἰμὶ[c] ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε[d]
ἐλθεῖν.[e] 35 εἶπον[a] οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· Ποῦ οὗτος μέλλει[b]
πορεύεσθαι[c] ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν[d] αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν[e] τῶν
Ἑλλήνων[f] μέλλει[g] πορεύεσθαι[h] καὶ διδάσκειν[i] τοὺς Ἕλληνας;[j] 36 τίς ἐστιν[a] ⸂ὁ
λόγος οὗτος⸃ ὃν εἶπε·[b] Ζητήσετέ[c] με καὶ οὐχ ⸀εὑρήσετέ,[d] καὶ ὅπου εἰμὶ[e] ἐγὼ
ὑμεῖς οὐ δύνασθε[f] ἐλθεῖν;[g] 37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς[a]
εἱστήκει[b] ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξεν[c] λέγων·[d] Ἐάν τις διψᾷ[e] ἐρχέσθω[f] πρός με καὶ
πινέτω.[g] 38 ὁ πιστεύων[a] εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν[b] ἡ γραφή, ποταμοὶ[c] ἐκ τῆς
κοιλίας[d] αὐτοῦ ῥεύσουσιν[e] ὕδατος ζῶντος.[f] 39 τοῦτο δὲ εἶπεν[a] περὶ τοῦ
πνεύματος ⸀οὗ ἔμελλον[b] λαμβάνειν[c] οἱ ⸀πιστεύσαντες[d] εἰς αὐτόν· οὔπω[e] γὰρ
ἦν[f] ⸀πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς ⸀οὐδέπω[g] ἐδοξάσθη.[h] 40 ⸂Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν⸃
ἀκούσαντες[a] ⸂τῶν λόγων τούτων⸃ ⸀ἔλεγον·[b] Οὗτός ἐστιν[c] ἀληθῶς[d] ὁ
προφήτης· 41 ἄλλοι ἔλεγον·[a] Οὗτός ἐστιν[b] ὁ χριστός· ⸂οἱ δὲ⸃ ἔλεγον·[c] Μὴ γὰρ

---

d V3SFAI
e V3SAAI
32 a V3PAAI
b VPPAGMS γογγύζω *to grumble*
c V3PAAI
d NAMP ὑπηρέτης *servant*
e V3PAAS πιάζω *to seize*
33 a V3SAAI
b V1SPAI
c V1SPAI
d VPAAAMS
34 a V2PFAI
b V2PFAI
c V1SPAI
d V2PPMI
e VNAA
35 a V3PAAI
b V3SPAI
c VNPM
d V1PFAI
e NAFS διασπορά *scattering*
f NGMP Ἕλλην *Greek*
g V3SPAI
h VNPM
i VNPA
j NAMP Ἕλλην *Greek*
36 a V3SPAI
b V3SAAI
c V2PFAI
d V2PFAI
e V1SPAI
f V2PPMI
g VNAA
37 a NGFS ἑορτή *feast*
b V3SPAI
c V3SAAI
d VPPANMS
e V3SPAS διψάω *to be thirsty*
f V3SPMM
g V3SPAM
38 a VPPANMS
b V3SAAI
c NNMP ποταμός *river*
d NGFS κοιλία *any and all internal organs*
e V3PFAI ῥέω *to flow*
f VPPAGNS
39 a V3SAAI
b V3PIAI
c VNPA
d VPAANMP
e οὔπω *not yet*
f V3SIAI
g οὐδέπω *not yet*
h V3SAPI
40 a VPAANMP
b V3PIAI
c V3SPAI
d ἀληθῶς *truly*
41 a V3PIAI
b V3SPAI
c V3PIAI

ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἔρχεται;[d] 42 ⸀οὐχ ἡ γραφὴ εἶπεν[a] ὅτι ἐκ τοῦ
σπέρματος Δαυίδ, καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ[b] τῆς κώμης[c] ὅπου ἦν[d] Δαυίδ, ⸂ἔρχεται[e] ὁ
χριστός⸃; 43 σχίσμα[a] οὖν ⸂ἐγένετο[b] ἐν τῷ ὄχλῳ⸃ δι’ αὐτόν. 44 τινὲς δὲ ἤθελον[a]
ἐξ αὐτῶν πιάσαι[b] αὐτόν, ἀλλ’ οὐδεὶς ⸀ἐπέβαλεν[c] ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας.
45 Ἦλθον[a] οὖν οἱ ὑπηρέται[b] πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον[c]
αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διὰ τί οὐκ ἠγάγετε[d] αὐτόν; 46 ἀπεκρίθησαν[a] οἱ ὑπηρέται·[b]
Οὐδέποτε[c] ⸂ἐλάλησεν[d] οὕτως⸃ ⸀ἄνθρωπος. 47 ἀπεκρίθησαν[a] οὖν αὐτοῖς οἱ
Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε;[b] 48 μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων
ἐπίστευσεν[a] εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ
γινώσκων[a] τὸν νόμον ⸀ἐπάρατοί[b] εἰσιν.[c] 50 λέγει[a] Νικόδημος[b] πρὸς αὐτούς, ὁ
⸀ἐλθὼν[c] πρὸς αὐτὸν ⸀πρότερον,[d] εἷς ὢν[e] ἐξ αὐτῶν· 51 Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν
κρίνει[a] τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ[b] ⸂πρῶτον παρ’ αὐτοῦ⸃ καὶ γνῷ[c] τί
ποιεῖ;[d] 52 ἀπεκρίθησαν[a] καὶ εἶπαν[b] αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ;[c]
ἐραύνησον[d] καὶ ἴδε[e] ὅτι ⸂ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης⸃ οὐκ ⸀ἐγείρεται.[f] 53 Καὶ
ἐπορεύθη[a] ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,

8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη[a] εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.[b] 2 Ὄρθρου[a] δὲ πάλιν
παρεγένετο[b] εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο[c] καὶ καθίσας[d] ἐδίδασκεν[e]
αὐτούς. 3 ἄγουσιν[a] δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν

---

d V3SPMI
42 a V3SAAI
b NGFS Βηθλέεμ *Bethlehem*
c NGFS κώμη *a village*
d V3SIAI
e V3SPMI
43 a NNNS σχίσμα *tear*
b V3SAMI
44 a V3PIAI
b VNAA πιάζω *to seize*
c V3SAAI ἐπιβάλλω *to throw over*
45 a V3PAAI
b NNMP ὑπηρέτης *servant*
c V3PAAI
d V2PAAI
46 a V3PAPI
b NNMP ὑπηρέτης *servant*
c οὐδέποτε *never*
d V3SAAI
47 a V3PAPI
b V2PRPI
48 a V3SAAI
49 a VPPANMS
b NNMP ἐπάρατος *accursed*
c V3PPAI
50 a V3SPAI
b NNMS Νικόδημος *Nicodemus*
c VPAANMS
d NANS πρότερος *before*
e VPPANMS
51 a V3SPAI
b V3SAAS
c V3SAAS
d V3SPAI
52 a V3PAPI
b V3PAAI
c V2SPAI
d V2SAAM ἐραυνάω *to search*
e V2SAAM
f V3SPPI
53 a V3SAPI

Chapter 8

1 a V3SAPI
b NGFP ἐλαία *olive*
2 a NGMS ὄρθρος *dawn*
b V3SAMI
c V3SIMI
d VPAANMS
e V3SIAI
3 a V3PPAI

μοιχείᾳ[b] καταλήφθεισαν[c] καὶ στήσαντες[d] αὐτὴν ἐν μέσῳ 4 λέγουσιν[a] αὐτῷ,
πειράζοντες[b] Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατελήφθη[c] ἐπ' αὐτοφόρῳ[d]
μοιχευομένη·[e] 5 ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωϋσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο[a] τὰς τοιαύτας
λιθοβολεῖσθαι[b] σὺ οὖν τί λέγεις;[c] 6 τοῦτο δὲ ἔλεγον[a] πειράζοντες[b] αὐτόν, ἵνα
ἔχωσιν[c] κατηγορεῖν[d] αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω[e] κύψας[f] τῷ δακτύλῳ[g]
ἔγραφεν[h] εἰς τὴν γῆν. μὴ προσποιούμενος[i] 7 ὡς δὲ ἐπέμενον[a] ἐρωτῶντες[b]
αὐτόν, ἀνακύψας[c] εἶπεν[d] πρὸς αὐτούς Ὁ ἀναμάρτητος[e] ὑμῶν πρῶτον ἐπ'
αὐτὴν τὸν λίθον· βαλέτω[f] 8 καὶ πάλιν κάτω[a] κύψας[b] ἔγραφεν[c] εἰς τὴν γῆν.
9 οἱ δὲ ἀκούσαντες[a] καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι[b] ἐξήρχοντο[c] εἷς
καθ' εἷς ἀρξάμενοι[d] ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ κατελείφθη[e] μόνος, ὁ Ἰησοῦς
καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὖσα.[f] 10 ἀνακύψας[a] δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ μηδένα θεασάμενος[b]
πλὴν τὴς γυναικός εἶπεν[c] αὐτῇ, ποῦ εἰσιν;[d] ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί[e] σου οὐδείς σε
κατέκρινεν;[f] 11 ἡ δὲ εἶπεν,[a] Οὐδείς, κύριε. εἶπεν[b] δὲ ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ ἐγώ σε
κρίνω[c] πορεύου,[d] καὶ μηκέτι[e] ἁμάρτανε.[f] 12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ⸂ἐλάλησεν[a] ὁ
Ἰησοῦς⸃ λέγων·[b] Ἐγώ εἰμι[c] τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν[d] ⸂ἐμοὶ οὐ μὴ
περιπατήσῃ[e] ἐν τῇ σκοτίᾳ,[f] ἀλλ' ἕξει[g] τὸ φῶς τῆς ζωῆς. 13 εἶπον[a] οὖν αὐτῷ οἱ

---

b NDFS μοιχεία *adultery*
c VPAPAFS καταλαμβάνω *to obtain*
d VPAANMP
4 a V3PPAI
b VPPANMP
c V3SAPI καταλαμβάνω *to obtain*
d NDMS αὐτόφωρος *in the very act*
e VPPPNFS μοιχεύω *to commit adultery*
5 a V3SAMI ἐντέλλομαι *to command*
b VNPP λιθοβολέω *to throw stones*
c V2SPAI
6 a V3PIAI
b VPPANMP
c V3PPAS
d VNPA κατηγορέω *to accuse*
e κάτω *below*
f VPAANMS κύπτω *to stoop down*
g NDMS δάκτυλος *finger*
h V3SIAI
i VPPMNMS προσποιέομαι *to act as if*
7 a V3PIAI ἐπιμένω *to stay*
b VPPANMP
c VPAANMS ἀνακύπτω *to straighten up*
d V3SAAI
e NNMS ἀναμάρτητος *without sin*
f V3SAAM
8 a κάτω *below*
b VPAANMS κύπτω *to stoop down*
c V3SIAI
9 a VPAANMP
b VPPPNMP ἐλέγχω *to expose*
c V3PIAI
d VPAMNMP
e V3SAPI καταλείπω *to leave*
f VPPANFS
10 a VPAANMS ἀνακύπτω *to straighten up*
b VPAMNMS θεάομαι *to see*
c V3SAAI
d V3PPAI
e NNMP κατήγορος *accuser*
f V3SAAI κατακρίνω *to condemn*
11 a V3SAAI
b V3SAAI
c V1SPAI
d V2SPMM
e μηκέτι *no longer*
f V2SPAM
12 a V3SAAI
b VPPANMS
c V1SPAI
d VPPANMS
e V3SAAS
f NDFS σκοτία *darkness*
g V3SFAI
13 a V3PAAI

Φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς·[b] ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν[c] ἀληθής.[d]
14 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b] αὐτοῖς· Κἂν[c] ἐγὼ μαρτυρῶ[d] περὶ ἐμαυτοῦ,
ἀληθής[e] ἐστιν[f] ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα[g] πόθεν[h] ἦλθον[i] καὶ ποῦ ὑπάγω·[j] ὑμεῖς
δὲ οὐκ οἴδατε[k] πόθεν[l] ἔρχομαι[m] ⸀ἢ ποῦ ὑπάγω.[n] 15 ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα
κρίνετε,[a] ἐγὼ οὐ κρίνω[b] οὐδένα. 16 καὶ ἐὰν κρίνω[a] δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ
⸀ἀληθινή[b] ἐστιν,[c] ὅτι μόνος οὐκ εἰμί,[d] ἀλλ᾽ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας[e] με πατήρ.
17 καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ[a] γέγραπται[b] ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία
ἀληθής[c] ἐστιν.[d] 18 ἐγώ εἰμι[a] ὁ μαρτυρῶν[b] περὶ ἐμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ[c] περὶ
ἐμοῦ ὁ πέμψας[d] με πατήρ. 19 ἔλεγον[a] οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν[b] ὁ πατήρ σου;
ἀπεκρίθη[c] Ἰησοῦς· Οὔτε ἐμὲ οἴδατε[d] οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε,[e] καὶ
τὸν πατέρα μου ⸂ἂν ᾔδειτε⸃.[f] 20 ταῦτα τὰ ῥήματα ⸀ἐλάλησεν[a] ἐν τῷ
γαζοφυλακίῳ[b] διδάσκων[c] ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν[d] αὐτόν, ὅτι οὔπω[e]
ἐληλύθει[f] ἡ ὥρα αὐτοῦ. 21 Εἶπεν[a] οὖν πάλιν ⸀αὐτοῖς· Ἐγὼ ὑπάγω[b] καὶ
ζητήσετέ[c] με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε·[d] ὅπου ἐγὼ ὑπάγω[e] ὑμεῖς
οὐ δύνασθε[f] ἐλθεῖν.[g] 22 ἔλεγον[a] οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Μήτι[b] ἀποκτενεῖ[c] ἑαυτὸν ὅτι
λέγει·[d] Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω[e] ὑμεῖς οὐ δύνασθε[f] ἐλθεῖν;[g] 23 καὶ ⸀ἔλεγεν[a] αὐτοῖς·
Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω[b] ἐστέ,[c] ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω[d] εἰμί·[e] ὑμεῖς ἐκ ⸂τούτου τοῦ

---

b V2SPAI
c V3SPAI
d NNFS ἀληθής *true*
14 a V3SAPI
b V3SAAI
c κἄν *and if*
d V1SPAS
e NNFS ἀληθής *true*
f V3SPAI
g V1SRAI
h πόθεν *from where*
i V1SAAI
j V1SPAI
k V2PRAI
l πόθεν *from where*
m V1SPMI
n V1SPAI
15 a V2PPAI
b V1SPAI
16 a V1SPAS
b NNFS ἀληθινός *true*
c V3SPAI
d V1SPAI
e VPAANMS
17 a NDMS ὑμέτερος *your*
b V3SRPI
c NNFS ἀληθής *true*
d V3SPAI
18 a V1SPAI
b VPPANMS
c V3SPAI
d VPAANMS
19 a V3PIAI
b V3SPAI
c V3SAPI
d V2PRAI
e V2PPAI
f V2PPAI
20 a V3SAAI
b NDNS γαζοφυλάκιον *treasury*
c VPPANMS
d V3SAAI πιάζω *to seize*
e οὔπω *not yet*
f V3SPAI
21 a V3SAAI
b V1SPAI
c V2PFAI
d V2PFMI
e V1SPAI
f V2PPMI
g VNAA
22 a V3PIAI
b μήτι *[interrogative particle]*
c V3SFAI
d V3SPAI
e V1SPAI
f V2PPMI
g VNAA
23 a V3SIAI
b κάτω *below*
c V2PPAI
d ἄνω *above*
e V1SPAI

κόσμου⸃ ἐστέ,[f] ἐγὼ οὐκ εἰμὶ[g] ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. 24 εἶπον[a] οὖν ὑμῖν ὅτι
ἀποθανεῖσθε[b] ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε[c] ὅτι ἐγώ εἰμι,[d]
ἀποθανεῖσθε[e] ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. 25 ἔλεγον[a] οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ;[b]
⸀εἶπεν[c] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ⸂ὅ τι⸃ καὶ λαλῶ[d] ὑμῖν; 26 πολλὰ ἔχω[a]
περὶ ὑμῶν λαλεῖν[b] καὶ κρίνειν·[c] ἀλλ’ ὁ πέμψας[d] με ἀληθής[e] ἐστιν,[f] κἀγὼ ἃ
ἤκουσα[g] παρ’ αὐτοῦ ταῦτα ⸀λαλῶ[h] εἰς τὸν κόσμον. 27 οὐκ ἔγνωσαν[a] ὅτι τὸν
πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν.[b] 28 εἶπεν[a] ⸀οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψώσητε[b] τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε[c] ὅτι ἐγώ εἰμι,[d] καὶ ἀπ’ ἐμαυτοῦ ποιῶ[e] οὐδέν, ἀλλὰ
καθὼς ἐδίδαξέν[f] με ὁ ⸀πατὴρ ταῦτα λαλῶ.[g] 29 καὶ ὁ πέμψας[a] με μετ’ ἐμοῦ
ἐστιν·[b] οὐκ ἀφῆκέν[c] με ⸀μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ[d] αὐτῷ ποιῶ[e] πάντοτε.
30 ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος[a] πολλοὶ ἐπίστευσαν[b] εἰς αὐτόν. 31 Ἔλεγεν[a] οὖν ὁ
Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας[b] αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε[c] ἐν τῷ
λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς[d] μαθηταί μού ἐστε,[e] 32 καὶ γνώσεσθε[a] τὴν ἀλήθειαν,
καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει[b] ὑμᾶς. 33 ἀπεκρίθησαν[a] ⸂πρὸς αὐτόν⸃· Σπέρμα
Ἀβραάμ ἐσμεν[b] καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν[c] πώποτε·[d] πῶς σὺ λέγεις[e] ὅτι
Ἐλεύθεροι[f] γενήσεσθε;[g] 34 Ἀπεκρίθη[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[b]
ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν[c] τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν[d] τῆς ἁμαρτίας· 35 ὁ δὲ
δοῦλος οὐ μένει[a] ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ⸀ὁ υἱὸς μένει[b] εἰς τὸν αἰῶνα. 36 ἐὰν

---

f V2PPAI
g V1SPAI
24 a V1SAAI
b V2PFMI
c V2PAAS
d V1SPAI
e V2PFMI
25 a V3PIAI
b V2SPAI
c V3SAAI
d V1SPAI
26 a V1SPAI
b VNPA
c VNPA
d VPAANMS
e NNMS ἀληθής *true*
f V3SPAI
g V1SAAI
h V1SPAI
27 a V3PAAI
b V3SIAI
28 a V3SAAI
b V2PAAS ὑψόω *to lift up*
c V2PFMI
d V1SPAI
e V1SPAI
f V3SAAI
g V1SPAI
29 a VPAANMS
b V3SPAI
c V3SAAI
d NANP ἀρεστός *pleasing*
e V1SPAI
30 a VPPAGMS
b V3PAAI
31 a V3SIAI
b VPRAAMP
c V2PAAS
d ἀληθῶς *truly*
e V2PPAI
32 a V2PFMI
b V3SFAI ἐλευθερόω *to set free*
33 a V3PAPI
b V1PPAI
c V1PRAI δουλεύω *to serve*
d πώποτε *ever*
e V2SPAI
f NNMP ἐλεύθερος *free*
g V2PFMI
34 a V3SAPI
b V1SPAI
c VPPANMS
d V3SPAI
35 a V3SPAI
b V3SPAI

οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ,[a] ὄντως[b] ἐλεύθεροι[c] ἔσεσθε.[d] 37 οἶδα[a] ὅτι σπέρμα
Ἀβραάμ ἐστε·[b] ἀλλὰ ζητεῖτέ[c] με ἀποκτεῖναι,[d] ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ[e] ἐν
ὑμῖν. 38 ⸂ἃ ἐγὼ⸃ ἑώρακα[a] παρὰ τῷ ⸀πατρὶ λαλῶ·[b] καὶ ὑμεῖς οὖν ⸂ἃ
ἠκούσατε⸃[c] παρὰ ⸂τοῦ πατρὸς⸃ ποιεῖτε.[d] 39 Ἀπεκρίθησαν[a] καὶ εἶπαν[b] αὐτῷ·
Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν.[c] λέγει[d] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ
⸀ἐστε,[e] τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ⸀ἐποιεῖτε·[f] 40 νῦν δὲ ζητεῖτέ[a] με ἀποκτεῖναι,[b]
ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα[c] ἣν ἤκουσα[d] παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο
Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν.[e] 41 ὑμεῖς ποιεῖτε[a] τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ⸀εἶπαν[b]
αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας[c] ⸂οὐ γεγεννήμεθα⸃·[d] ἕνα πατέρα ἔχομεν[e] τὸν θεόν.
42 ⸀εἶπεν[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν[b] ἠγαπᾶτε[c] ἂν ἐμέ, ἐγὼ
γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον[d] καὶ ἥκω·[e] οὐδὲ γὰρ ἀπ’ ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα,[f] ἀλλ’
ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν.[g] 43 διὰ τί τὴν λαλιὰν[a] τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε;[b] ὅτι οὐ
δύνασθε[c] ἀκούειν[d] τὸν λόγον τὸν ἐμόν. 44 ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου
ἐστὲ[a] καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε[b] ποιεῖν.[c] ἐκεῖνος
ἀνθρωποκτόνος[d] ἦν[e] ἀπ’ ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ ⸂οὐκ ἔστηκεν⸃,[f] ὅτι οὐκ
ἔστιν[g] ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ[h] τὸ ψεῦδος,[i] ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ,[j] ὅτι
ψεύστης[k] ἐστὶν[l] καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 45 ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω,[a] οὐ
πιστεύετέ[b] μοι. 46 τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει[a] με περὶ ἁμαρτίας; ⸀εἰ ἀλήθειαν

---

36 a V3SAAS ἐλευθερόω *to set free*
b ὄντως *really*
c NNMP ἐλεύθερος *free*
d V2PFMI
37 a V1SRAI
b V2PPAI
c V2PPAI
d VNAA
e V3SPAI χωρέω *to go*
38 a V1SRAI
b V1SPAI
c V2PAAI
d V2PPAI
39 a V3PAPI
b V3PAAI
c V3SPAI
d V3SPAI
e V2PPAI
f V2PIAI
40 a V2PPAI
b VNAA
c V1SRAI
d V1SAAI
e V3SAAI
41 a V2PPAI
b V3PAAI
c NGFS πορνεία *sexual immorality*
d V1PRPI
e V1PPAI
42 a V3SAAI
b V3SIAI
c V2PIAI
d V1SAAI
e V1SPAI ἥκω *to come*
f V1SRAI
g V3SAAI
43 a NAFS λαλιά *speech*
b V2PPAI
c V2PPMI
d VNPA
44 a V2PPAI
b V2PPAI
c VNPA
d NNMS ἀνθρωποκτόνος *murderer*
e V3SIAI
f V3SIAI
g V3SPAI
h V3SPAS
i NANS ψεῦδος *lie*
j V3SPAI
k NNMS ψεύστης *liar*
l V3SPAI
45 a V1SPAI
b V2PPAI
46 a V3SPAI ἐλέγχω *to expose*

λέγω,[b] διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ[c] μοι; 47 ὁ ὢν[a] ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ
θεοῦ ἀκούει·[b] διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε[c] ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.[d]
48 ⸀Ἀπεκρίθησαν[a] οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν[b] αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν[c] ἡμεῖς ὅτι
Σαμαρίτης[d] εἶ[e] σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις;[f] 49 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον
οὐκ ἔχω,[b] ἀλλὰ τιμῶ[c] τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ[d] με. 50 ἐγὼ δὲ οὐ
ζητῶ[a] τὴν δόξαν μου· ἔστιν[b] ὁ ζητῶν[c] καὶ κρίνων.[d] 51 ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν,
ἐάν τις τὸν ⸂ἐμὸν λόγον⸃ τηρήσῃ,[b] θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ[c] εἰς τὸν αἰῶνα.
52 ⸀εἶπον[a] αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν[b] ὅτι δαιμόνιον ἔχεις.[c] Ἀβραὰμ
ἀπέθανεν[d] καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις·[e] Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ,[f] οὐ
μὴ γεύσηται[g] θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα· 53 μὴ σὺ μείζων εἶ[a] τοῦ πατρὸς ἡμῶν
Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανεν;[b] καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον·[c] τίνα ⸀σεαυτὸν ποιεῖς;[d]
54 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς· Ἐὰν ἐγὼ ⸀δοξάσω[b] ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν·[c]
ἔστιν[d] ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων[e] με, ὃν ὑμεῖς λέγετε[f] ὅτι θεὸς ⸀ἡμῶν ἐστιν,[g]
55 καὶ οὐκ ἐγνώκατε[a] αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα[b] αὐτόν· κἂν[c] εἴπω[d] ὅτι οὐκ οἶδα[e]
αὐτόν, ἔσομαι[f] ὅμοιος ⸀ὑμῖν ψεύστης·[g] ἀλλὰ οἶδα[h] αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
τηρῶ.[i] 56 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο[a] ἵνα ἴδῃ[b] τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν,
καὶ εἶδεν[c] καὶ ἐχάρη.[d] 57 εἶπον[a] οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· Πεντήκοντα[b] ἔτη
οὔπω[c] ἔχεις[d] καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας;[e] 58 εἶπεν[a] ⸀αὐτοῖς Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν

---

b V1SPAI
c V2PPAI
47 a VPPANMS
b V3SPAI
c V2PPAI
d V2PPAI
48 a V3PAPI
b V3PAAI
c V1PPAI
d NNMS Σαμαρίτης *Samaritan*
e V2SPAI
f V2SPAI
49 a V3SAPI
b V1SPAI
c V1SPAI τιμάω *to honor*
d V2PPAI ἀτιμάζω *to dishonor*
50 a V1SPAI
b V3SPAI
c VPPANMS
d VPPANMS
51 a V1SPAI
b V3SAAS
c V3SAAS
52 a V3PAAI
b V1PRAI
c V2SPAI
d V3SAAI
e V2SPAI
f V3SAAS
g V3SAMS γεύομαι *to taste*
53 a V2SPAI
b V3SAAI
c V3PAAI
d V2SPAI
54 a V3SAPI
b V1SAAS
c V3SPAI
d V3SPAI
e VPPANMS
f V2PPAI
g V3SPAI
55 a V2PRAI
b V1SRAI
c κἄν *and if*
d V1SAAS
e V1SRAI
f V1SFMI
g NNMS ψεύστης *liar*
h V1SRAI
i V1SPAI
56 a V3SAMI ἀγαλλιάω *to be filled with delight*
b V3SAAS
c V3SAAI
d V3SAPI
57 a V3PAAI
b NANP πεντήκοντα *fifty*
c οὔπω *not yet*
d V2SPAI
e V2SRAI
58 a V3SAAI

λέγω[b] ὑμῖν, πρὶν[c] Ἀβραὰμ γενέσθαι[d] ἐγὼ εἰμί.[e] 59 ἦραν[a] οὖν λίθους ἵνα
βάλωσιν[b] ἐπ’ αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη[c] καὶ ἐξῆλθεν[d] ἐκ τοῦ ⸀ἱεροῦ.

9 Καὶ παράγων[a] εἶδεν[b] ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς.[c] 2 καὶ ἠρώτησαν[a]
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες·[b] Ῥαββί,[c] τίς ἥμαρτεν,[d] οὗτος ἢ οἱ γονεῖς[e]
αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ;[f] 3 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν[b] οὔτε
οἱ γονεῖς[c] αὐτοῦ, ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ[d] τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. 4 ⸀ἡμᾶς δεῖ[a]
ἐργάζεσθαι[b] τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός[c] με ἕως ἡμέρα ἐστίν·[d] ἔρχεται[e] νὺξ ὅτε
οὐδεὶς δύναται[f] ἐργάζεσθαι.[g] 5 ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ,[a] φῶς εἰμι[b] τοῦ κόσμου.
6 ταῦτα εἰπὼν[a] ἔπτυσεν[b] χαμαὶ[c] καὶ ἐποίησεν[d] πηλὸν[e] ἐκ τοῦ πτύσματος,[f]
καὶ ⸀ἐπέχρισεν[g] ⸀αὐτοῦ τὸν πηλὸν[h] ἐπὶ τοὺς ⸀ὀφθαλμούς, 7 καὶ εἶπεν[a] αὐτῷ·
Ὕπαγε[b] νίψαι[c] εἰς τὴν κολυμβήθραν[d] τοῦ Σιλωάμ[e] (ὃ ἑρμηνεύεται[f]
Ἀπεσταλμένος).[g] ἀπῆλθεν[h] οὖν καὶ ἐνίψατο,[i] καὶ ἦλθεν[j] βλέπων.[k] 8 οἱ οὖν
γείτονες[a] καὶ οἱ θεωροῦντες[b] αὐτὸν τὸ πρότερον[c] ὅτι ⸀προσαίτης[d] ἦν[e] ἔλεγον·[f]
Οὐχ οὗτός ἐστιν[g] ὁ καθήμενος[h] καὶ προσαιτῶν;[i] 9 ἄλλοι ἔλεγον[a] ὅτι Οὗτός
ἐστιν·[b] ἄλλοι ⸂ἔλεγον·[c] Οὐχί, ἀλλὰ⸃ ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν.[d] ἐκεῖνος ἔλεγεν[e] ὅτι
Ἐγώ εἰμι.[f] 10 ἔλεγον[a] οὖν αὐτῷ· ⸀Πῶς ἠνεῴχθησάν[b] σου οἱ ὀφθαλμοί;

---

b V1SPAI
c πρίν *before*
d VNAM
e V1SPAI
59 a V3PAAI
b V3PAAS
c V3SAPI κρύπτω *to hide*
d V3SAAI

Chapter 9

1 a VPPANMS παράγω *to pass by*
b V3SAAI
c NGFS γενετή *birth*
2 a V3PAAI
b VPPANMP
c NMS ῥαββί *Rabbi*
d V3SAAI
e NNMP γονεύς *parents*
f V3SAPS
3 a V3SAPI
b V3SAAI
c NNMP γονεύς *parents*
d V3SAPS
4 a V3SPAI
b VNPM
c VPAAGMS
d V3SPAI
e V3SPMI
f V3SPMI
g VNPM
5 a V1SPAS
b V1SPAI
6 a VPAANMS
b V3SAAI πτύω *to spit*
c χαμαί *to the ground*
d V3SAAI
e NAMS πηλός *mud*
f NGNS πτύσμα *saliva*
g V3SAAI ἐπιχρίω *to put on*
h NAMS πηλός *mud*
7 a V3SAAI
b V2SPAM
c V2SAMM νίπτω *to wash*
d NAFS κολυμβήθρα *pool*
e NGMS Σιλωάμ *Siloam*
f V3SPPI ἑρμηνεύω *to translate*
g VPRPNMS
h V3SAAI
i V3SAMI νίπτω *to wash*
j V3SAAI
k VPPANMS
8 a NNMP γείτων *neighbor*
b VPPANMP
c NANS πρότερος *before*
d NNMS προσαίτης *beggar*
e V3SIAI
f V3PIAI
g V3SPAI
h VPPMNMS
i VPPANMS προσαιτέω *to beg*
9 a V3PIAI
b V3SPAI
c V3PIAI
d V3SPAI
e V3SIAI
f V1SPAI
10 a V3PIAI
b V3PAPI

11 ἀπεκρίθη[a] ⸀ἐκεῖνος· ⸂Ὁ ἄνθρωπος ὁ⸃ λεγόμενος[b] Ἰησοῦς πηλὸν[c] ἐποίησεν[d]
καὶ ἐπέχρισέν[e] μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέν[f] μοι ⸀ὅτι Ὕπαγε[g] εἰς ⸀τὸν
Σιλωὰμ[h] καὶ νίψαι·[i] ἀπελθὼν[j] ⸀οὖν καὶ νιψάμενος[k] ἀνέβλεψα.[l] 12 ⸂καὶ
εἶπαν⸃[a] αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν[b] ἐκεῖνος; λέγει·[c] Οὐκ οἶδα.[d] 13 Ἄγουσιν[a] αὐτὸν πρὸς
τοὺς Φαρισαίους τόν ποτε τυφλόν. 14 ἦν[a] δὲ σάββατον ⸂ἐν ᾗ ἡμέρᾳ⸃ τὸν
πηλὸν[b] ἐποίησεν[c] ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέῳξεν[d] αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. 15 πάλιν οὖν
ἠρώτων[a] αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν.[b] ὁ δὲ εἶπεν[c] αὐτοῖς· Πηλὸν[d]
ἐπέθηκέν[e] μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην,[f] καὶ βλέπω.[g] 16 ἔλεγον[a]
οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· ⸂Οὐκ ἔστιν[b] οὗτος παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος⸃, ὅτι τὸ
σάββατον οὐ τηρεῖ.[c] ⸀ἄλλοι ἔλεγον·[d] Πῶς δύναται[e] ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς
τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν;[f] καὶ σχίσμα[g] ἦν[h] ἐν αὐτοῖς. 17 λέγουσιν[a] ⸀οὖν τῷ
τυφλῷ πάλιν· ⸂Τί σὺ⸃ λέγεις[b] περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέῳξέν[c] σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ
δὲ εἶπεν[d] ὅτι Προφήτης ἐστίν.[e] 18 Οὐκ ἐπίστευσαν[a] οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ
αὐτοῦ ὅτι ⸂ἦν[b] τυφλὸς⸃ καὶ ἀνέβλεψεν,[c] ἕως ὅτου ἐφώνησαν[d] τοὺς γονεῖς[e]
αὐτοῦ ⸂τοῦ ἀναβλέψαντος⸃[f] 19 καὶ ἠρώτησαν[a] αὐτοὺς λέγοντες·[b] Οὗτός
ἐστιν[c] ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε[d] ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη;[e] πῶς οὖν ⸂βλέπει[f]
ἄρτι⸃; 20 ἀπεκρίθησαν[a] ⸀οὖν οἱ γονεῖς[b] αὐτοῦ καὶ εἶπαν·[c] Οἴδαμεν[d] ὅτι οὗτός

---

11 a V3SAPI
b VPPPNMS
c NAMS πηλός *mud*
d V3SAAI
e V3SAAI ἐπιχρίω *to put on*
f V3SAAI
g V2SPAM
h NAMS Σιλωάμ *Siloam*
i V2SAMM νίπτω *to wash*
j VPAANMS
k VPAMNMS νίπτω *to wash*
l V1SAAI ἀναβλέπω *to look up*
12 a V3PAAI
b V3SPAI
c V3SPAI
d V1SRAI
13 a V3PPAI
14 a V3SIAI
b NAMS πηλός *mud*
c V3SAAI
d V3SAAI
15 a V3PIAI
b V3SAAI ἀναβλέπω *to look up*
c V3SAAI
d NAMS πηλός *mud*
e V3SAAI
f V1SAMI νίπτω *to wash*
g V1SPAI
16 a V3PIAI
b V3SPAI
c V3SPAI
d V3PIAI
e V3SPMI
f VNPA
g NNNS σχίσμα *tear*
h V3SIAI
17 a V3PPAI
b V2SPAI
c V3SAAI
d V3SAAI
e V3SPAI
18 a V3PAAI
b V3SIAI
c V3SAAI ἀναβλέπω *to look up*
d V3PAAI
e NAMP γονεύς *parents*
f VPAAGMS ἀναβλέπω *to look up*
19 a V3PAAI
b VPPANMP
c V3SPAI
d V2PPAI
e V3SAPI
f V3SPAI
20 a V3PAPI
b NNMP γονεύς *parents*
c V3PAAI
d V1PRAI

ἐστιν[e] ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη·[f] 21 πῶς δὲ νῦν βλέπει[a] οὐκ
οἴδαμεν,[b] ἢ τίς ἤνοιξεν[c] αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν·[d] ⸂αὐτὸν
ἐρωτήσατε,[e] ἡλικίαν[f] ἔχει⸃,[g] αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει.[h] 22 ταῦτα εἶπαν[a] οἱ
γονεῖς[b] αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο[c] τοὺς Ἰουδαίους, ἤδη γὰρ συνετέθειντο[d] οἱ
Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ[e] χριστόν, ἀποσυνάγωγος[f] γένηται.[g]
23 διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς[a] αὐτοῦ εἶπαν[b] ὅτι Ἡλικίαν[c] ἔχει,[d] αὐτὸν
⸀ἐπερωτήσατε.[e] 24 Ἐφώνησαν[a] οὖν ⸂τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου⸃ ὃς ἦν[b]
τυφλὸς καὶ εἶπαν[c] αὐτῷ· Δὸς[d] δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν[e] ὅτι ⸂οὗτος ὁ
ἄνθρωπος⸃ ἁμαρτωλός ἐστιν.[f] 25 ἀπεκρίθη[a] οὖν ⸀ἐκεῖνος· Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν[b]
οὐκ οἶδα·[c] ἓν οἶδα[d] ὅτι τυφλὸς ὢν[e] ἄρτι βλέπω.[f] 26 εἶπον[a] ⸂οὖν αὐτῷ⸃· Τί
ἐποίησέν[b] σοι; πῶς ἤνοιξέν[c] σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 ἀπεκρίθη[a] αὐτοῖς· Εἶπον[b]
ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ ἠκούσατε·[c] τί πάλιν θέλετε[d] ἀκούειν;[e] μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε[f]
αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;[g] 28 ⸀ἐλοιδόρησαν[a] αὐτὸν καὶ εἶπον·[b] Σὺ ⸂μαθητὴς
εἶ⸃[c] ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν[d] μαθηταί· 29 ἡμεῖς οἴδαμεν[a] ὅτι
Μωϋσεῖ λελάληκεν[b] ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν[c] πόθεν[d] ἐστίν.[e]
30 ἀπεκρίθη[a] ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν[b] αὐτοῖς· Ἐν ⸂τούτῳ γὰρ τὸ⸃ θαυμαστόν[c]
ἐστιν[d] ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε[e] πόθεν[f] ἐστίν,[g] καὶ ἤνοιξέν[h] μου τοὺς ὀφθαλμούς.

---

e V3SPAI
f V3SAPI
21 a V3SPAI
b V1PRAI
c V3SAAI
d V1PRAI
e V2PAAM
f NAFS ἡλικία *life*
g V3SPAI
h V3SFAI
22 a V3PAAI
b NNMP γονεύς *parents*
c V3PIMI
d V3PPMI συντίθεμαι *to agree*
e V3SAAS ὁμολογέω *to confess*
f NNMS ἀποσυνάγωγος *put out of the synagogue*
g V3SAMS
23 a NNMP γονεύς *parents*
b V3PAAI
c NAFS ἡλικία *life*
d V3SPAI
e V2PAAM
24 a V3PAAI
b V3SIAI
c V3PAAI
d V2SAAM
e V1PRAI
f V3SPAI
25 a V3SAPI
b V3SPAI
c V1SRAI
d V1SRAI
e VPPANMS
f V1SPAI
26 a V3PAAI
b V3SAAI
c V3SAAI
27 a V3SAPI
b V1SAAI
c V2PAAI
d V2PPAI
e VNPA
f V2PPAI
g VNAM
28 a V3PAAI λοιδορέω *to insult*
b V3PAAI
c V2SPAI
d V1PPAI
29 a V1PRAI
b V3SRAI
c V1PRAI
d πόθεν *from where*
e V3SPAI
30 a V3SAPI
b V3SAAI
c NNNS θαυμαστός *wonderful*
d V3SPAI
e V2PRAI
f πόθεν *from where*
g V3SPAI
h V3SAAI

31 ⸀οἴδαμεν[a] ὅτι ⸂ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς⸃ οὐκ ἀκούει,[b] ἀλλ’ ἐάν τις θεοσεβὴς[c] ᾖ[d]
καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ[e] τούτου ἀκούει.[f] 32 ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη[a] ὅτι
ἠνέῳξέν[b] τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου·[c] 33 εἰ μὴ ἦν[a] οὗτος παρὰ θεοῦ,
οὐκ ἠδύνατο[b] ποιεῖν[c] οὐδέν. 34 ἀπεκρίθησαν[a] καὶ εἶπαν[b] αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις
σὺ ἐγεννήθης[c] ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις[d] ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον[e] αὐτὸν ἔξω.
35 ⸀Ἤκουσεν[a] Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον[b] αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν[c] αὐτὸν ⸀εἶπεν·[d]
Σὺ πιστεύεις[e] εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ⸀ἀνθρώπου; 36 ἀπεκρίθη[a] ἐκεῖνος καὶ εἶπεν·[b]
Καὶ τίς ἐστιν,[c] κύριε, ἵνα πιστεύσω[d] εἰς αὐτόν; 37 ⸀εἶπεν[a] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ
ἑώρακας[b] αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν[c] μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν.[d] 38 ὁ δὲ ἔφη·[a]
Πιστεύω,[b] κύριε· καὶ προσεκύνησεν[c] αὐτῷ. 39 καὶ εἶπεν[a] ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα[b]
ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον,[c] ἵνα οἱ μὴ βλέποντες[d] βλέπωσιν[e] καὶ οἱ
βλέποντες[f] τυφλοὶ γένωνται.[g] 40 ⸀ἤκουσαν[a] ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ⸂μετ’
αὐτοῦ ὄντες⸃,[b] καὶ εἶπον[c] αὐτῷ· Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν;[d] 41 εἶπεν[a]
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε,[b] οὐκ ἂν εἴχετε[c] ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε[d] ὅτι
Βλέπομεν·[e] ⸀ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.[f]

10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος[b] διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν[c]
τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων[d] ἀλλαχόθεν[e] ἐκεῖνος κλέπτης[f] ἐστὶν[g] καὶ

---

31 a V1PRAI
b V3SPAI
c NNMS θεοσεβής *godly*
d V3SPAS
e V3SPAS
f V3SPAI
32 a V3SAPI
b V3SAAI
c VPRPGMS
33 a V3SIAI
b V3SIMI
c VNPA
34 a V3PAPI
b V3PAAI
c V2SAPI
d V2SPAI
e V3PAAI
35 a V3SAAI
b V3PAAI
c VPAANMS
d V3SAAI
e V2SPAI
36 a V3SAPI
b V3SAAI
c V3SPAI
d V1SAAS
37 a V3SAAI
b V2SRAI
c VPPANMS
d V3SPAI
38 a V3SIAI
b V1SPAI
c V3SAAI
39 a V3SAAI
b NANS κρίμα *judgment*
c V1SAAI
d VPPANMP
e V3PPAS
f VPPANMP
g V3PAMS
40 a V3PAAI
b VPPANMP
c V3PAAI
d V1PPAI
41 a V3SAAI
b V2PIAI
c V2PIAI
d V2PPAI
e V1PPAI
f V3SPAI

Chapter 10

1 a V1SPAI
b VPPMNMS
c NAFS αὐλή *palace*
d VPPANMS
e ἀλλαχόθεν *from another way*
f NNMS κλέπτης *thief*
g V3SPAI

ληστής·[h] 2 ὁ δὲ εἰσερχόμενος[a] διὰ τῆς θύρας ποιμήν[b] ἐστιν[c] τῶν προβάτων.
3 τούτῳ ὁ θυρωρὸς[a] ἀνοίγει,[b] καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει[c] καὶ τὰ
ἴδια πρόβατα ⸀φωνεῖ[d] κατ’ ὄνομα καὶ ἐξάγει[e] αὐτά. 4 ⸀ὅταν τὰ ἴδια ⸀πάντα
ἐκβάλῃ,[a] ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται,[b] καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ,[c] ὅτι
οἴδασιν[d] τὴν φωνὴν αὐτοῦ· 5 ἀλλοτρίῳ[a] δὲ οὐ μὴ ⸀ἀκολουθήσουσιν[b] ἀλλὰ
φεύξονται[c] ἀπ’ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι[d] τῶν ἀλλοτρίων[e] τὴν φωνήν. 6 ταύτην
τὴν παροιμίαν[a] εἶπεν[b] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν[c] τίνα ⸀ἦν[d] ἃ
ἐλάλει[e] αὐτοῖς. 7 Εἶπεν[a] οὖν πάλιν ⸀αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[b] ὑμῖν
⸀ὅτι ἐγώ εἰμι[c] ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 πάντες ὅσοι ἦλθον[a] ⸂πρὸ ἐμοῦ⸃
κλέπται[b] εἰσὶν[c] καὶ λῃσταί·[d] ἀλλ’ οὐκ ἤκουσαν[e] αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 ἐγώ
εἰμι[a] ἡ θύρα· δι’ ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ[b] σωθήσεται[c] καὶ εἰσελεύσεται[d] καὶ
ἐξελεύσεται[e] καὶ νομὴν[f] εὑρήσει.[g] 10 ὁ κλέπτης[a] οὐκ ἔρχεται[b] εἰ μὴ ἵνα
κλέψῃ[c] καὶ θύσῃ[d] καὶ ἀπολέσῃ·[e] ἐγὼ ἦλθον[f] ἵνα ζωὴν ἔχωσιν[g] καὶ περισσὸν[h]
ἔχωσιν.[i] 11 Ἐγώ εἰμι[a] ὁ ποιμὴν[b] ὁ καλός· ὁ ποιμὴν[c] ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
τίθησιν[d] ὑπὲρ τῶν προβάτων· 12 ὁ ⸀μισθωτὸς[a] καὶ οὐκ ὢν[b] ποιμήν,[c] οὗ οὐκ
⸀ἔστιν[d] τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ[e] τὸν λύκον[f] ἐρχόμενον[g] καὶ ἀφίησιν[h] τὰ

---

h NNMS ληστής *robber*
2 a VPPMNMS
b NNMS ποιμήν *shepherd*
c V3SPAI
3 a NNMS θυρωρός *doorkeeper*
b V3SPAI
c V3SPAI
d V3SPAI
e V3SPAI ἐξάγω *to lead out*
4 a V3SAAS
b V3SPMI
c V3SPAI
d V3PRAI
5 a NDMS ἀλλότριος *belonging to another*
b V3PFAI
c V3PFMI φεύγω *flee*
d V3PRAI
e NGMP ἀλλότριος *belonging to another*
6 a NAFS παροιμία *figure of speech*
b V3SAAI
c V3PAAI
d V3SIAI
e V3SIAI
7 a V3SAAI
b V1SPAI
c V1SPAI
8 a V3PAAI
b NNMP κλέπτης *thief*
c V3PPAI
d NNMP λῃστής *robber*
e V3PAAI
9 a V1SPAI
b V3SAAS
c V3SFPI
d V3SFMI
e V3SFMI
f NAFS νομή *pasture*
g V3SFAI
10 a NNMS κλέπτης *thief*
b V3SPMI
c V3SAAS κλέπτω *steal*
d V3SAAS θύω *to kill*
e V3SAAS
f V1SAAI
g V3PPAS
h NANS περισσός *exceeding*
i V3PPAS
11 a V1SPAI
b NNMS ποιμήν *shepherd*
c NNMS ποιμήν *shepherd*
d V3SPAI
12 a NNMS μισθωτός *hired worker*
b VPPANMS
c NNMS ποιμήν *shepherd*
d V3SPAI
e V3SPAI
f NAMS λύκος *wolf*
g VPPMAMS
h V3SPAI

πρόβατα καὶ φεύγει—[i] καὶ ὁ λύκος[j] ἁρπάζει[k] αὐτὰ καὶ ⸀σκορπίζει—[l] 13 ⸀ὅτι
μισθωτός[a] ἐστιν[b] καὶ οὐ μέλει[c] αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 ἐγώ εἰμι[a] ὁ
ποιμὴν[b] ὁ καλός, καὶ γινώσκω[c] τὰ ἐμὰ καὶ ⸂γινώσκουσί[d] με τὰ ἐμά⸃,
15 καθὼς γινώσκει[a] με ὁ πατὴρ κἀγὼ γινώσκω[b] τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχήν
μου τίθημι[c] ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω[a] ἃ οὐκ ἔστιν[b] ἐκ
τῆς αὐλῆς[c] ταύτης· κἀκεῖνα[d] ⸂δεῖ[e] με⸃ ἀγαγεῖν,[f] καὶ τῆς φωνῆς μου
ἀκούσουσιν,[g] καὶ ⸀γενήσονται[h] μία ποίμνη,[i] εἷς ποιμήν.[j] 17 διὰ τοῦτό ⸂με ὁ
πατὴρ⸃ ἀγαπᾷ[a] ὅτι ἐγὼ τίθημι[b] τὴν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω[c] αὐτήν.
18 οὐδεὶς ⸀αἴρει[a] αὐτὴν ἀπ’ ἐμοῦ, ἀλλ’ ἐγὼ τίθημι[b] αὐτὴν ἀπ’ ἐμαυτοῦ.
ἐξουσίαν ἔχω[c] θεῖναι[d] αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω[e] πάλιν λαβεῖν[f] αὐτήν· ταύτην
τὴν ἐντολὴν ἔλαβον[g] παρὰ τοῦ πατρός μου. 19 ⸀Σχίσμα[a] πάλιν ἐγένετο[b] ἐν
τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20 ἔλεγον[a] δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν·
Δαιμόνιον ἔχει[b] καὶ μαίνεται·[c] τί αὐτοῦ ἀκούετε;[d] 21 ⸀ἄλλοι ἔλεγον·[a] Ταῦτα
τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν[b] δαιμονιζομένου·[c] μὴ δαιμόνιον δύναται[d] τυφλῶν
ὀφθαλμοὺς ⸀ἀνοῖξαι;[e] 22 Ἐγένετο[a] ⸀τότε τὰ ἐγκαίνια[b] ἐν ⸀τοῖς Ἱεροσολύμοις·
⸀χειμὼν[c] ἦν,[d] 23 καὶ περιεπάτει[a] ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ[b] ⸀τοῦ
Σολομῶνος.[c] 24 ἐκύκλωσαν[a] οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον[b] αὐτῷ· Ἕως

---

i V3SPAI φεύγω *flee*
j NNMS λύκος *wolf*
k V3SPAI ἁρπάζω *to catch*
l V3SPAI σκορπίζω *to scatter*
13 a NNMS μισθωτός *hired worker*
b V3SPAI
c V3SPAI μέλει *it is a care*
14 a V1SPAI
b NNMS ποιμήν *shepherd*
c V1SPAI
d V3PPAI
15 a V3SPAI
b V1SPAI
c V1SPAI
16 a V1SPAI
b V3SPAI
c NGFS αὐλή *palace*
d NANP κἀκεῖνος *and that one*
e V3SPAI
f VNAA
g V3PFAI
h V3PFMI
i NNFS ποίμνη *flock*
j NNMS ποιμήν *shepherd*
17 a V3SPAI
b V1SPAI
c V1SAAS
18 a V3SPAI
b V1SPAI
c V1SPAI
d VNAA
e V1SPAI
f VNAA
g V1SAAI
19 a NNNS σχίσμα *tear*
b V3SAMI
20 a V3PIAI
b V3SPAI
c V3SPMI μαίνομαι *to rave*
d V2PPAI
21 a V3PIAI
b V3SPAI
c VPPMGMS δαιμονίζομαι *to be demon-possessed*
d V3SPMI
e VNAA
22 a V3SAMI
b NNNP ἐγκαίνια *Feast of Dedication*
c NNMS χειμών *winter*
d V3SIAI
23 a V3SIAI
b NDFS στοά *covered colonnade*
c NGMS Σολομών *Solomon*
24 a V3PAAI κυκλόω *gather around*
b V3PIAI

πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις;[c] εἰ σὺ εἶ[d] ὁ χριστός, εἰπὲ[e] ἡμῖν παρρησίᾳ.
25 ἀπεκρίθη[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον[b] ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε·[c] τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
ποιῶ[d] ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου ταῦτα μαρτυρεῖ[e] περὶ ἐμοῦ· 26 ἀλλὰ
ὑμεῖς οὐ πιστεύετε,[a] ⸂ὅτι οὐκ⸃ ἐστὲ[b] ἐκ τῶν προβάτων τῶν ⸀ἐμῶν. 27 τὰ
πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ⸀ἀκούουσιν,[a] κἀγὼ γινώσκω[b] αὐτά, καὶ
ἀκολουθοῦσίν[c] μοι, 28 κἀγὼ ⸂δίδωμι[a] αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον⸃, καὶ οὐ μὴ
ἀπόλωνται[b] εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσει[c] τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. 29 ὁ
πατήρ μου ⸀ὃ δέδωκέν[a] ⸀μοι ⸂πάντων μεῖζων⸃ ἐστιν,[b] καὶ οὐδεὶς δύναται[c]
ἁρπάζειν[d] ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ⸀πατρός. 30 ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν.[a]
31 Ἐβάστασαν[a] ⸀οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν[b] αὐτόν.
32 ἀπεκρίθη[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ ⸂ἔργα καλὰ ἔδειξα[b] ὑμῖν⸃ ἐκ τοῦ
⸀πατρός· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον ⸂ἐμὲ λιθάζετε⸃;[c] 33 ἀπεκρίθησαν[a] αὐτῷ οἱ
⸀Ἰουδαῖοι· Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν[b] σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας,[c] καὶ
ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν[d] ποιεῖς[e] σεαυτὸν θεόν. 34 ἀπεκρίθη[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ
ἔστιν[b] γεγραμμένον[c] ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν ⸀ὅτι Ἐγὼ εἶπα·[d] Θεοί ἐστε;[e] 35 εἰ
ἐκείνους εἶπεν[a] θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο,[b] καὶ οὐ δύναται[c]
λυθῆναι[d] ἡ γραφή, 36 ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασεν[a] καὶ ἀπέστειλεν[b] εἰς τὸν κόσμον
ὑμεῖς λέγετε[c] ὅτι Βλασφημεῖς,[d] ὅτι εἶπον·[e] Υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι;[f] 37 εἰ οὐ ποιῶ[a]
τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ[b] μοι· 38 εἰ δὲ ποιῶ,[a] κἂν[b] ἐμοὶ μὴ

---

c V2SPAI
d V2SPAI
e V2SAAM
25 a V3SAPI
b V1SAAI
c V2PPAI
d V1SPAI
e V3SPAI
26 a V2PPAI
b V2PPAI
27 a V3PPAI
b V1SPAI
c V3PPAI
28 a V1SPAI
b V3PAMS
c V3SFAI ἁρπάζω *to catch*
29 a V3SRAI
b V3SPAI
c V3SPMI
d VNPA ἁρπάζω *to catch*
30 a V1PPAI
31 a V3PAAI βαστάζω *to carry*
b V3PAAS λιθάζω *to stone*
32 a V3SAPI
b V1SAAI
c V2PPAI λιθάζω *to stone*
33 a V3PAPI
b V1PPAI λιθάζω *to stone*
c NGFS βλασφημία *blasphemy*
d VPPANMS
e V2SPAI
34 a V3SAPI
b V3SPAI
c VPRPNNS
d V1SAAI
e V2PPAI
35 a V3SAAI
b V3SAMI
c V3SPMI
d VNAP
36 a V3SAAI ἁγιάζω *to sanctify*
b V3SAAI
c V2PPAI
d V2SPAI
e V1SAAI
f V1SPAI
37 a V1SPAI
b V2PPAM
38 a V1SPAI
b κἂν *and if*

πιστεύητε[c] τοῖς ἔργοις ⸀πιστεύετε,[d] ἵνα γνῶτε[e] καὶ ⸀γινώσκητε[f] ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ
πατὴρ κἀγὼ ἐν ⸂τῷ πατρί⸃. 39 ἐζήτουν[a] οὖν ⸂πάλιν αὐτὸν⸃ πιάσαι·[b] καὶ
ἐξῆλθεν[c] ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. 40 Καὶ ἀπῆλθεν[a] πάλιν πέραν[b] τοῦ Ἰορδάνου[c]
εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν[d] Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων,[e] καὶ ἔμεινεν[f] ἐκεῖ.
41 καὶ πολλοὶ ἦλθον[a] πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον[b] ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον
ἐποίησεν[c] οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν[d] Ἰωάννης περὶ τούτου ἀληθῆ[e] ἦν.[f] 42 καὶ
⸂πολλοὶ ἐπίστευσαν[a] εἰς αὐτὸν ἐκεῖ⸃.

11 Ἦν[a] δέ τις ἀσθενῶν,[b] Λάζαρος[c] ἀπὸ Βηθανίας[d] ἐκ τῆς κώμης[e] Μαρίας[f]
καὶ Μάρθας[g] τῆς ἀδελφῆς[h] αὐτῆς. 2 ἦν[a] δὲ ⸀Μαριὰμ[b] ἡ ἀλείψασα[c] τὸν κύριον
μύρῳ[d] καὶ ἐκμάξασα[e] τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν[f] αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς
Λάζαρος[g] ἠσθένει.[h] 3 ἀπέστειλαν[a] οὖν αἱ ἀδελφαὶ[b] πρὸς αὐτὸν λέγουσαι·[c]
Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς[d] ἀσθενεῖ.[e] 4 ἀκούσας[a] δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·[b] Αὕτη ἡ
ἀσθένεια[c] οὐκ ἔστιν[d] πρὸς θάνατον ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἵνα δοξασθῇ[e]
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι’ αὐτῆς. 5 ἠγάπα[a] δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν[b] καὶ τὴν
ἀδελφὴν[c] αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.[d] 6 ὡς οὖν ἤκουσεν[a] ὅτι ἀσθενεῖ,[b] τότε μὲν
ἔμεινεν[c] ἐν ᾧ ἦν[d] τόπῳ δύο ἡμέρας· 7 ἔπειτα[a] μετὰ τοῦτο λέγει[b] τοῖς
μαθηταῖς· Ἄγωμεν[c] εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. 8 λέγουσιν[a] αὐτῷ οἱ μαθηταί·

---

c V2PPAS
d V2PPAM
e V2PAAS
f V2PPAS
39 a V3PIAI
b VNAA πιάζω *to seize*
c V3SAAI
40 a V3SAAI
b πέραν *on the other side*
c NGMS Ἰορδάνης *Jordan*
d V3SIAI
e VPPANMS
f V3SAAI
41 a V3PAAI
b V3PIAI
c V3SAAI
d V3SAAI
e NNNP ἀληθής *true*
f V3SIAI
42 a V3PAAI

Chapter 11
1 a V3SIAI
b VPPANMS
c NNMS Λάζαρος *Lazarus*
d NGFS Βηθανία *Bethany*
e NGFS κώμη *a village*
f NGFS Μαρία *Mary*
g NGFS Μάρθα *Martha*
h NGFS ἀδελφή *sister*
2 a V3SIAI
b NNFS Μαριάμ *Mary*
c VPAANFS ἀλείφω *to pour on*
d NDNS μύρον *perfume*
e VPAANFS ἐκμάσσω *to wipe off*
f NDFP θρίξ *hair*
g NNMS Λάζαρος *Lazarus*
h V3SIAI
3 a V3PAAI
b NNFP ἀδελφή *sister*
c VPPANFP
d V2SPAI φιλέω *to love*
e V3SPAI
4 a VPAANMS
b V3SAAI
c NNFS ἀσθένεια *weakness*
d V3SPAI
e V3SAPS
5 a V3SIAI
b NAFS Μάρθα *Martha*
c NAFS ἀδελφή *sister*
d NAMS Λάζαρος *Lazarus*
6 a V3SAAI
b V3SPAI
c V3SAAI
d V3SIAI
7 a ἔπειτα *then*
b V3SPAI
c V1PPAS
8 a V3PPAI

Ῥαββί,[b] νῦν ἐζήτουν[c] σε λιθάσαι[d] οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις[e] ἐκεῖ;
9 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκα ⸂ὧραί εἰσιν⸃[b] τῆς ἡμέρας; ἐάν τις
περιπατῇ[c] ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει,[d] ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου
βλέπει·[e] 10 ἐὰν δέ τις περιπατῇ[a] ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει,[b] ὅτι τὸ φῶς οὐκ
ἔστιν[c] ἐν αὐτῷ. 11 ταῦτα εἶπεν,[a] καὶ μετὰ τοῦτο λέγει[b] αὐτοῖς· Λάζαρος[c] ὁ
φίλος[d] ἡμῶν κεκοίμηται,[e] ἀλλὰ πορεύομαι[f] ἵνα ἐξυπνίσω[g] αὐτόν. 12 εἶπαν[a]
οὖν οἱ μαθηταὶ ⸀αὐτῷ· Κύριε, εἰ κεκοίμηται[b] σωθήσεται.[c] 13 εἰρήκει[a] δὲ ὁ
Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν[b] ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως[c]
τοῦ ὕπνου[d] λέγει.[e] 14 τότε οὖν εἶπεν[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος[b]
ἀπέθανεν,[c] 15 καὶ χαίρω[a] δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε,[b] ὅτι οὐκ ἤμην[c] ἐκεῖ· ἀλλὰ
ἄγωμεν[d] πρὸς αὐτόν. 16 εἶπεν[a] οὖν Θωμᾶς[b] ὁ λεγόμενος[c] Δίδυμος[d] τοῖς
συμμαθηταῖς·[e] Ἄγωμεν[f] καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν[g] μετ' αὐτοῦ. 17 Ἐλθὼν[a]
οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν[b] αὐτὸν τέσσαρας ⸂ἤδη ἡμέρας⸃ ἔχοντα[c] ἐν τῷ μνημείῳ.
18 ἦν[a] δὲ ⸀ἡ Βηθανία[b] ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων[c] δεκαπέντε.[d]
19 ⸂πολλοὶ δὲ⸃ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν[a] πρὸς ⸀τὴν Μάρθαν[b] καὶ
⸀Μαριὰμ[c] ἵνα παραμυθήσωνται[d] αὐτὰς περὶ τοῦ ⸀ἀδελφοῦ. 20 ἡ οὖν Μάρθα[a]
ὡς ἤκουσεν[b] ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται[c] ὑπήντησεν[d] αὐτῷ· ⸀Μαρία[e] δὲ ἐν τῷ οἴκῳ

---

b NMS ῥαββί *Rabbi*
c V3PIAI
d VNAA λιθάζω *to stone*
e V2SPAI
9 a V3SAPI
b V3PPAI
c V3SPAS
d V3SPAI προσκόπτω *to strike*
e V3SPAI
10 a V3SPAS
b V3SPAI προσκόπτω *to strike*
c V3SPAI
11 a V3SAAI
b V3SPAI
c NNMS Λάζαρος *Lazarus*
d NNMS φίλος *friendly*
e V3SRMI κοιμάομαι *to fall asleep*
f V1SPMI
g V1SAAS ἐξυπνίζω *to wake up*
12 a V3PAAI
b V3SRMI κοιμάομαι *to fall asleep*
c V3SFPI
13 a V3SPAI
b V3PAAI
c NGFS κοίμησις *sleep*
d NGMS ὕπνος *sleep*
e V3SPAI
14 a V3SAAI
b NNMS Λάζαρος *Lazarus*
c V3SAAI
15 a V1SPAI
b V2PAAS
c V1SIMI
d V1PPAS
16 a V3SAAI
b NNMS Θωμᾶς *Thomas*
c VPPPNMS
d NNMS Δίδυμος *Didymus*
e NDMP συμμαθητής *fellow disciple*
f V1PPAS
g V1PAAS
17 a VPAANMS
b V3SAAI
c VPPAAMS
18 a V3SIAI
b NNFS Βηθανία *Bethany*
c NGMP στάδιος *arena*
d NGMP δεκαπέντε *fifteen*
19 a V3PPAI
b NAFS Μάρθα *Martha*
c NAFS Μαριάμ *Mary*
d V3PAMS παραμυθέομαι *to comfort*
20 a NNFS Μάρθα *Martha*
b V3SAAI
c V3SPMI
d V3SAAI ὑπαντάω *to go out to meet*
e NNFS Μαρία *Mary*

ἐκαθέζετο.[f] 21 εἶπεν[a] οὖν ⸀ἡ Μάρθα[b] πρὸς ⸀τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ ἦς[c] ὧδε ⸂οὐκ
ἂν ἀπέθανεν[d] ὁ ἀδελφός μου⸃· 22 ⸀καὶ νῦν οἶδα[a] ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ[b] τὸν θεὸν
δώσει[c] σοι ὁ θεός. 23 λέγει[a] αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται[b] ὁ ἀδελφός σου.
24 λέγει[a] αὐτῷ ⸀ἡ Μάρθα·[b] Οἶδα[c] ὅτι ἀναστήσεται[d] ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 25 εἶπεν[a] αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι[b] ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ
πιστεύων[c] εἰς ἐμὲ κἂν[d] ἀποθάνῃ[e] ζήσεται,[f] 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν[a] καὶ πιστεύων[b]
εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ[c] εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις[d] τοῦτο; 27 λέγει[a] αὐτῷ· Ναί,
κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα[b] ὅτι σὺ εἶ[c] ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον
ἐρχόμενος.[d] 28 Καὶ ⸀τοῦτο εἰποῦσα[a] ἀπῆλθεν[b] καὶ ἐφώνησεν[c] ⸀Μαριὰμ[d] τὴν
ἀδελφὴν[e] αὐτῆς λάθρᾳ[f] εἰποῦσα·[g] Ὁ διδάσκαλος πάρεστιν[h] καὶ φωνεῖ[i] σε.
29 ἐκείνη ⸀δὲ ὡς ἤκουσεν[a] ⸀ἠγέρθη[b] ταχὺ[c] καὶ ⸀ἤρχετο[d] πρὸς αὐτόν·
30 οὔπω[a] δὲ ἐληλύθει[b] ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην,[c] ἀλλ’ ἦν[d] ⸀ἔτι ἐν τῷ τόπῳ
ὅπου ὑπήντησεν[e] αὐτῷ ἡ Μάρθα.[f] 31 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες[a] μετ’ αὐτῆς ἐν
τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι[b] αὐτήν, ἰδόντες[c] τὴν ⸀Μαριὰμ[d] ὅτι ταχέως[e]
ἀνέστη[f] καὶ ἐξῆλθεν,[g] ἠκολούθησαν[h] αὐτῇ ⸀δόξαντες[i] ὅτι ὑπάγει[j] εἰς τὸ
μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ[k] ἐκεῖ. 32 ἡ οὖν ⸀Μαριὰμ[a] ὡς ἦλθεν[b] ὅπου ⸀ἦν[c] Ἰησοῦς
ἰδοῦσα[d] αὐτὸν ἔπεσεν[e] αὐτοῦ ⸀πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα[f] αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς[g]

---

f V3SIMI καθέζομαι *to sit down*
21 a V3SAAI
b NNFS Μάρθα *Martha*
c V2SIAI
d V3SAAI
22 a V1SRAI
b V2SAMS
c V3SFAI
23 a V3SPAI
b V3SFMI
24 a V3SPAI
b NNFS Μάρθα *Martha*
c V1SRAI
d V3SFMI
25 a V3SAAI
b V1SPAI
c VPPANMS
d *κἄν* *and if*
e V3SAAS
f V3SFMI
26 a VPPANMS
b VPPANMS
c V3SAAS
d V2SPAI
27 a V3SPAI
b V1SRAI
c V2SPAI
d VPPMNMS
28 a VPAANFS
b V3SAAI
c V3SAAI
d NAFS Μαριάμ *Mary*
e NAFS ἀδελφή *sister*
f λάθρᾳ *secretly*
g VPAANFS
h V3SPAI πάρειμι *to be present*
i V3SPAI
29 a V3SAAI
b V3SAPI
c NANS ταχύ *quick*
d V3SIMI
30 a οὔπω *not yet*
b V3SPAI
c NAFS κώμη *a village*
d V3SIAI
e V3SAAI ὑπαντάω *to go out to meet*
f NNFS Μάρθα *Martha*
31 a VPPANMP
b VPPMNMP παραμυθέομαι *to comfort*
c VPAANMP
d NAFS Μαριάμ *Mary*
e ταχέως *quickly*
f V3SAAI
g V3SAAI
h V3PAAI
i VPAANMP
j V3SPAI
k V3SAAS
32 a NNFS Μαριάμ *Mary*
b V3SAAI
c V3SIAI
d VPAANFS
e V3SAAI
f VPPANFS
g V2SIAI

ὧδε οὐκ ἄν ⸀μου ἀπέθανεν⸃[h] ὁ ἀδελφός. 33 Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν[a] αὐτὴν
κλαίουσαν[b] καὶ τοὺς συνελθόντας[c] αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας[d] ἐνεβριμήσατο[e]
τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν[f] ἑαυτόν, 34 καὶ εἶπεν·[a] Ποῦ τεθείκατε[b] αὐτόν;
λέγουσιν[c] αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου[d] καὶ ἴδε.[e] 35 ἐδάκρυσεν[a] ὁ Ἰησοῦς. 36 ἔλεγον[a]
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἴδε πῶς ἐφίλει[b] αὐτόν. 37 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν·[a] Οὐκ
ἐδύνατο[b] οὗτος ὁ ἀνοίξας[c] τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι[d] ἵνα καὶ οὗτος
μὴ ἀποθάνῃ;[e] 38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος[a] ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται[b] εἰς τὸ
μνημεῖον· ἦν[c] δὲ σπήλαιον,[d] καὶ λίθος ἐπέκειτο[e] ἐπ’ αὐτῷ. 39 λέγει[a] ὁ Ἰησοῦς·
Ἄρατε[b] τὸν λίθον. λέγει[c] αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ[d] τοῦ ⸀τετελευτηκότος[e] Μάρθα·[f]
Κύριε, ἤδη ὄζει,[g] τεταρταῖος[h] γάρ ἐστιν.[i] 40 λέγει[a] αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν[b]
σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς[c] ⸀ὄψῃ[d] τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; 41 ἦραν[a] οὖν τὸν ⸀λίθον. ὁ
δὲ Ἰησοῦς ἦρεν[b] τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω[c] καὶ εἶπεν·[d] Πάτερ, εὐχαριστῶ[e] σοι ὅτι
ἤκουσάς[f] μου, 42 ἐγὼ δὲ ᾔδειν[a] ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις·[b] ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον
τὸν περιεστῶτα[c] εἶπον,[d] ἵνα πιστεύσωσιν[e] ὅτι σύ με ἀπέστειλας.[f] 43 καὶ
ταῦτα εἰπὼν[a] φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν·[b] Λάζαρε,[c] δεῦρο[d] ἔξω. 44 ⸀ἐξῆλθεν[a]
ὁ τεθνηκὼς[b] δεδεμένος[c] τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις,[d] καὶ ἡ ὄψις[e] αὐτοῦ

---

h V3SAAI
33 a V3SAAI
b VPPAAFS
c VPAAAMP
d VPPAAMP
e V3SAMI ἐμβριμάομαι *to warn sternly*
f V3SAAI ταράσσω *to trouble*
34 a V3SAAI
b V2PRAI
c V3PPAI
d V2SPMM
e V2SAAM
35 a V3SAAI δακρύω *to weep*
36 a V3PIAI
b V3SIAI φιλέω *to love*
37 a V3PAAI
b V3SIMI
c VPAANMS
d VNAA
e V3SAAS
38 a VPPMNMS ἐμβριμάομαι *to warn sternly*
b V3SPMI
c V3SIAI
d NNNS σπήλαιον *den*
e V3SIMI ἐπίκειμαι *to lay upon*
39 a V3SPAI
b V2PAAM
c V3SPAI
d NNFS ἀδελφή *sister*
e VPRAGMS τελευτάω *to die*
f NNFS Μάρθα *Martha*
g V3SPAI ὄζω *to give off a bad odor*
h NNMS τεταρταῖος *fourth*
i V3SPAI
40 a V3SPAI
b V1SAAI
c V2SAAS
d V2SFMI
41 a V3PAAI
b V3SAAI
c ἄνω *above*
d V3SAAI
e V1SPAI
f V2SAAI
42 a V1SPAI
b V2SPAI
c VPRAAMS περιΐστημι *to stand around*
d V1SAAI
e V3PAAS
f V2SAAI
43 a VPAANMS
b V3SAAI κραυγάζω *to shout*
c NMS Λάζαρος *Lazarus*
d δεῦρο *come*
44 a V3SAAI
b VPRANMS θνήσκω *to have died*
c VPRPNMS
d NDFP κειρία *strip of linen*
e NNFS ὄψις *face*

σουδαρίῳ[f] περιεδέδετο.[g] λέγει[h] ⸂αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς⸃· Λύσατε[i] αὐτὸν καὶ ἄφετε[j]
⸀αὐτὸν ὑπάγειν.[k] 45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες[a] πρὸς τὴν
⸀Μαριὰμ[b] καὶ θεασάμενοι[c] ⸀ἃ ⸀ἐποίησεν,[d] ἐπίστευσαν[e] εἰς αὐτόν· 46 τινὲς δὲ
ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον[a] πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν[b] αὐτοῖς ἃ ⸀ἐποίησεν[c]
Ἰησοῦς. 47 συνήγαγον[a] οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον,[b] καὶ
ἔλεγον·[c] Τί ποιοῦμεν[d] ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ⸂ποιεῖ[e] σημεῖα⸃; 48 ἐὰν
ἀφῶμεν[a] αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν[b] εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται[c] οἱ
Ῥωμαῖοι[d] καὶ ἀροῦσιν[e] ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν
Καϊάφας,[a] ἀρχιερεὺς ὢν[b] τοῦ ἐνιαυτοῦ[c] ἐκείνου, εἶπεν[d] αὐτοῖς· Ὑμεῖς οὐκ
οἴδατε[e] οὐδέν, 50 οὐδὲ ⸀λογίζεσθε[a] ὅτι συμφέρει[b] ⸀ὑμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος
ἀποθάνῃ[c] ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται.[d] 51 τοῦτο δὲ ἀφ’
ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν,[a] ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν[b] τοῦ ἐνιαυτοῦ[c] ἐκείνου ἐπροφήτευσεν[d]
ὅτι ἔμελλεν[e] Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν[f] ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, 52 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους
μόνον, ἀλλ’ ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα[a] συναγάγῃ[b] εἰς ἕν.
53 ἀπ’ ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας ⸀ἐβουλεύσαντο[a] ἵνα ἀποκτείνωσιν[b] αὐτόν.
54 ⸂Ὁ οὖν Ἰησοῦς⸃ οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει[a] ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ
ἀπῆλθεν[b] ἐκεῖθεν[c] εἰς τὴν χώραν[d] ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ[e] λεγομένην[f]
πόλιν, κἀκεῖ[g] ⸀ἔμεινεν[h] μετὰ τῶν ⸀μαθητῶν. 55 Ἦν[a] δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα[b] τῶν

---

f NDNS σουδάριον *piece of cloth*
g V3SPPI περιδέω *to wrap around*
h V3SPAI
i V2PAAM
j V2PAAM
k VNPA
45 a VPAANMP
b NAFS Μαριάμ *Mary*
c VPAMNMP θεάομαι *to see*
d V3SAAI
e V3PAAI
46 a V3PAAI
b V3PAAI
c V3SAAI
47 a V3PAAI
b NANS συνέδριον *Sanhedrin*
c V3PIAI
d V1PPAI
e V3SPAI
48 a V1PAAS
b V3PFAI
c V3PFMI
d NNMP Ῥωμαῖος *Roman*
e V3PFAI
49 a NNMS Καϊάφας *Caiaphas*
b VPPANMS
c NGMS ἐνιαυτός *year*
d V3SAAI
e V2PRAI
50 a V2PPMI
b V3SPAI συμφέρω *to bring together*
c V3SAAS
d V3SAMS
51 a V3SAAI
b VPPANMS
c NGMS ἐνιαυτός *year*
d V3SAAI προφητεύω *to prophesy*
e V3SIAI
f VNPA
52 a VPRPANP διασκορπίζω *to scatter*
b V3SAAS
53 a V3PAMI βουλεύομαι *to make plans*
b V3PAAS
54 a V3SIAI
b V3SAAI
c ἐκεῖθεν *from there*
d NAFS χώρα *country*
e NAMS Ἐφραίμ *Ephraim*
f VPPPAFS
g κἀκεῖ *and there*
h V3SAAI
55 a V3SIAI
b NNNS πάσχα *Passover*

Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν[c] πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας[d] πρὸ τοῦ
πάσχα[e] ἵνα ἁγνίσωσιν[f] ἑαυτούς. 56 ἐζήτουν[a] οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον[b] μετ’
ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες·[c] Τί δοκεῖ[d] ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ[e] εἰς τὴν
ἑορτήν;[f] 57 δεδώκεισαν[a] ⸀δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ⸀ἐντολὰς ἵνα ἐάν τις
γνῷ[b] ποῦ ἐστιν[c] μηνύσῃ,[d] ὅπως πιάσωσιν[e] αὐτόν.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ[a] ἡμερῶν τοῦ πάσχα[b] ἦλθεν[c] εἰς Βηθανίαν,[d] ὅπου ἦν[e]
⸀Λάζαρος,[f] ὃν ἤγειρεν[g] ἐκ νεκρῶν ⸀Ἰησοῦς. 2 ἐποίησαν[a] οὖν αὐτῷ δεῖπνον[b]
ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα[c] διηκόνει,[d] ὁ δὲ Λάζαρος[e] εἷς ἦν[f] ⸀ἐκ τῶν ἀνακειμένων[g] σὺν
αὐτῷ· 3 ἡ οὖν ⸀Μαριὰμ[a] λαβοῦσα[b] λίτραν[c] μύρου[d] νάρδου[e] πιστικῆς[f]
πολυτίμου[g] ἤλειψεν[h] τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν[i] ταῖς θριξὶν[j] αὐτῆς
τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη[k] ἐκ τῆς ὀσμῆς[l] τοῦ μύρου.[m] 4 λέγει[a]
⸀δὲ ⸂Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης[b] εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ⸃, ὁ μέλλων[c] αὐτὸν
παραδιδόναι·[d] 5 Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον[a] οὐκ ἐπράθη[b] τριακοσίων[c] δηναρίων[d]
καὶ ἐδόθη[e] πτωχοῖς; 6 εἶπεν[a] δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν[b] αὐτῷ,
ἀλλ’ ὅτι κλέπτης[c] ἦν[d] καὶ τὸ γλωσσόκομον[e] ⸀ἔχων[f] τὰ βαλλόμενα[g]
ἐβάσταζεν.[h] 7 εἶπεν[a] οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες[b] αὐτήν, ⸀ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ

---

c V3PAAI
d NGFS χώρα *country*
e NGNS πάσχα *Passover*
f V3PAAS ἁγνίζω *to purify*
56 a V3PIAI
b V3PIAI
c VPRANMP
d V3SPAI
e V3SAAS
f NAFS ἑορτή *feast*
57 a V3PPAI
b V3SAAS
c V3SPAI
d V3SAAS μηνύω *to inform*
e V3PAAS πιάζω *to seize*

Chapter 12

1 a NGFP ἕξ *six*
b NGNS πάσχα *Passover*
c V3SAAI
d NAFS Βηθανία *Bethany*
e V3SIAI
f NNMS Λάζαρος *Lazarus*
g V3SAAI
2 a V3PAAI
b NANS δεῖπνον *banquet*
c NNFS Μάρθα *Martha*
d V3SIAI
e NNMS Λάζαρος *Lazarus*
f V3SIAI
g VPPMGMP ἀνάκειμαι *to recline for a meal*
3 a NNFS Μαριάμ *Mary*
b VPAANFS
c NAFS λίτρα *pound*
d NGNS μύρον *perfume*
e NGFS νάρδος *nard*
f NGFS πιστικός *pure*
g NGFS πολύτιμος *expensive*
h V3SAAI ἀλείφω *to pour on*
i V3SAAI ἐκμάσσω *to wipe off*
j NDFP θρίξ *hair*
k V3SAPI
l NGFS ὀσμή *fragrance*
m NGNS μύρον *perfume*
4 a V3SPAI
b NNMS Ἰσκαριώτης *Iscariot*
c VPPANMS
d VNPA
5 a NNNS μύρον *perfume*
b V3SAPI πιπράσκω *to sell*
c NGNP τριακόσιοι *three hundred*
d NGNP δηνάριον *denarius*
e V3SAPI
6 a V3SAAI
b V3SIAI μέλει *it is a care*
c NNMS κλέπτης *thief*
d V3SIAI
e NANS γλωσσόκομον *container for money*
f VPPANMS
g VPPPANP
h V3SIAI βαστάζω *to carry*
7 a V3SAAI
b V2SAAM

ἐνταφιασμοῦ[c] μου ⸀τηρήσῃ[d] αὐτό· 8 τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε[a] μεθ’
ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.[b] 9 Ἔγνω[a] ⸀οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν
Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστιν,[b] καὶ ἦλθον[c] οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ’ ἵνα καὶ τὸν
Λάζαρον[d] ἴδωσιν[e] ὃν ἤγειρεν[f] ἐκ νεκρῶν. 10 ἐβουλεύσαντο[a] δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα
καὶ τὸν Λάζαρον[b] ἀποκτείνωσιν,[c] 11 ὅτι πολλοὶ δι’ αὐτὸν ὑπῆγον[a] τῶν
Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον[b] εἰς τὸν Ἰησοῦν. 12 Τῇ ἐπαύριον[a] ⸀ὁ ὄχλος πολὺς ὁ
ἐλθὼν[b] εἰς τὴν ἑορτήν,[c] ἀκούσαντες[d] ὅτι ἔρχεται[e] ⸀ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,
13 ἔλαβον[a] τὰ βαΐα[b] τῶν φοινίκων[c] καὶ ἐξῆλθον[d] εἰς ὑπάντησιν[e] αὐτῷ, καὶ
⸀ἐκραύγαζον·[f] Ὡσαννά,[g] εὐλογημένος[h] ὁ ἐρχόμενος[i] ἐν ὀνόματι κυρίου, ⸂καὶ
ὁ⸃ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 14 εὑρὼν[a] δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον[b] ἐκάθισεν[c] ἐπ’ αὐτό,
καθώς ἐστιν[d] γεγραμμένον·[e] 15 Μὴ φοβοῦ,[a] θυγάτηρ[b] Σιών·[c] ἰδοὺ ὁ βασιλεύς
σου ἔρχεται,[d] καθήμενος[e] ἐπὶ πῶλον[f] ὄνου.[g] 16 ⸀ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν[a] ⸂αὐτοῦ
οἱ μαθηταὶ⸃ τὸ πρῶτον, ἀλλ’ ὅτε ἐδοξάσθη[b] Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν[c] ὅτι
ταῦτα ἦν[d] ἐπ’ αὐτῷ γεγραμμένα[e] καὶ ταῦτα ἐποίησαν[f] αὐτῷ. 17 ἐμαρτύρει[a]
οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν[b] μετ’ αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον[c] ἐφώνησεν[d] ἐκ τοῦ μνημείου
καὶ ἤγειρεν[e] αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 18 διὰ τοῦτο ⸀καὶ ὑπήντησεν[a] αὐτῷ ὁ ὄχλος ὅτι
⸀ἤκουσαν[b] τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι[c] τὸ σημεῖον. 19 οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν[a]

---

c NGMS ἐνταφιασμός *preparation for burial*
d V3SAAS
8 a V2PPAI
b V2PPAI
9 a V3SAAI
b V3SPAI
c V3PAAI
d NAMS Λάζαρος *Lazarus*
e V3PAAS
f V3SAAI
10 a V3PAMI βουλεύομαι *to make plans*
b NAMS Λάζαρος *Lazarus*
c V3PAAS
11 a V3PIAI
b V3PIAI
12 a ἐπαύριον *the next day*
b VPAANMS
c NAFS ἑορτή *feast*
d VPAANMP
e V3SPMI
13 a V3PAAI
b NANP βάϊον *branch*
c NGMP φοῖνιξ *palm tree*
d V3PAAI
e NAFS ὑπάντησις *meeting*
f V3PIAI κραυγάζω *to shout*
g ὡσαννά *Hosanna!*
h VPRPNMS
i VPPMNMS
14 a VPAANMS
b NANS ὀνάριον *young donkey*
c V3SAAI
d V3SPAI
e VPRPNNS
15 a V2SPMM
b NFS θυγάτηρ *daughter*
c NGFS Σιών *Zion*
d V3SPMI
e VPPMNMS
f NAMS πῶλος *colt*
g NGFS ὄνος *donkey*
16 a V3PAAI
b V3SAPI
c V3PAPI μιμνήσκομαι *to remember*
d V3SIAI
e VPRPNNP
f V3PAAI
17 a V3SIAI
b VPPANMS
c NAMS Λάζαρος *Lazarus*
d V3SAAI
e V3SAAI
18 a V3SAAI ὑπαντάω *to go out to meet*
b V3PAAI
c VNRA
19 a V3PAAI

πρὸς ἑαυτούς· Θεωρεῖτε[b] ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε[c] οὐδέν· ἴδε ὁ ⸀κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ
ἀπῆλθεν.[d] 20 Ἦσαν[a] δὲ ⸂Ἕλληνές[b] τινες⸃ ἐκ τῶν ἀναβαινόντων[c] ἵνα
προσκυνήσωσιν[d] ἐν τῇ ἑορτῇ·[e] 21 οὗτοι οὖν προσῆλθον[a] Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ
Βηθσαϊδὰ[b] τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων[c] αὐτὸν λέγοντες·[d] Κύριε, θέλομεν[e] τὸν
Ἰησοῦν ἰδεῖν.[f] 22 ἔρχεται[a] ⸀ὁ Φίλιππος καὶ λέγει[b] τῷ Ἀνδρέᾳ·[c] ⸀ἔρχεται[d]
Ἀνδρέας[e] καὶ Φίλιππος ⸀καὶ λέγουσιν[f] τῷ Ἰησοῦ. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς
⸀ἀποκρίνεται[a] αὐτοῖς λέγων·[b] Ἐλήλυθεν[c] ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ[d] ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου. 24 ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος[b] τοῦ σίτου[c] πεσὼν[d] εἰς
τὴν γῆν ἀποθάνῃ,[e] αὐτὸς μόνος μένει·[f] ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ,[g] πολὺν καρπὸν φέρει.[h]
25 ὁ φιλῶν[a] τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ⸀ἀπολλύει[b] αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν[c] τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει[d] αὐτήν. 26 ἐὰν ἐμοί ⸂τις
διακονῇ⸃[a] ἐμοὶ ἀκολουθείτω,[b] καὶ ὅπου εἰμὶ[c] ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος[d] ὁ ἐμὸς
ἔσται·[e] ⸀ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ[f] τιμήσει[g] αὐτὸν ὁ πατήρ. 27 Νῦν ἡ ψυχή μου
τετάρακται,[a] καὶ τί εἴπω;[b] πάτερ, σῶσόν[c] με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. ἀλλὰ διὰ
τοῦτο ἦλθον[d] εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 28 πάτερ, δόξασόν[a] σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν[b]
οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα[c] καὶ πάλιν δοξάσω.[d] 29 ὁ οὖν ὄχλος ὁ
ἑστὼς[a] καὶ ἀκούσας[b] ἔλεγεν[c] βροντὴν[d] γεγονέναι·[e] ἄλλοι ἔλεγον·[f] Ἄγγελος

---

b V2PPAI
c V2PPAI ὠφελέω *to be of good use*
d V3SAAI
20 a V3PIAI
b NNMP Ἕλλην *Greek*
c VPPAGMP
d V3PAAS
e NDFS ἑορτή *feast*
21 a V3PAAI
b NGFS Βηθσαϊδά *Bethsaida*
c V3PIAI
d VPPANMP
e V1PPAI
f VNAA
22 a V3SPMI
b V3SPAI
c NDMS Ἀνδρέας *Andrew*
d V3SPMI
e NNMS Ἀνδρέας *Andrew*
f V3PPAI
23 a V3SPMI
b VPPANMS
c V3SRAI
d V3SAPS
24 a V1SPAI
b NNMS κόκκος *seed*
c NGMS σῖτος *wheat*
d VPAANMS
e V3SAAS
f V3SPAI
g V3SAAS
h V3SPAI
25 a VPPANMS φιλέω *to love*
b V3SPAI
c VPPANMS
d V3SFAI
26 a V3SPAS
b V3SPAM
c V1SPAI
d NNMS διάκονος *servant*
e V3SFMI
f V3SPAS
g V3SFAI τιμάω *to honor*
27 a V3SRPI ταράσσω *to trouble*
b V1SAAS
c V2SAAM
d V1SAAI
28 a V2SAAM
b V3SAAI
c V1SAAI
d V1SFAI
29 a VPRANMS
b VPAANMS
c V3SIAI
d NAFS βροντή *thunder*
e VNRA
f V3PIAI

αὐτῷ λελάληκεν.[g] 30 ἀπεκρίθη[a] ⸂Ἰησοῦς καὶ εἶπεν⸃·[b] Οὐ δι’ ἐμὲ ⸂ἡ φωνὴ
αὕτη⸃ γέγονεν[c] ἀλλὰ δι’ ὑμᾶς. 31 νῦν κρίσις ἐστὶν[a] τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ
ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται[b] ἔξω· 32 κἀγὼ ⸀ἐὰν ὑψωθῶ[a] ἐκ τῆς
γῆς, πάντας ἑλκύσω[b] πρὸς ἐμαυτόν. 33 τοῦτο δὲ ἔλεγεν[a] σημαίνων[b] ποίῳ
θανάτῳ ἤμελλεν[c] ἀποθνῄσκειν.[d] 34 ἀπεκρίθη[a] ⸀οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς
ἠκούσαμεν[b] ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ χριστὸς μένει[c] εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς ⸂λέγεις[d]
σὺ⸃ ⸀ὅτι δεῖ[e] ὑψωθῆναι[f] τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν[g] οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου; 35 εἶπεν[a] οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ⸂ἐν ὑμῖν⸃
ἐστιν.[b] περιπατεῖτε[c] ⸀ὡς τὸ φῶς ἔχετε,[d] ἵνα μὴ σκοτία[e] ὑμᾶς καταλάβῃ,[f] καὶ
ὁ περιπατῶν[g] ἐν τῇ σκοτίᾳ[h] οὐκ οἶδεν[i] ποῦ ὑπάγει.[j] 36 ⸀ὡς τὸ φῶς ἔχετε,[a]
πιστεύετε[b] εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.[c] Ταῦτα ⸀ἐλάλησεν[d] Ἰησοῦς,
καὶ ἀπελθὼν[e] ἐκρύβη[f] ἀπ’ αὐτῶν. 37 τοσαῦτα[a] δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος[b]
ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον[c] εἰς αὐτόν, 38 ἵνα ὁ λόγος Ἠσαΐου[a] τοῦ
προφήτου πληρωθῇ[b] ὃν εἶπεν·[c] Κύριε, τίς ἐπίστευσεν[d] τῇ ἀκοῇ[e] ἡμῶν; καὶ ὁ
βραχίων[f] κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;[g] 39 διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο[a] πιστεύειν[b]
ὅτι πάλιν εἶπεν[c] Ἠσαΐας·[d] 40 Τετύφλωκεν[a] αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ
⸀ἐπώρωσεν[b] αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν[c] τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσιν[d]
τῇ καρδίᾳ καὶ ⸀στραφῶσιν,[e] καὶ ⸀ἰάσομαι[f] αὐτούς. 41 ταῦτα εἶπεν[a] Ἠσαΐας[b]

---

g V3SRAI
30 a V3SAPI
b V3SAAI
c V3SRAI
31 a V3SPAI
b V3SFPI
32 a V1SAPS ὑψόω *to lift up*
b V1SFAI ἕλκω *to drag*
33 a V3SIAI
b VPPANMS σημαίνω *to make known*
c V3SIAI
d VNPA
34 a V3SAPI
b V1PAAI
c V3SPAI
d V2SPAI
e V3SPAI
f VNAP ὑψόω *to lift up*
g V3SPAI
35 a V3SAAI
b V3SPAI
c V2PPAM
d V2PPAI
e NNFS σκοτία *darkness*
f V3SAAS καταλαμβάνω *to obtain*
g VPPANMS
h NDFS σκοτία *darkness*
i V3SRAI
j V3SPAI
36 a V2PPAI
b V2PPAM
c V2PAMS
d V3SAAI
e VPAANMS
f V3SAPI κρύπτω *to hide*
37 a NANP τοσοῦτος *so great*
b VPRAGMS
c V3PIAI
38 a NGMS Ἠσαΐας *Isaiah*
b V3SAPS
c V3SAAI
d V3SAAI
e NDFS ἀκοή *hearing*
f NNMS βραχίων *arm*
g V3SAPI ἀποκαλύπτω *to reveal*
39 a V3PIMI
b VNPA
c V3SAAI
d NNMS Ἠσαΐας *Isaiah*
40 a V3SRAI τυφλόω *to cause blindness*
b V3SAAI πωρόω *to harden*
c V3PAAS
d V3PAAS νοέω *to understand*
e V3PAPS στρέφω *to turn*
f V1SFMI ἰάομαι *to heal*
41 a V3SAAI
b NNMS Ἠσαΐας *Isaiah*

⸀ὅτι εἶδεν[c] τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν[d] περὶ αὐτοῦ. 42 ὅμως[a] μέντοι[b] καὶ
ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν[c] εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ
ὡμολόγουν[d] ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι[e] γένωνται,[f] 43 ἠγάπησαν[a] γὰρ τὴν δόξαν
τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ[b] τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. 44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν[a] καὶ
εἶπεν·[b] Ὁ πιστεύων[c] εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει[d] εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά[e] με,
45 καὶ ὁ θεωρῶν[a] ἐμὲ θεωρεῖ[b] τὸν πέμψαντά[c] με. 46 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον
ἐλήλυθα,[a] ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων[b] εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ[c] μὴ μείνῃ.[d] 47 καὶ ἐάν τίς
μου ἀκούσῃ[a] τῶν ῥημάτων καὶ μὴ ⸀φυλάξῃ,[b] ἐγὼ οὐ κρίνω[c] αὐτόν, οὐ γὰρ
ἦλθον[d] ἵνα κρίνω[e] τὸν κόσμον ἀλλ᾽ ἵνα σώσω[f] τὸν κόσμον. 48 ὁ ἀθετῶν[a] ἐμὲ
καὶ μὴ λαμβάνων[b] τὰ ῥήματά μου ἔχει[c] τὸν κρίνοντα[d] αὐτόν· ὁ λόγος ὃν
ἐλάλησα[e] ἐκεῖνος κρινεῖ[f] αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· 49 ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ
οὐκ ἐλάλησα,[a] ἀλλ᾽ ὁ πέμψας[b] με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ⸀δέδωκεν[c] τί
εἴπω[d] καὶ τί λαλήσω.[e] 50 καὶ οἶδα[a] ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν.[b] ἃ
οὖν ⸂ἐγὼ λαλῶ⸃,[c] καθὼς εἴρηκέν[d] μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.[e]

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς[a] τοῦ πάσχα[b] εἰδὼς[c] ὁ Ἰησοῦς ὅτι ⸀ἦλθεν[d] αὐτοῦ ἡ ὥρα
ἵνα μεταβῇ[e] ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα ἀγαπήσας[f] τοὺς ἰδίους
τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος ἠγάπησεν[g] αὐτούς. 2 καὶ δείπνου[a] ⸀γινομένου,[b]
τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος[c] εἰς τὴν καρδίαν ⸀ἵνα παραδοῖ[d] αὐτὸν Ἰούδας

---

c V3SAAI
d V3SAAI
42 a ὅμως *just as*
b μέντοι *but*
c V3PAAI
d V3PIAI ὁμολογέω *to confess*
e NNMP ἀποσυνάγωγος *put out of the synagogue*
f V3PAMS
43 a V3PAAI
b ἤπερ *than*
44 a V3SAAI
b V3SAAI
c VPPANMS
d V3SPAI
e VPAAAMS
45 a VPPANMS
b V3SPAI
c VPAAAMS
46 a V1SRAI
b VPPANMS
c NDFS σκοτία *darkness*
d V3SAAS
47 a V3SAAS
b V3SAAS
c V1SPAI
d V1SAAI
e V1SAAS
f V1SAAS
48 a VPPANMS ἀθετέω *to reject*
b VPPANMS
c V3SPAI
d VPPAAMS
e V1SAAI
f V3SFAI
49 a V1SAAI
b VPAANMS
c V3SRAI
d V1SAAS
e V1SAAS
50 a V1SRAI
b V3SPAI
c V1SPAI
d V3SRAI
e V1SPAI

Chapter 13

1 a NGFS ἑορτή *feast*
b NGNS πάσχα *Passover*
c VPRANMS
d V3SAAI
e V3SAAS μεταβαίνω *to go on*
f VPAANMS
g V3SAAI
2 a NGNS δεῖπνον *banquet*
b VPPMGNS
c VPRAGMS
d V3SAAS

Σίμωνος ⸂Ἰσκαριώτου⸃,[e] 3 ⸀εἰδὼς[a] ὅτι πάντα ⸀ἔδωκεν[b] αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς
χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν[c] καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει,[d] 4 ἐγείρεται[a] ἐκ
τοῦ δείπνου[b] καὶ τίθησιν[c] τὰ ἱμάτια καὶ λαβὼν[d] λέντιον[e] διέζωσεν[f] ἑαυτόν·
5 εἶτα[a] βάλλει[b] ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα,[c] καὶ ἤρξατο[d] νίπτειν[e] τοὺς πόδας τῶν
μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν[f] τῷ λεντίῳ[g] ᾧ ἦν[h] διεζωσμένος.[i] 6 ἔρχεται[a] οὖν πρὸς
Σίμωνα Πέτρον. ⸀λέγει[b] ⸀αὐτῷ· Κύριε, σύ μου νίπτεις[c] τοὺς πόδας;
7 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b] αὐτῷ· Ὃ ἐγὼ ποιῶ[c] σὺ οὐκ οἶδας[d] ἄρτι,
γνώσῃ[e] δὲ μετὰ ταῦτα. 8 λέγει[a] αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς[b] ⸂μου τοὺς
πόδας⸃ εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη[c] ⸂Ἰησοῦς αὐτῷ⸃· Ἐὰν μὴ νίψω[d] σε, οὐκ ἔχεις[e]
μέρος μετ’ ἐμοῦ. 9 λέγει[a] αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου
μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. 10 λέγει[a] αὐτῷ ⸀ὁ Ἰησοῦς· Ὁ
λελουμένος[b] ⸂οὐκ ἔχει[c] χρείαν⸃ ⸂εἰ μὴ⸃ τοὺς πόδας νίψασθαι,[d] ἀλλ’ ἔστιν[e]
καθαρὸς[f] ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί[g] ἐστε,[h] ἀλλ’ οὐχὶ πάντες. 11 ᾔδει[a] γὰρ τὸν
παραδιδόντα[b] αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν[c] ⸀ὅτι Οὐχὶ πάντες καθαροί[d] ἐστε.[e]
12 Ὅτε οὖν ἔνιψεν[a] τοὺς πόδας αὐτῶν ⸀καὶ ἔλαβεν[b] τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ⸂καὶ
ἀνέπεσεν⸃,[c] πάλιν εἶπεν[d] αὐτοῖς· Γινώσκετε[e] τί πεποίηκα[f] ὑμῖν; 13 ὑμεῖς
φωνεῖτέ[a] με Ὁ διδάσκαλος καὶ Ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε,[b] εἰμὶ[c] γάρ. 14 εἰ
οὖν ἐγὼ ἔνιψα[a] ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς

---

e NGMS Ἰσκαριώτης *Iscariot*
3 a VPRANMS
b V3SAAI
c V3SAAI
d V3SPAI
4 a V3SPPI
b NGNS δεῖπνον *banquet*
c V3SPAI
d VPAANMS
e NANS λέντιον *towel*
f V3SAAI διαζώννυμι *to wrap around*
5 a εἶτα *then*
b V3SPAI
c NAMS νιπτήρ *basin for washing*
d V3SAMI
e VNPA νίπτω *to wash*
f VNPA ἐκμάσσω *to wipe off*
g NDNS λέντιον *towel*
h V3SIAI
i VPRMNMS διαζώννυμι *to wrap around*
6 a V3SPMI
b V3SPAI
c V2SPAI νίπτω *to wash*
7 a V3SAPI
b V3SAAI
c V1SPAI
d V2SRAI
e V2SFMI
8 a V3SPAI
b V2SAAS νίπτω *to wash*
c V3SAPI
d V1SAAS νίπτω *to wash*
e V2SPAI
9 a V3SPAI
10 a V3SPAI
b VPRMNMS λούω *to wash*
c V3SPAI
d VNAM νίπτω *to wash*
e V3SPAI
f NNMS καθαρός *clean*
g NNMP καθαρός *clean*
h V2PPAI
11 a V3SPAI
b VPPAAMS
c V3SAAI
d NNMP καθαρός *clean*
e V2PPAI
12 a V3SAAI νίπτω *to wash*
b V3SAAI
c V3SAAI ἀναπίπτω *recline*
d V3SAAI
e V2PPAI
f V1SRAI
13 a V2PPAI
b V2PPAI
c V1SPAI
14 a V1SAAI νίπτω *to wash*

ὀφείλετε[b] ἀλλήλων νίπτειν[c] τοὺς πόδας· 15 ὑπόδειγμα[a] γὰρ ἔδωκα[b] ὑμῖν ἵνα
καθὼς ἐγὼ ἐποίησα[c] ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.[d] 16 ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν, οὐκ
ἔστιν[b] δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ
πέμψαντος[c] αὐτόν. 17 εἰ ταῦτα οἴδατε,[a] μακάριοί ἐστε[b] ἐὰν ποιῆτε[c] αὐτά.
18 οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω·[a] ἐγὼ οἶδα[b] ⸀τίνας ἐξελεξάμην·[c] ἀλλ᾽ ἵνα ἡ
γραφὴ πληρωθῇ·[d] Ὁ τρώγων[e] ⸀μου τὸν ἄρτον ἐπῆρεν[f] ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν πτέρναν[g]
αὐτοῦ. 19 ἀπ᾽ ἄρτι λέγω[a] ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι,[b] ἵνα ⸂πιστεύσητε[c] ὅταν
γένηται⸃[d] ὅτι ἐγώ εἰμι.[e] 20 ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν, ὁ λαμβάνων[b] ⸀ἄν τινα
πέμψω[c] ἐμὲ λαμβάνει,[d] ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων[e] λαμβάνει[f] τὸν πέμψαντά[g] με.
21 Ταῦτα εἰπὼν[a] ⸀ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη[b] τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν[c] καὶ
εἶπεν·[d] Ἀμὴν ἀμὴν λέγω[e] ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει[f] με. 22 ⸀ἔβλεπον[a]
εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι[b] περὶ τίνος λέγει.[c] 23 ⸀ἦν[a] ἀνακείμενος[b]
εἷς ⸀ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ[c] τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα[d] ὁ Ἰησοῦς·
24 νεύει[a] οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος ⸂πυθέσθαι[b] τίς ἂν εἴη⸃[c] περὶ οὗ λέγει.[d]
25 ⸀ἀναπεσὼν[a] ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος[b] τοῦ Ἰησοῦ λέγει[c] αὐτῷ· Κύριε,
τίς ἐστιν;[d] 26 ⸀ἀποκρίνεται[a] ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνός ἐστιν[b] ᾧ ἐγὼ ⸀βάψω[c] τὸ

---

b V2PPAI
c VNPA νίπτω *to wash*
15 a NANS ὑπόδειγμα *example*
b V1SAAI
c V1SAAI
d V2PPAS
16 a V1SPAI
b V3SPAI
c VPAAGMS
17 a V2PRAI
b V2PPAI
c V2PPAS
18 a V1SPAI
b V1SRAI
c V1SAMI ἐκλέγομαι *to chose*
d V3SAPS
e VPPANMS τρώγω *to eat*
f V3SAAI ἐπαίρω *to lift up*
g NAFS πτέρνα *heel*
19 a V1SPAI
b VNAM
c V2PAAS
d V3SAMS
e V1SPAI
20 a V1SPAI
b VPPANMS
c V1SAAS
d V3SPAI
e VPPANMS
f V3SPAI
g VPAAAMS
21 a VPAANMS
b V3SAPI ταράσσω *to trouble*
c V3SAAI
d V3SAAI
e V1SPAI
f V3SFAI
22 a V3PIAI
b VPPMNMP ἀπορέω *to be puzzled*
c V3SPAI
23 a V3SIAI
b VPPMNMS ἀνάκειμαι *to recline for a meal*
c NDMS κόλπος *side*
d V3SIAI
24 a V3SPAI νεύω *to motion*
b VNAM πυνθάνομαι *to ask*
c V3SPAO
d V3SPAI
25 a VPAANMS ἀναπίπτω *recline*
b NANS στῆθος *chest*
c V3SPAI
d V3SPAI
26 a V3SPMI
b V3SPAI
c V1SFAI βάπτω *to dip*

ψωμίον[d] ⸂καὶ δώσω[e] αὐτῷ⸃. ⸂βάψας[f] οὖν⸃ τὸ ⸀ψωμίον[g] δίδωσιν[h] Ἰούδᾳ
Σίμωνος ⸀Ἰσκαριώτου.[i] 27 καὶ μετὰ τὸ ψωμίον[a] τότε εἰσῆλθεν[b] εἰς ἐκεῖνον ὁ
Σατανᾶς. λέγει[c] οὖν αὐτῷ ⸀ὁ Ἰησοῦς· ⸆Ὃ ποιεῖς[d] ποίησον[e] τάχιον.[f] 28 τοῦτο δὲ
οὐδεὶς ἔγνω[a] τῶν ἀνακειμένων[b] πρὸς τί εἶπεν[c] αὐτῷ· 29 τινὲς γὰρ ἐδόκουν,[a]
ἐπεὶ[b] τὸ γλωσσόκομον[c] ⸀εἶχεν[d] Ἰούδας, ὅτι λέγει[e] αὐτῷ ⸀ὁ Ἰησοῦς· Ἀγόρασον[f]
ὧν χρείαν ἔχομεν[g] εἰς τὴν ἑορτήν,[h] ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ.[i] 30 λαβὼν[a] οὖν
τὸ ψωμίον[b] ἐκεῖνος ⸂ἐξῆλθεν[c] εὐθύς⸃. ἦν[d] δὲ νύξ. 31 Ὅτε ⸀οὖν ἐξῆλθεν[a]
⸀λέγει[b] Ἰησοῦς· Νῦν ἐδοξάσθη[c] ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη[d] ἐν
αὐτῷ· 32 ⸂εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη[a] ἐν αὐτῷ,⸃ καὶ ὁ θεὸς δοξάσει[b] αὐτὸν ἐν ⸀αὐτῷ,
καὶ εὐθὺς δοξάσει[c] αὐτόν. 33 τεκνία,[a] ἔτι μικρὸν μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι·[b] ζητήσετέ[c]
με, καὶ καθὼς εἶπον[d] τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ⸂ἐγὼ ὑπάγω⸃[e] ὑμεῖς οὐ
δύνασθε[f] ἐλθεῖν,[g] καὶ ὑμῖν λέγω[h] ἄρτι. 34 ἐντολὴν καινὴν δίδωμι[a] ὑμῖν ἵνα
ἀγαπᾶτε[b] ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα[c] ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε[d] ἀλλήλους.
35 ἐν τούτῳ γνώσονται[a] πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε,[b] ἐὰν ἀγάπην ἔχητε[c] ἐν
ἀλλήλοις. 36 Λέγει[a] αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις;[b] ⸀ἀπεκρίθη[c]
Ἰησοῦς· Ὅπου ὑπάγω[d] οὐ δύνασαί[e] μοι νῦν ἀκολουθῆσαι,[f] ⸂ἀκολουθήσεις[g] δὲ
ὕστερον⸃.[h] 37 λέγει[a] αὐτῷ ⸀ὁ Πέτρος· Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί[b] σοι

---

d NANS ψωμίον *piece of bread*
e V1SFAI
f VPAANMS βάπτω *to dip*
g NANS ψωμίον *piece of bread*
h V3SPAI
i NGMS Ἰσκαριώτης *Iscariot*
27 a NANS ψωμίον *piece of bread*
b V3SAAI
c V3SPAI
d V2SPAI
e V2SAAM
f NANS τάχιον *quickly*
28 a V3SAAI
b VPPMGMP ἀνάκειμαι *to recline for a meal*
c V3SAAI
29 a V3PIAI
b ἐπεί *since*
c NANS γλωσσόκομον *container for money*
d V3SIAI
e V3SPAI
f V2SAAM
g V1PPAI
h NAFS ἑορτή *feast*
i V3SAAS
30 a VPAANMS
b NANS ψωμίον *piece of bread*
c V3SAAI
d V3SIAI
31 a V3SAAI
b V3SPAI
c V3SAPI
d V3SAPI
32 a V3SAPI
b V3SFAI
c V3SFAI
33 a NNP τεκνίον *dear children*
b V1SPAI
c V2PFAI
d V1SAAI
e V1SPAI
f V2PPMI
g VNAA
h V1SPAI
34 a V1SPAI
b V2PPAS
c V1SAAI
d V2PPAS
35 a V3PFMI
b V2PPAI
c V2PPAS
36 a V3SPAI
b V2SPAI
c V3SAPI
d V1SPAI
e V2SPMI
f VNAA
g V2SFAI
h NANS ὕστερον *later*
37 a V3SPAI
b V1SPMI

⸀ἀκολουθῆσαι[c] ἄρτι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω.[d] 38 ⸀ἀποκρίνεται[a]
Ἰησοῦς· Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις;[b] ἀμὴν ἀμὴν λέγω[c] σοι, οὐ μὴ
ἀλέκτωρ[d] φωνήσῃ[e] ἕως οὗ ⸀ἀρνήσῃ[f] με τρίς.[g]

14 Μὴ ταρασσέσθω[a] ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε[b] εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ
πιστεύετε.[c] 2 ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ[a] πολλαί εἰσιν·[b] εἰ δὲ μή,
εἶπον[c] ἂν ὑμῖν ⸀ὅτι πορεύομαι[d] ἑτοιμάσαι[e] τόπον ὑμῖν· 3 καὶ ἐὰν πορευθῶ[a]
⸀καὶ ἑτοιμάσω[b] ⸂τόπον ὑμῖν⸃, πάλιν ἔρχομαι[c] καὶ παραλήμψομαι[d] ὑμᾶς πρὸς
ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ[e] ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε.[f] 4 καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω[a] οἴδατε[b]
⸂τὴν ὁδόν⸃. 5 λέγει[a] αὐτῷ Θωμᾶς·[b] Κύριε, οὐκ οἴδαμεν[c] ποῦ ὑπάγεις·[d] ⸀πῶς
⸂δυνάμεθα[e] τὴν ὁδὸν εἰδέναι⸃;[f] 6 λέγει[a] αὐτῷ ⸀ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι[b] ἡ ὁδὸς καὶ
ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται[c] πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι’ ἐμοῦ. 7 εἰ
⸀ἐγνώκειτέ[a] με, καὶ τὸν πατέρα μου ⸂ἂν ᾔδειτε⸃·[b] ⸀ἀπ’ ἄρτι γινώσκετε[c]
αὐτὸν καὶ ἑωράκατε[d] ⸀αὐτόν. 8 Λέγει[a] αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον[b] ἡμῖν
τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ[c] ἡμῖν. 9 λέγει[a] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ⸂Τοσούτῳ[b] χρόνῳ⸃ μεθ’
ὑμῶν εἰμι[c] καὶ οὐκ ἔγνωκάς[d] με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς[e] ἐμὲ ἑώρακεν[f] τὸν
πατέρα· ⸀πῶς σὺ λέγεις·[g] Δεῖξον[h] ἡμῖν τὸν πατέρα; 10 οὐ πιστεύεις[a] ὅτι ἐγὼ
ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν;[b] τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ ⸀λέγω[c] ὑμῖν ἀπ’
ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ,[d] ὁ δὲ ⸀πατὴρ ἐν ἐμοὶ ⸀μένων[e] ποιεῖ[f] τὰ ἔργα ⸀αὐτοῦ.

---

c VNAA
d V1SFAI
38 a V3SPMI
b V2SFAI
c V1SPAI
d NNMS *ἀλέκτωρ rooster*
e V3SAAS
f V2SFMI
g *τρίς three times*

Chapter 14

1 a V3SPPM *ταράσσω to trouble*
b V2PPAI
c V2PPAI
2 a NNFP *μονή room*
b V3PPAI
c V1SAAI
d V1SPMI
e VNAA
3 a V1SAPS
b V1SAAS
c V1SPMI
d V1SFMI
e V1SPAI
f V2PPAS
4 a V1SPAI
b V2PRAI
5 a V3SPAI
b NNMS *Θωμᾶς Thomas*
c V1PRAI
d V2SPAI
e V1PPMI
f VNRA
6 a V3SPAI
b V1SPAI
c V3SPMI
7 a V2PPAI
b V2PPAI
c V2PPAI
d V2PRAI
8 a V3SPAI
b V2SAAM
c V3SPAI *ἀρκέω to be content*
9 a V3SPAI
b NDMS *τοσοῦτος so great*
c V1SPAI
d V2SRAI
e VPRANMS
f V3SRAI
g V2SPAI
h V2SAAM
10 a V2SPAI
b V3SPAI
c V1SPAI
d V1SPAI
e VPPANMS
f V3SPAI

11 πιστεύετέ[a] μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ
ἔργα αὐτὰ ⸀πιστεύετε.[b] 12 ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν, ὁ πιστεύων[b] εἰς ἐμὲ τὰ
ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ[c] κἀκεῖνος[d] ποιήσει,[e] καὶ μείζονα τούτων ποιήσει,[f] ὅτι ἐγὼ
πρὸς τὸν ⸀πατέρα πορεύομαι·[g] 13 καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε[a] ἐν τῷ ὀνόματί μου
τοῦτο ποιήσω,[b] ἵνα δοξασθῇ[c] ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ· 14 ἐάν τι αἰτήσητέ[a] ⸀με ἐν
τῷ ὀνόματί μου ⸀ἐγὼ ποιήσω.[b] 15 Ἐὰν ἀγαπᾶτέ[a] με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς
⸀τηρήσετε·[b] 16 κἀγὼ ἐρωτήσω[a] τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον[b] δώσει[c]
ὑμῖν ἵνα ⸀ᾖ[d] μεθ’ ὑμῶν εἰς τὸν ⸀αἰῶνα, 17 τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος
οὐ δύναται[a] λαβεῖν,[b] ὅτι οὐ θεωρεῖ[c] αὐτὸ οὐδὲ ⸀γινώσκει·[d] ⸀ὑμεῖς γινώσκετε[e]
αὐτό, ὅτι παρ’ ὑμῖν μένει[f] καὶ ἐν ὑμῖν ⸀ἔσται.[g] 18 Οὐκ ἀφήσω[a] ὑμᾶς
ὀρφανούς,[b] ἔρχομαι[c] πρὸς ὑμᾶς. 19 ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ,[a]
ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ[b] με, ὅτι ἐγὼ ζῶ[c] καὶ ὑμεῖς ⸀ζήσετε.[d] 20 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
⸂γνώσεσθε[a] ὑμεῖς⸃ ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν ὑμῖν.
21 ὁ ἔχων[a] τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν[b] αὐτὰς ἐκεῖνός ἐστιν[c] ὁ ἀγαπῶν[d] με· ὁ
δὲ ἀγαπῶν[e] με ἀγαπηθήσεται[f] ὑπὸ τοῦ πατρός μου, κἀγὼ ἀγαπήσω[g] αὐτὸν
καὶ ἐμφανίσω[h] αὐτῷ ἐμαυτόν. 22 λέγει[a] αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης·[b]
Κύριε, ⸀τί γέγονεν[c] ὅτι ἡμῖν μέλλεις[d] ἐμφανίζειν[e] σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;
23 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν[b] αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ[c] με τὸν λόγον μου
τηρήσει,[d] καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει[e] αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα[f] καὶ

---

11 a V2PPAM
b V2PPAM
12 a V1SPAI
b VPPANMS
c V1SPAI
d NNMS κἀκεῖνος *and that one*
e V3SFAI
f V3SFAI
g V1SPMI
13 a V2PAAS
b V1SFAI
c V3SAPS
14 a V2PAAS
b V1SFAI
15 a V2PPAS
b V2PFAI
16 a V1SFAI
b NAMS παράκλητος *counselor*
c V3SFAI
d V3SPAS
17 a V3SPMI
b VNAA
c V3SPAI
d V3SPAI
e V2PPAI
f V3SPAI
g V3SFMI
18 a V1SFAI
b NAMP ὀρφανός *an orphan*
c V1SPMI
19 a V3SPAI
b V2PPAI
c V1SPAI
d V2PFAI
20 a V2PFMI
21 a VPPANMS
b VPPANMS
c V3SPAI
d VPPANMS
e VPPANMS
f V3SFPI
g V1SFAI
h V1SFAI ἐμφανίζω *to show*
22 a V3SPAI
b NNMS Ἰσκαριώτης *Iscariot*
c V3SRAI
d V2SPAI
e VNPA ἐμφανίζω *to show*
23 a V3SAPI
b V3SAAI
c V3SPAS
d V3SFAI
e V3SFAI
f V1PFMI

μονὴν[g] παρ’ αὐτῷ ⸀ποιησόμεθα.[h] 24 ὁ μὴ ἀγαπῶν[a] με τοὺς λόγους μου οὐ
τηρεῖ·[b] καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε[c] οὐκ ἔστιν[d] ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός[e] με
πατρός. 25 Ταῦτα λελάληκα[a] ὑμῖν παρ’ ὑμῖν μένων·[b] 26 ὁ δὲ παράκλητος,[a] τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ πέμψει[b] ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει[c]
πάντα καὶ ὑπομνήσει[d] ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον[e] ⸀ὑμῖν. 27 εἰρήνην ἀφίημι[a] ὑμῖν,
εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι[b] ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν[c] ἐγὼ δίδωμι[d] ὑμῖν.
μὴ ταρασσέσθω[e] ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω.[f] 28 ἠκούσατε[a] ὅτι ἐγὼ εἶπον[b]
ὑμῖν· Ὑπάγω[c] καὶ ἔρχομαι[d] πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἠγαπᾶτέ[e] με ἐχάρητε[f] ἄν, ⸀ὅτι
πορεύομαι[g] πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ ⸀πατὴρ μείζων μού ἐστιν.[h] 29 καὶ νῦν
εἴρηκα[a] ὑμῖν πρὶν[b] γενέσθαι,[c] ἵνα ὅταν γένηται[d] πιστεύσητε.[e] 30 οὐκέτι πολλὰ
λαλήσω[a] μεθ’ ὑμῶν, ἔρχεται[b] γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει[c]
οὐδέν, 31 ἀλλ’ ἵνα γνῷ[a] ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ[b] τὸν πατέρα, καὶ καθὼς
⸀ἐνετείλατο[c] μοι ὁ πατὴρ οὕτως ποιῶ.[d] Ἐγείρεσθε,[e] ἄγωμεν[f] ἐντεῦθεν.[g]

15 Ἐγώ εἰμι[a] ἡ ἄμπελος[b] ἡ ἀληθινή,[c] καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός[d] ἐστιν·[e]
2 πᾶν κλῆμα[a] ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον[b] καρπὸν αἴρει[c] αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν
φέρον[d] καθαίρει[e] αὐτὸ ἵνα ⸂καρπὸν πλείονα⸃ φέρῃ.[f] 3 ἤδη ὑμεῖς καθαροί[a]
ἐστε[b] διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα[c] ὑμῖν· 4 μείνατε[a] ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν.

---

g NAFS μονή *room*
h V1PFMI
24 a VPPANMS
b V3SPAI
c V2PPAI
d V3SPAI
e VPAAGMS
25 a V1SRAI
b VPPANMS
26 a NNMS παράκλητος *counselor*
b V3SFAI
c V3SFAI
d V3SFAI ὑπομιμνήσκω *to remind*
e V1SAAI
27 a V1SPAI
b V1SPAI
c V3SPAI
d V1SPAI
e V3SPPM ταράσσω *to trouble*
f V3SPAM δειλιάω *to be afraid*
28 a V2PAAI
b V1SAAI
c V1SPAI
d V1SPMI
e V2PIAI
f V2PAPI
g V1SPMI
h V3SPAI
29 a V1SRAI
b πρίν *before*
c VNAM
d V3SAMS
e V2PAAS
30 a V1SFAI
b V3SPMI
c V3SPAI
31 a V3SAAS
b V1SPAI
c V3SAMI ἐντέλλομαι *to command*
d V1SPAI
e V2PPPM
f V1PPAS
g ἐντεῦθεν *from here*

Chapter 15

1 a V1SPAI
b NNFS ἄμπελος *vine*
c NNFS ἀληθινός *true*
d NNMS γεωργός *farmer*
e V3SPAI
2 a NANS κλῆμα *branch*
b VPPAANS
c V3SPAI
d VPPAANS
e V3SPAI καθαίρω *to prune*
f V3SPAS
3 a NNMP καθαρός *clean*
b V2PPAI
c V1SRAI
4 a V2PAAM

καθὼς τὸ κλῆμα[b] οὐ δύναται[c] καρπὸν φέρειν[d] ἀφ’ ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ ⸀μένῃ[e] ἐν τῇ
ἀμπέλῳ,[f] οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ ⸀μένητε.[g] 5 ἐγώ εἰμι[a] ἡ ἄμπελος,[b]
ὑμεῖς τὰ κλήματα.[c] ὁ μένων[d] ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει[e] καρπὸν
πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε[f] ποιεῖν[g] οὐδέν. 6 ἐὰν μή τις ⸀μένῃ[a] ἐν ἐμοί,
ἐβλήθη[b] ἔξω ὡς τὸ κλῆμα[c] καὶ ἐξηράνθη,[d] καὶ συνάγουσιν[e] αὐτὰ καὶ εἰς τὸ
πῦρ βάλλουσιν[f] καὶ καίεται.[g] 7 ἐὰν μείνητε[a] ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν
ὑμῖν μείνῃ,[b] ὃ ἐὰν θέλητε[c] ⸀αἰτήσασθε[d] καὶ γενήσεται[e] ὑμῖν· 8 ἐν τούτῳ
ἐδοξάσθη[a] ὁ πατήρ μου ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε[b] καὶ ⸀γένησθε[c] ἐμοὶ
μαθηταί. 9 καθὼς ἠγάπησέν[a] με ὁ πατήρ, κἀγὼ ⸂ὑμᾶς ἠγάπησα⸃,[b] μείνατε[c]
ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. 10 ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε,[a] μενεῖτε[b] ἐν τῇ ἀγάπῃ
μου, καθὼς ἐγὼ ⸂τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός μου⸃ τετήρηκα[c] καὶ μένω[d] αὐτοῦ ἐν
τῇ ἀγάπῃ. 11 ταῦτα λελάληκα[a] ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ⸀ᾖ[b] καὶ ἡ χαρὰ
ὑμῶν πληρωθῇ.[c] 12 Αὕτη ἐστὶν[a] ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ ἵνα ἀγαπᾶτε[b] ἀλλήλους
καθὼς ἠγάπησα[c] ὑμᾶς· 13 μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει,[a] ἵνα τις τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ θῇ[b] ὑπὲρ τῶν φίλων[c] αὐτοῦ. 14 ὑμεῖς φίλοι[a] μού ἐστε[b] ἐὰν
ποιῆτε[c] ⸀ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαι[d] ὑμῖν. 15 οὐκέτι ⸂λέγω[a] ὑμᾶς⸃ δούλους, ὅτι ὁ
δοῦλος οὐκ οἶδεν[b] τί ποιεῖ[c] αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρηκα[d] φίλους,[e] ὅτι πάντα
ἃ ἤκουσα[f] παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα[g] ὑμῖν. 16 οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε,[a]

---

b NNNS κλῆμα *branch*
c V3SPMI
d VNPA
e V3SPAS
f NDFS ἄμπελος *vine*
g V2PPAS
5 a V1SPAI
b NNFS ἄμπελος *vine*
c NNNP κλῆμα *branch*
d VPPANMS
e V3SPAI
f V2PPMI
g VNPA
6 a V3SPAS
b V3SAPI
c NNNS κλῆμα *branch*
d V3SAPI ξηραίνω *to wither*
e V3PPAI
f V3PPAI
g V3SPPI καίω *to light*
7 a V2PAAS
b V3SAAS
c V2PPAS
d V2PAMM
e V3SFMI
8 a V3SAPI
b V2PPAS
c V2PAMS
9 a V3SAAI
b V1SAAI
c V2PAAM
10 a V2PAAS
b V2PFAI
c V1SRAI
d V1SPAI
11 a V1SRAI
b V3SPAS
c V3SAPS
12 a V3SPAI
b V2PPAS
c V1SAAI
13 a V3SPAI
b V3SAAS
c NGMP φίλος *friendly*
14 a NNMP φίλος *friendly*
b V2PPAI
c V2PPAS
d V1SPMI ἐντέλλομαι *to command*
15 a V1SPAI
b V3SRAI
c V3SPAI
d V1SRAI
e NAMP φίλος *friendly*
f V1SAAI
g V1SAAI γνωρίζω *to make known*
16 a V2PAMI ἐκλέγομαι *to chose*

ἀλλ’ ἐγὼ ἐξελεξάμην[b] ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα[c] ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε[d] καὶ καρπὸν
φέρητε[e] καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ,[f] ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε[g] τὸν πατέρα ἐν τῷ
ὀνόματί μου δῷ[h] ὑμῖν. 17 ταῦτα ἐντέλλομαι[a] ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε[b] ἀλλήλους.
18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ,[a] γινώσκετε[b] ὅτι ἐμὲ πρῶτον ⸀ὑμῶν μεμίσηκεν.[c]
19 εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε,[a] ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει·[b] ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου
οὐκ ἐστέ,[c] ἀλλ’ ἐγὼ ἐξελεξάμην[d] ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ[e] ὑμᾶς ὁ
κόσμος. 20 μνημονεύετε[a] τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον[b] ὑμῖν· Οὐκ ἔστιν[c] δοῦλος
μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν,[d] καὶ ὑμᾶς διώξουσιν·[e] εἰ τὸν λόγον
μου ἐτήρησαν,[f] καὶ τὸν ὑμέτερον[g] τηρήσουσιν.[h] 21 ἀλλὰ ταῦτα πάντα
ποιήσουσιν[a] ⸂εἰς ὑμᾶς⸃ διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασιν[b] τὸν πέμψαντά[c] με.
22 εἰ μὴ ἦλθον[a] καὶ ἐλάλησα[b] αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ ⸀εἴχοσαν·[c] νῦν δὲ
πρόφασιν[d] οὐκ ἔχουσιν[e] περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. 23 ὁ ἐμὲ μισῶν[a] καὶ τὸν
πατέρα μου μισεῖ.[b] 24 εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα[a] ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος
⸀ἐποίησεν,[b] ἁμαρτίαν οὐκ ⸀εἴχοσαν·[c] νῦν δὲ καὶ ἑωράκασιν[d] καὶ μεμισήκασιν[e]
καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. 25 ἀλλ’ ἵνα πληρωθῇ[a] ὁ λόγος ὁ ⸂ἐν τῷ νόμῳ
αὐτῶν γεγραμμένος⸃[b] ὅτι Ἐμίσησάν[c] με δωρεάν.[d] 26 ⸀Ὅταν ἔλθῃ[a] ὁ
παράκλητος[b] ὃν ἐγὼ πέμψω[c] ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ
παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται,[d] ἐκεῖνος μαρτυρήσει[e] περὶ ἐμοῦ· 27 καὶ ὑμεῖς
δὲ μαρτυρεῖτε,[a] ὅτι ἀπ’ ἀρχῆς μετ’ ἐμοῦ ἐστε.[b]

---

b V1SAMI ἐκλέγομαι *to chose*
c V1SAAI
d V2PPAS
e V2PPAS
f V3SPAS
g V2PAAS
h V3SAAS
17 a V1SPMI ἐντέλλομαι *to command*
b V2PPAS
18 a V3SPAI
b V2PPAI
c V3SRAI
19 a V2PIAI
b V3SIAI φιλέω *to love*
c V2PPAI
d V1SAMI ἐκλέγομαι *to chose*
e V3SPAI
20 a V2PPAM μνημονεύω *to remember*
b V1SAAI
c V3SPAI
d V3PAAI
e V3PFAI
f V3PAAI
g NAMS ὑμέτερος *your*
h V3PFAI
21 a V3PFAI
b V3PRAI
c VPAAAMS
22 a V1SAAI
b V1SAAI
c V3PIAI
d NAFS πρόφασις *excuse*
e V3PPAI
23 a VPPANMS
b V3SPAI
24 a V1SAAI
b V3SAAI
c V3PIAI
d V3PRAI
e V3PRAI
25 a V3SAPS
b VPRPNMS
c V3PAAI
d δωρεάν *freely*
26 a V3SAAS
b NNMS παράκλητος *counselor*
c V1SFAI
d V3SPMI
e V3SFAI
27 a V2PPAI
b V2PPAI
Chapter 16

16 Ταῦτα λελάληκα[a] ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε.[b] 2 ἀποσυναγώγους[a]
ποιήσουσιν[b] ὑμᾶς· ἀλλ’ ἔρχεται[c] ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας[d] ὑμᾶς δόξῃ[e]
λατρείαν[f] προσφέρειν[g] τῷ θεῷ. 3 καὶ ταῦτα ποιήσουσιν[a] ὅτι οὐκ ἔγνωσαν[b] τὸν
πατέρα οὐδὲ ἐμέ. 4 ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα[a] ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ[b] ἡ ὥρα ⸀αὐτῶν
μνημονεύητε[c] ⸁αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον[d] ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον,[e]
ὅτι μεθ’ ὑμῶν ἤμην.[f] 5 νῦν δὲ ὑπάγω[a] πρὸς τὸν πέμψαντά[b] με καὶ οὐδεὶς ἐξ
ὑμῶν ἐρωτᾷ[c] με· Ποῦ ὑπάγεις;[d] 6 ἀλλ’ ὅτι ταῦτα λελάληκα[a] ὑμῖν ἡ λύπη[b]
πεπλήρωκεν[c] ὑμῶν τὴν καρδίαν. 7 ἀλλ’ ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω[a] ὑμῖν,
συμφέρει[b] ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω.[c] ἐὰν ⸀γὰρ μὴ ἀπέλθω,[d] ὁ παράκλητος[e] ⸂οὐ
μὴ ἔλθῃ⸃[f] πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ,[g] πέμψω[h] αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. 8 καὶ
ἐλθὼν[a] ἐκεῖνος ἐλέγξει[b] τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ
περὶ κρίσεως· 9 περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν[a] εἰς ἐμέ· 10 περὶ
δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν ⸀πατέρα ὑπάγω[a] καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ[b] με·
11 περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.[a] 12 Ἔτι πολλὰ
ἔχω[a] ⸂ὑμῖν λέγειν⸃,[b] ἀλλ’ οὐ δύνασθε[c] βαστάζειν[d] ἄρτι· 13 ὅταν δὲ ἔλθῃ[a]
ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει[b] ὑμᾶς ⸂ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάσῃ⸃, οὐ
γὰρ λαλήσει[c] ἀφ’ ἑαυτοῦ, ἀλλ’ ὅσα ⸀ἀκούσει[d] λαλήσει,[e] καὶ τὰ ἐρχόμενα[f]
ἀναγγελεῖ[g] ὑμῖν. 14 ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει,[a] ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται[b] καὶ

---

1 a V1SRAI
b V2PAPS
2 a NAMP ἀποσυνάγωγος *put out of the synagogue*
b V3PFAI
c V3SPMI
d VPAANMS
e V3SAAS
f NAFS λατρεία *worship*
g VNPA
3 a V3PFAI
b V3PAAI
4 a V1SRAI
b V3SAAS
c V2PPAS μνημονεύω *to remember*
d V1SAAI
e V1SAAI
f V1SIMI
5 a V1SPAI
b VPAAAMS
c V3SPAI
d V2SPAI
6 a V1SRAI
b NNFS λύπη *sorrow*
c V3SRAI
7 a V1SPAI
b V3SPAI συμφέρω *to bring together*
c V1SAAS
d V1SAAS
e NNMS παράκλητος *counselor*
f V3SAAS
g V1SAPS
h V1SFAI
8 a VPAANMS
b V3SFAI ἐλέγχω *to expose*
9 a V3PPAI
10 a V1SPAI
b V2PPAI
11 a V3SRPI
12 a V1SPAI
b VNPA
c V2PPMI
d VNPA βαστάζω *to carry*
13 a V3SAAS
b V3SFAI ὁδηγέω *to lead*
c V3SFAI
d V3SFAI
e V3SFAI
f VPPMANP
g V3SFAI ἀναγγέλλω *to tell*
14 a V3SFAI
b V3SFMI

ἀναγγελεῖ[c] ὑμῖν. 15 πάντα ὅσα ἔχει[a] ὁ πατὴρ ἐμά ἐστιν·[b] διὰ τοῦτο εἶπον[c] ὅτι
ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει[d] καὶ ἀναγγελεῖ[e] ὑμῖν. 16 Μικρὸν καὶ ⸀οὐκέτι θεωρεῖτέ[a]
με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ[b] ⸀με. 17 εἶπαν[a] οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστιν[b] τοῦτο ὃ λέγει[c] ἡμῖν· Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ[d] με,
καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ[e] με; καί· ⸀Ὅτι ὑπάγω[f] πρὸς τὸν πατέρα;
18 ἔλεγον[a] οὖν· ⸂Τί ἐστιν[b] τοῦτο⸃ ὃ ⸀λέγει[c] μικρόν; οὐκ οἴδαμεν[d] τί λαλεῖ.[e]
19 ⸀ἔγνω[a] Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον[b] αὐτὸν ἐρωτᾶν,[c] καὶ εἶπεν[d] αὐτοῖς· Περὶ τούτου
ζητεῖτε[e] μετ’ ἀλλήλων ὅτι εἶπον·[f] Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ[g] με, καὶ πάλιν
μικρὸν καὶ ὄψεσθέ[h] με; 20 ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] ὑμῖν ὅτι κλαύσετε[b] καὶ
θρηνήσετε[c] ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται·[d] ⸀ὑμεῖς λυπηθήσεσθε,[e] ἀλλ’ ἡ λύπη[f]
ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται.[g] 21 ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ[a] λύπην[b] ἔχει,[c] ὅτι ἦλθεν[d] ἡ
ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ[e] τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει[f] τῆς θλίψεως διὰ
τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη[g] ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 22 καὶ ὑμεῖς οὖν ⸂νῦν μὲν
λύπην⸃[a] ἔχετε·[b] πάλιν δὲ ὄψομαι[c] ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται[d] ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ
τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς ⸀αἴρει[e] ἀφ’ ὑμῶν. 23 καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ
ἐρωτήσετε[a] οὐδέν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω[b] ὑμῖν, ⸂ἄν τι⸃ αἰτήσητε[c] τὸν πατέρα
⸂δώσει[d] ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου⸃. 24 ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε[a] οὐδὲν ἐν τῷ
ὀνόματί μου· αἰτεῖτε[b] καὶ λήμψεσθε,[c] ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ[d] πεπληρωμένη.[e]

---

c V3SFAI *ἀναγγέλλω to tell*
15 a V3SPAI
b V3SPAI
c V1SAAI
d V3SPAI
e V3SFAI *ἀναγγέλλω to tell*
16 a V2PPAI
b V2PFMI
17 a V3PAAI
b V3SPAI
c V3SPAI
d V2PPAI
e V2PFMI
f V1SPAI
18 a V3PIAI
b V3SPAI
c V3SPAI
d V1PRAI
e V3SPAI
19 a V3SAAI
b V3PIAI
c VNPA
d V3SAAI
e V2PPAI
f V1SAAI
g V2PPAI
h V2PFMI
20 a V1SPAI
b V2PFAI
c V2PFAI *θρηνέω to sing a funeral dirge*
d V3SFPI
e V2PFPI *λυπέω to cause sorrow*
f NNFS *λύπη sorrow*
g V3SFMI
21 a V3SPAS *τίκτω to give birth to*
b NAFS *λύπη sorrow*
c V3SPAI
d V3SAAI
e V3SAAS
f V3SPAI *μνημονεύω to remember*
g V3SAPI
22 a NAFS *λύπη sorrow*
b V2PPAI
c V1SFMI
d V3SFPI
e V3SPAI
23 a V2PFAI
b V1SPAI
c V2PAAS
d V3SFAI
24 a V2PAAI
b V2PPAM
c V2PFMI
d V3SPAS
e VPRPNFS

25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις[a] λελάληκα[b] ὑμῖν· ⸀ἔρχεται[c] ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν
παροιμίαις[d] λαλήσω[e] ὑμῖν ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ⸀ἀπαγγελῶ[f] ὑμῖν.
26 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε,[a] καὶ οὐ λέγω[b] ὑμῖν ὅτι
ἐγὼ ἐρωτήσω[c] τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ[a] ὑμᾶς, ὅτι
ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε[b] καὶ πεπιστεύκατε[c] ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ ⸀θεοῦ ἐξῆλθον.[d]
28 ἐξῆλθον[a] ⸀ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα[b] εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι[c] τὸν
κόσμον καὶ πορεύομαι[d] πρὸς τὸν πατέρα. 29 ⸀Λέγουσιν[a] οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
Ἴδε νῦν ⸀ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς,[b] καὶ παροιμίαν[c] οὐδεμίαν λέγεις.[d] 30 νῦν
οἴδαμεν[a] ὅτι οἶδας[b] πάντα καὶ οὐ χρείαν ἔχεις[c] ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ·[d] ἐν τούτῳ
πιστεύομεν[e] ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες.[f] 31 ἀπεκρίθη[a] ⸀αὐτοῖς Ἰησοῦς· Ἄρτι
πιστεύετε;[b] 32 ἰδοὺ ἔρχεται[a] ὥρα ⸀καὶ ἐλήλυθεν[b] ἵνα σκορπισθῆτε[c] ἕκαστος
εἰς τὰ ἴδια κἀμὲ μόνον ἀφῆτε·[d] καὶ οὐκ εἰμὶ[e] μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ᾽ ἐμοῦ
ἐστιν.[f] 33 ταῦτα λελάληκα[a] ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε·[b] ἐν τῷ κόσμῳ
θλῖψιν ἔχετε,[c] ἀλλὰ θαρσεῖτε,[d] ἐγὼ νενίκηκα[e] τὸν κόσμον.

17 Ταῦτα ⸀ἐλάλησεν[a] Ἰησοῦς, καὶ ⸂ἐπάρας[b] τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν
οὐρανὸν εἶπεν⸃·[c] Πάτερ, ἐλήλυθεν[d] ἡ ὥρα· δόξασόν[e] σου τὸν υἱόν, ⸀ἵνα ὁ ⸀υἱὸς
δοξάσῃ[f] σέ, 2 καθὼς ἔδωκας[a] αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ
δέδωκας[b] αὐτῷ ⸀δώσῃ[c] αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. 3 αὕτη δέ ἐστιν[a] ἡ αἰώνιος ζωὴ

---

25 a NDFP παροιμία *figure of speech*
b V1SRAI
c V3SPMI
d NDFP παροιμία *figure of speech*
e V1SFAI
f V1SFAI
26 a V2PFMI
b V1SPAI
c V1SFAI
27 a V3SPAI φιλέω *to love*
b V2PRAI φιλέω *to love*
c V2PRAI
d V1SAAI
28 a V1SAAI
b V1SRAI
c V1SPAI
d V1SPMI
29 a V3PPAI
b V2SPAI
c NAFS παροιμία *figure of speech*
d V2SPAI
30 a V1PRAI
b V2SRAI
c V2SPAI
d V3SPAS
e V1PPAI
f V2SAAI
31 a V3SAPI
b V2PPAI
32 a V3SPMI
b V3SRAI
c V2PAPS σκορπίζω *to scatter*
d V2PAAS
e V1SPAI
f V3SPAI
33 a V1SRAI
b V2PPAS
c V2PPAI
d V2PPAM θαρσέω *take heart!*
e V1SRAI νικάω *to overcome*

Chapter 17

1 a V3SAAI
b VPAANMS ἐπαίρω *to lift up*
c V3SAAI
d V3SRAI
e V2SAAM
f V3SAAS
2 a V2SAAI
b V2SRAI
c V3SAAS
3 a V3SPAI

ἵνα γινώσκωσι[b] σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν[c] θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας[d] Ἰησοῦν
Χριστόν. 4 ἐγώ σε ἐδόξασα[a] ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ⸀τελειώσας[b] ὃ δέδωκάς[c] μοι
ἵνα ποιήσω·[d] 5 καὶ νῦν δόξασόν[a] με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον[b]
πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι[c] παρὰ σοί. 6 Ἐφανέρωσά[a] σου τὸ ὄνομα τοῖς
ἀνθρώποις οὓς ⸀ἔδωκάς[b] μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν[c] κἀμοὶ αὐτοὺς ⸁ἔδωκας,[d]
καὶ τὸν λόγον σου τετήρηκαν.[e] 7 νῦν ἔγνωκαν[a] ὅτι πάντα ὅσα ⸀δέδωκάς[b] μοι
παρὰ σοῦ ⸀εἰσιν·[c] 8 ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ⸀ἔδωκάς[a] μοι δέδωκα[b] αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ
ἔλαβον[c] καὶ ἔγνωσαν[d] ἀληθῶς[e] ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον,[f] καὶ ἐπίστευσαν[g] ὅτι σύ
με ἀπέστειλας.[h] 9 ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ·[a] οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ[b] ἀλλὰ
περὶ ὧν δέδωκάς[c] μοι, ὅτι σοί εἰσιν,[d] 10 καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά[a] ἐστιν[b] καὶ τὰ
σὰ[c] ἐμά, καὶ δεδόξασμαι[d] ἐν αὐτοῖς. 11 καὶ οὐκέτι εἰμὶ[a] ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ
⸀αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσίν,[b] κἀγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι.[c] πάτερ ἅγιε, τήρησον[d]
αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς[e] μοι, ἵνα ὦσιν[f] ἓν ⸀καθὼς ἡμεῖς. 12 ὅτε
ἤμην[a] μετ’ ⸀αὐτῶν ἐγὼ ἐτήρουν[b] αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ⸀ᾧ δέδωκάς[c] μοι,
⸀καὶ ἐφύλαξα,[d] καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο[e] εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας,[f] ἵνα
ἡ γραφὴ πληρωθῇ.[g] 13 νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι,[a] καὶ ταῦτα λαλῶ[b] ἐν τῷ
κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν[c] τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην[d] ἐν ⸀ἑαυτοῖς. 14 ἐγὼ
δέδωκα[a] αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν[b] αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν[c]
ἐκ τοῦ κόσμου καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ[d] ἐκ τοῦ κόσμου. 15 οὐκ ἐρωτῶ[a] ἵνα ἄρῃς[b]

---

b V3PPAS
c NAMS ἀληθινός *true*
d V2SAAI
4 a V1SAAI
b VPAANMS τελειόω *to perfect*
c V2SRAI
d V1SAAS
5 a V2SAAM
b V1SIAI
c VNPA
6 a V1SAAI
b V2SAAI
c V3PIAI
d V2SAAI
e V3PRAI
7 a V3PRAI
b V2SRAI
c V3PPAI
8 a V2SAAI
b V1SRAI
c V3PAAI
d V3PAAI
e ἀληθῶς *truly*
f V1SAAI
g V3PAAI
h V2SAAI
9 a V1SPAI
b V1SPAI
c V2SRAI
d V3PPAI
10 a NNNP σός *your*
b V3SPAI
c NNNP σός *your*
d V1SRPI
11 a V1SPAI
b V3PPAI
c V1SPMI
d V2SAAM
e V2SRAI
f V3PPAS
12 a V1SIMI
b V1SIAI
c V2SRAI
d V1SAAI
e V3SAMI
f NGFS ἀπώλεια *destruction*
g V3SAPS
13 a V1SPMI
b V1SPAI
c V3PPAS
d VPRPAFS
14 a V1SRAI
b V3SAAI
c V3PPAI
d V1SPAI
15 a V1SPAI
b V2SAAS

αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου ἀλλ’ ἵνα τηρήσῃς[c] αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. 16 ἐκ τοῦ
κόσμου οὐκ εἰσὶν[a] καθὼς ἐγὼ ⸂οὐκ εἰμὶ[b] ἐκ τοῦ κόσμου⸃. 17 ἁγίασον[a] αὐτοὺς
ἐν τῇ ⸀ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὁ σὸς[b] ἀλήθειά ἐστιν.[c] 18 καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας[a] εἰς
τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέστειλα[b] αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον· 19 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ
ἁγιάζω[a] ἐμαυτόν, ἵνα ⸂ὦσιν[b] καὶ αὐτοὶ⸃ ἡγιασμένοι[c] ἐν ἀληθείᾳ. 20 Οὐ περὶ
τούτων δὲ ἐρωτῶ[a] μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων[b] διὰ τοῦ λόγου
αὐτῶν εἰς ἐμέ, 21 ἵνα πάντες ἓν ὦσιν,[a] καθὼς σύ, ⸀πάτερ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί,
ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ⸀ἡμῖν ὦσιν,[b] ἵνα ὁ κόσμος ⸀πιστεύῃ[c] ὅτι σύ με ἀπέστειλας.[d]
22 κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς[a] μοι δέδωκα[b] αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν[c] ἓν καθὼς ἡμεῖς
⸀ἕν, 23 ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσιν[a] τετελειωμένοι[b] εἰς ἕν, ⸀ἵνα
γινώσκῃ[c] ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας[d] καὶ ἠγάπησας[e] αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ
ἠγάπησας.[f] 24 ⸀πάτερ, ⸀ὃ δέδωκάς[a] μοι, θέλω[b] ἵνα ὅπου εἰμὶ[c] ἐγὼ κἀκεῖνοι[d]
ὦσιν[e] μετ’ ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν[f] τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ⸀δέδωκάς[g] μοι, ὅτι
ἠγάπησάς[h] με πρὸ καταβολῆς[i] κόσμου. 25 ⸀Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ
ἔγνω,[a] ἐγὼ δέ σε ἔγνων,[b] καὶ οὗτοι ἔγνωσαν[c] ὅτι σύ με ἀπέστειλας,[d] 26 καὶ
ἐγνώρισα[a] αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω,[b] ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς[c] με
ἐν αὐτοῖς ᾖ[d] κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

---

c V2SAAS
16 a V3PPAI
b V1SPAI
17 a V2SAAM ἁγιάζω *to sanctify*
b NNMS σός *your*
c V3SPAI
18 a V2SAAI
b V1SAAI
19 a V1SPAI ἁγιάζω *to sanctify*
b V3PPAS
c VPRPNMP ἁγιάζω *to sanctify*
20 a V1SPAI
b VPPAGMP
21 a V3PPAS
b V3PPAS
c V3SPAS
d V2SAAI
22 a V2SRAI
b V1SRAI
c V3PPAS
23 a V3PPAS
b VPRPNMP τελειόω *to perfect*
c V3SPAS
d V2SAAI
e V2SAAI
f V2SAAI
24 a V2SRAI
b V1SPAI
c V1SPAI
d NNMP κἀκεῖνος *and that one*
e V3PPAS
f V3PPAS
g V2SRAI
h V2SAAI
i NGFS καταβολή *creation*
25 a V3SAAI
b V1SAAI
c V3PAAI
d V2SAAI
26 a V1SAAI γνωρίζω *to make known*
b V1SFAI γνωρίζω *to make known*
c V2SAAI
d V3SPAS

Chapter 18

18 Ταῦτα ⸀εἰπὼν[a] Ἰησοῦς ἐξῆλθεν[b] σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν[c] τοῦ
χειμάρρου[d] ⸀τοῦ Κεδρὼν[e] ὅπου ἦν[f] κῆπος,[g] εἰς ὃν εἰσῆλθεν[h] αὐτὸς καὶ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 ᾔδει[a] δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς[b] αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι
πολλάκις[c] ⸀συνήχθη[d] Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 3 ὁ οὖν Ἰούδας
λαβὼν[a] τὴν σπεῖραν[b] καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ ⸂ἐκ τῶν⸃ Φαρισαίων
ὑπηρέτας[c] ἔρχεται[d] ἐκεῖ μετὰ φανῶν[e] καὶ λαμπάδων[f] καὶ ὅπλων.[g] 4 Ἰησοῦς
⸀οὖν εἰδὼς[a] πάντα τὰ ἐρχόμενα[b] ἐπ' αὐτὸν ⸂ἐξῆλθεν,[c] καὶ λέγει⸃[d] αὐτοῖς·
Τίνα ζητεῖτε;[e] 5 ἀπεκρίθησαν[a] αὐτῷ· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.[b] λέγει[c] ⸀αὐτοῖς·
Ἐγώ εἰμι.[d] εἱστήκει[e] δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς[f] αὐτὸν μετ' αὐτῶν. 6 ὡς οὖν
εἶπεν[a] ⸀αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι,[b] ἀπῆλθον[c] εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσαν[d] χαμαί.[e]
7 πάλιν οὖν ⸂ἐπηρώτησεν[a] αὐτούς⸃· Τίνα ζητεῖτε;[b] οἱ δὲ εἶπαν·[c] Ἰησοῦν τὸν
Ναζωραῖον.[d] 8 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς· Εἶπον[b] ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι·[c] εἰ οὖν ἐμὲ
ζητεῖτε,[d] ἄφετε[e] τούτους ὑπάγειν·[f] 9 ἵνα πληρωθῇ[a] ὁ λόγος ὃν εἶπεν[b] ὅτι Οὓς
δέδωκάς[c] μοι οὐκ ἀπώλεσα[d] ἐξ αὐτῶν οὐδένα. 10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων[a]
μάχαιραν[b] εἵλκυσεν[c] αὐτὴν καὶ ἔπαισεν[d] τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ
ἀπέκοψεν[e] αὐτοῦ τὸ ⸀ὠτάριον[f] τὸ δεξιόν. ἦν[g] δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος.[h]
11 εἶπεν[a] οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε[b] τὴν ⸀μάχαιραν[c] εἰς τὴν θήκην·[d] τὸ

---

1 a VPAANMS
b V3SAAI
c πέραν *on the other side*
d NGMS χείμαρρος *valley*
e NGMS Κεδρών *Kidron*
f V3SIAI
g NNMS κῆπος *garden*
h V3SAAI
2 a V3SPAI
b VPPANMS
c πολλάκις *many times*
d V3SAPI
3 a VPAANMS
b NAFS σπεῖρα *company of soldiers*
c NAMP ὑπηρέτης *servant*
d V3SPMI
e NGMP φανός *torch*
f NGFP λαμπάς *lamp*
g NGNP ὅπλον *instrument*
4 a VPRANMS
b VPPMANP
c V3SAAI
d V3SPAI
e V2PPAI
5 a V3PAPI
b NAMS Ναζωραῖος *Nazarene*
c V3SPAI
d V1SPAI
e V3SPAI
f VPPANMS
6 a V3SAAI
b V1SPAI
c V3PAAI
d V3PAAI
e χαμαί *to the ground*
7 a V3SAAI
b V2PPAI
c V3PAAI
d NAMS Ναζωραῖος *Nazarene*
8 a V3SAPI
b V1SAAI
c V1SPAI
d V2PPAI
e V2PAAM
f VNPA
9 a V3SAPS
b V3SAAI
c V2SRAI
d V1SAAI
10 a VPPANMS
b NAFS μάχαιρα *sword*
c V3SAAI ἕλκω *to drag*
d V3SAAI παίω *to strike*
e V3SAAI ἀποκόπτω *to cut off*
f NANS ὠτάριον *ear*
g V3SIAI
h NNMS Μάλχος *Malchus*
11 a V3SAAI
b V2SAAM
c NAFS μάχαιρα *sword*
d NAFS θήκη *sheath*

ποτήριον ὃ δέδωκέν[e] μοι ὁ πατὴρ οὐ μὴ πίω[f] αὐτό; 12 Ἡ οὖν σπεῖρα[a] καὶ ὁ
χιλίαρχος[b] καὶ οἱ ὑπηρέται[c] τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον[d] τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν[e]
αὐτὸν 13 καὶ ⸀ἤγαγον[a] πρὸς Ἅνναν[b] πρῶτον· ἦν[c] γὰρ πενθερὸς[d] τοῦ Καϊάφα,[e]
ὃς ἦν[f] ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ[g] ἐκείνου· 14 ἦν[a] δὲ Καϊάφας[b] ὁ συμβουλεύσας[c]
τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει[d] ἕνα ἄνθρωπον ⸀ἀποθανεῖν[e] ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.
15 Ἠκολούθει[a] δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος ⸀καὶ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητὴς
ἐκεῖνος ἦν[b] γνωστὸς[c] τῷ ἀρχιερεῖ καὶ συνεισῆλθεν[d] τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν[e]
τοῦ ἀρχιερέως, 16 ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει[a] πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν[b] οὖν ὁ
μαθητὴς ὁ ἄλλος ⸀ὁ γνωστὸς[c] ⸂τοῦ ἀρχιερέως⸃ καὶ εἶπεν[d] τῇ θυρωρῷ[e] καὶ
εἰσήγαγεν[f] τὸν Πέτρον. 17 λέγει[a] οὖν ⸂τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη[b] ἡ θυρωρός⸃·[c]
Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ[d] τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει[e] ἐκεῖνος· Οὐκ
εἰμί.[f] 18 εἱστήκεισαν[a] δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται[b] ἀνθρακιὰν[c] πεποιηκότες,[d]
ὅτι ψῦχος[e] ἦν,[f] καὶ ἐθερμαίνοντο·[g] ἦν[h] δὲ ⸂καὶ ὁ Πέτρος μετ’ αὐτῶν⸃ ἑστὼς[i]
καὶ θερμαινόμενος.[j] 19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν[a] τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. 20 ἀπεκρίθη[a] ⸀αὐτῷ Ἰησοῦς· Ἐγὼ
παρρησίᾳ ⸀λελάληκα[b] τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα[c] ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν
τῷ ἱερῷ, ὅπου ⸀πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται,[d] καὶ ἐν κρυπτῷ[e] ἐλάλησα[f]

---

e V3SRAI
f V1SAAS
12 a NNFS σπεῖρα *company of soldiers*
b NNMS χιλίαρχος *military officer*
c NNMP ὑπηρέτης *servant*
d V3PAAI συλλαμβάνω *to seize*
e V3PAAI
13 a V3PAAI
b NAMS Ἅννας *Annas*
c V3SIAI
d NNMS πενθερός *father-in-law*
e NGMS Καϊάφας *Caiaphas*
f V3SIAI
g NGMS ἐνιαυτός *year*
14 a V3SIAI
b NNMS Καϊάφας *Caiaphas*
c VPAANMS συμβουλεύω *to advise*
d V3SPAI συμφέρω *to bring together*
e VNAA
15 a V3SIAI
b V3SIAI
c NNMS γνωστός *known*
d V3SAAI συνεισέρχομαι *to enter together with*
e NAFS αὐλή *palace*
16 a V3SPAI
b V3SAAI
c NNMS γνωστός *known*
d V3SAAI
e NDFS θυρωρός *doorkeeper*
f V3SAAI εἰσάγω *to bring in*
17 a V3SPAI
b NNFS παιδίσκη *female servant*
c NNFS θυρωρός *doorkeeper*
d V2SPAI
e V3SPAI
f V1SPAI
18 a V3PPAI
b NNMP ὑπηρέτης *servant*
c NAFS ἀνθρακιά *charcoal fire*
d VPRANMP
e NNNS ψῦχος *cold*
f V3SIAI
g V3PIMI θερμαίνομαι *to keep warm*
h V3SIAI
i VPRANMS
j VPPMNMS θερμαίνομαι *to keep warm*
19 a V3SAAI
20 a V3SAPI
b V1SRAI
c V1SAAI
d V3PPMI
e NDNS κρυπτός *hidden*
f V1SAAI

οὐδέν· 21 τί με ⸂ἐρωτᾷς;[a] ἐρώτησον⸃[b] τοὺς ἀκηκοότας[c] τί ἐλάλησα[d] αὐτοῖς·
ἴδε οὗτοι οἴδασιν[e] ἃ εἶπον[f] ἐγώ. 22 ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος[a] εἷς
⸂παρεστηκὼς[b] τῶν ὑπηρετῶν⸃[c] ἔδωκεν[d] ῥάπισμα[e] τῷ Ἰησοῦ εἰπών·[f] Οὕτως
ἀποκρίνῃ[g] τῷ ἀρχιερεῖ; 23 ἀπεκρίθη[a] ⸀αὐτῷ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς[b] ἐλάλησα,[c]
μαρτύρησον[d] περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;[e] 24 ἀπέστειλεν[a] ⸀οὖν
αὐτὸν ὁ Ἅννας[b] δεδεμένον[c] πρὸς Καϊάφαν[d] τὸν ἀρχιερέα. 25 Ἦν[a] δὲ Σίμων
Πέτρος ἑστὼς[b] καὶ θερμαινόμενος.[c] εἶπον[d] οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ εἶ;[e] ⸀ἠρνήσατο[f] ἐκεῖνος καὶ εἶπεν·[g] Οὐκ εἰμί.[h] 26 λέγει[a] εἷς ἐκ
τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς[b] ὢν[c] οὗ ἀπέκοψεν[d] Πέτρος τὸ ὠτίον·[e]
Οὐκ ἐγώ σε εἶδον[f] ἐν τῷ κήπῳ[g] μετ᾽ αὐτοῦ; 27 πάλιν οὖν ⸀ἠρνήσατο[a] Πέτρος·
καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ[b] ἐφώνησεν.[c] 28 Ἄγουσιν[a] οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ
Καϊάφα[b] εἰς τὸ πραιτώριον·[c] ἦν[d] δὲ πρωΐ·[e] καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον[f] εἰς τὸ
πραιτώριον,[g] ἵνα μὴ μιανθῶσιν[h] ⸀ἀλλὰ φάγωσιν[i] τὸ πάσχα.[j] 29 ἐξῆλθεν[a] οὖν ὁ
Πιλᾶτος ⸀ἔξω πρὸς αὐτοὺς καὶ ⸀φησίν·[b] Τίνα κατηγορίαν[c] φέρετε[d] ⸀κατὰ τοῦ
ἀνθρώπου τούτου; 30 ἀπεκρίθησαν[a] καὶ εἶπαν[b] αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν[c] οὗτος ⸂κακὸν
ποιῶν⸃,[d] οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν[e] αὐτόν. 31 εἶπεν[a] οὖν αὐτοῖς ⸀ὁ Πιλᾶτος·

---

21 a V2SPAI
b V2SAAM
c VPRAAMP
d V1SAAI
e V3PRAI
f V1SAAI
22 a VPAAGMS
b VPRANMS
c NGMP ὑπηρέτης *servant*
d V3SAAI
e NANS ῥάπισμα *slap*
f VPAANMS
g V2SPMI
23 a V3SAPI
b κακῶς *ill*
c V1SAAI
d V2SAAM
e V2SPAI δέρω *to beat up*
24 a V3SAAI
b NNMS Ἅννας *Annas*
c VPRPAMS
d NAMS Καϊάφας *Caiaphas*
25 a V3SIAI
b VPRANMS
c VPPMNMS θερμαίνομαι *to keep warm*
d V3PAAI
e V2SPAI
f V3SAMI
g V3SAAI
h V1SPAI
26 a V3SPAI
b NNMS συγγενής *family*
c VPPANMS
d V3SAAI ἀποκόπτω *to cut off*
e NANS ὠτίον *ear*
f V1SAAI
g NDMS κῆπος *garden*
27 a V3SAMI
b NNMS ἀλέκτωρ *rooster*
c V3SAAI
28 a V3PPAI
b NGMS Καϊάφας *Caiaphas*
c NANS πραιτώριον *Praetorium*
d V3SIAI
e πρωΐ *early in the morning*
f V3PAAI
g NANS πραιτώριον *Praetorium*
h V3PAPS μιαίνω *to pollute*
i V3PAAS
j NANS πάσχα *Passover*
29 a V3SAAI
b V3SPAI
c NAFS κατηγορία *charge*
d V2PPAI
30 a V3PAPI
b V3PAAI
c V3SIAI
d VPPANMS
e V1PAAI
31 a V3SAAI

Λάβετε[b] αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε[c] αὐτόν. ⸀εἶπον[d] αὐτῷ
οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν[e] ἀποκτεῖναι[f] οὐδένα· 32 ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ
πληρωθῇ[a] ὃν εἶπεν[b] σημαίνων[c] ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν[d] ἀποθνῄσκειν.[e]
33 Εἰσῆλθεν[a] οὖν ⸂πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον⸃[b] ὁ Πιλᾶτος καὶ ἐφώνησεν[c] τὸν
Ἰησοῦν καὶ εἶπεν[d] αὐτῷ· Σὺ εἶ[e] ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34 ⸀ἀπεκρίθη[a]
Ἰησοῦς· ⸂Ἀπὸ σεαυτοῦ⸃ σὺ τοῦτο λέγεις[b] ἢ ἄλλοι ⸂εἶπόν[c] σοι⸃ περὶ ἐμοῦ;
35 ἀπεκρίθη[a] ὁ Πιλᾶτος· Μήτι[b] ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι;[c] τὸ ἔθνος τὸ σὸν[d] καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς παρέδωκάν[e] σε ἐμοί· τί ἐποίησας;[f] 36 ἀπεκρίθη[a] Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία
ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν[b] ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν[c] ἡ
βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται[d] ⸂οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο[e] ἄν⸃, ἵνα μὴ παραδοθῶ[f] τοῖς
Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν[g] ἐντεῦθεν.[h] 37 εἶπεν[a] οὖν αὐτῷ ὁ
Πιλᾶτος· Οὐκοῦν[b] βασιλεὺς εἶ[c] σύ; ἀπεκρίθη[d] ⸀ὁ Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις[e] ὅτι
βασιλεύς ⸀εἰμι.[f] ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι[g] καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα[h] εἰς τὸν
κόσμον ἵνα μαρτυρήσω[i] τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν[j] ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει[k] μου
τῆς φωνῆς. 38 λέγει[a] αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· Τί ἐστιν[b] ἀλήθεια; Καὶ τοῦτο εἰπὼν[c]
πάλιν ἐξῆλθεν[d] πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει[e] αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμίαν
⸂εὑρίσκω[f] ἐν αὐτῷ αἰτίαν⸃.[g] 39 ἔστιν[a] δὲ συνήθεια[b] ὑμῖν ἵνα ἕνα ⸂ἀπολύσω[c]
ὑμῖν⸃ ἐν τῷ πάσχα·[d] βούλεσθε[e] οὖν ⸂ἀπολύσω[f] ὑμῖν⸃ τὸν βασιλέα τῶν

---

b V2PAAM
c V2PAAM
d V3PAAI
e V3SPAI
f VNAA
32 a V3SAPS
b V3SAAI
c VPPANMS σημαίνω *to make known*
d V3SIAI
e VNPA
33 a V3SAAI
b NANS πραιτώριον *Praetorium*
c V3SAAI
d V3SAAI
e V2SPAI
34 a V3SAPI
b V2SPAI
c V3PAAI
35 a V3SAPI
b μήτι *[interrogative particle]*
c V1SPAI
d NNNS σός *your*
e V3PAAI
f V2SAAI
36 a V3SAPI
b V3SPAI
c V3SIAI
d NNMP ὑπηρέτης *servant*
e V3PIMI ἀγωνίζομαι *to fight*
f V1SAPS
g V3SPAI
h ἐντεῦθεν *from here*
37 a V3SAAI
b οὐκοῦν *so*
c V2SPAI
d V3SAPI
e V2SPAI
f V1SPAI
g V1SRPI
h V1SRAI
i V1SAAS
j VPPANMS
k V3SPAI
38 a V3SPAI
b V3SPAI
c VPAANMS
d V3SAAI
e V3SPAI
f V1SPAI
g NAFS αἰτία *charge*
39 a V3SPAI
b NNFS συνήθεια *custom*
c V1SAAS
d NDNS πάσχα *Passover*
e V2PPMI
f V1SAAS

Ἰουδαίων; 40 ἐκραύγασαν[a] οὖν ⸀πάλιν λέγοντες·[b] Μὴ τοῦτον ἀλλὰ τὸν
Βαραββᾶν.[c] ἦν[d] δὲ ὁ Βαραββᾶς[e] λῃστής.[f]

19 Τότε οὖν ἔλαβεν[a] ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν.[b] 2 καὶ οἱ
στρατιῶται[a] πλέξαντες[b] στέφανον[c] ἐξ ἀκανθῶν[d] ἐπέθηκαν[e] αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ,
καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν[f] περιέβαλον[g] αὐτόν, 3 καὶ ⸂ἤρχοντο[a] πρὸς αὐτὸν καὶ⸃
ἔλεγον·[b] Χαῖρε,[c] ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν[d] αὐτῷ ῥαπίσματα.[e]
4 ⸂καὶ ἐξῆλθεν⸃[a] πάλιν ἔξω ὁ Πιλᾶτος καὶ λέγει[b] αὐτοῖς· Ἴδε ἄγω[c] ὑμῖν αὐτὸν
ἔξω, ἵνα γνῶτε[d] ὅτι ⸂οὐδεμίαν αἰτίαν[e] εὑρίσκω[f] ἐν αὐτῷ⸃. 5 ἐξῆλθεν[a] οὖν ὁ
Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν[b] τὸν ἀκάνθινον[c] στέφανον[d] καὶ τὸ πορφυροῦν[e] ἱμάτιον.
καὶ λέγει[f] αὐτοῖς· ⸀Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος. 6 ὅτε οὖν εἶδον[a] αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
ὑπηρέται[b] ἐκραύγασαν[c] λέγοντες·[d] Σταύρωσον[e] ⸀σταύρωσον.[f] λέγει[g] αὐτοῖς ὁ
Πιλᾶτος· Λάβετε[h] αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε,[i] ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω[j] ἐν
αὐτῷ αἰτίαν.[k] 7 ἀπεκρίθησαν[a] αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν,[b] καὶ
κατὰ τὸν ⸀νόμον ὀφείλει[c] ἀποθανεῖν,[d] ὅτι ⸂υἱὸν θεοῦ ἑαυτὸν⸃ ἐποίησεν.[e]
8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν[a] ὁ Πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη,[b] 9 καὶ
εἰσῆλθεν[a] εἰς τὸ πραιτώριον[b] πάλιν καὶ λέγει[c] τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν[d] εἶ[e] σύ; ὁ δὲ

---

40 a V3PAAI κραυγάζω *to shout*
b VPPANMP
c NAMS Βαραββᾶς *Barabbas*
d V3SIAI
e NNMS Βαραββᾶς *Barabbas*
f NNMS λῃστής *robber*

Chapter 19

1 a V3SAAI
b V3SAAI μαστιγόω *to flog*
2 a NNMP στρατιώτης *soldier*
b VPAANMP πλέκω *to twist together*
c NAMS στέφανος *a crown*
d NGFP ἄκανθα *thorn*
e V3PAAI
f NANS πορφυροῦς *purple*
g V3PAAI περιβάλλω *to dress*
3 a V3PIMI
b V3PIAI
c V2SPAM
d V3PIAI
e NANP ῥάπισμα *slap*
4 a V3SAAI
b V3SPAI
c V1SPAI
d V2PAAS
e NAFS αἰτία *charge*
f V1SPAI
5 a V3SAAI
b VPPANMS φορέω *to wear*
c NAMS ἀκάνθινος *of thorns*
d NAMS στέφανος *a crown*
e NANS πορφυροῦς *purple*
f V3SPAI
6 a V3PAAI
b NNMP ὑπηρέτης *servant*
c V3PAAI κραυγάζω *to shout*
d VPPANMP
e V2SAAM
f V2SAAM
g V3SPAI
h V2PAAM
i V2PAAM
j V1SPAI
k NAFS αἰτία *charge*
7 a V3PAPI
b V1PPAI
c V3SPAI
d VNAA
e V3SAAI
8 a V3SAAI
b V3SAPI
9 a V3SAAI
b NANS πραιτώριον *Praetorium*
c V3SPAI
d πόθεν *from where*
e V2SPAI

Ἰησοῦς ἀπόκρισιν[f] οὐκ ἔδωκεν[g] αὐτῷ. 10 λέγει[a] οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· Ἐμοὶ οὐ
λαλεῖς;[b] οὐκ οἶδας[c] ὅτι ἐξουσίαν ἔχω[d] ⸂ἀπολῦσαί[e] σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω[f]
σταυρῶσαί⸃[g] σε; 11 ἀπεκρίθη[a] ⸀αὐτῷ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶχες[b] ἐξουσίαν ⸂κατ᾽ ἐμοῦ
οὐδεμίαν⸃ εἰ μὴ ἦν[c] ⸂δεδομένον[d] σοι⸃ ἄνωθεν·[e] διὰ τοῦτο ὁ ⸀παραδούς[f] μέ σοι
μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.[g] 12 ἐκ τούτου ⸂ὁ Πιλᾶτος ἐζήτει⸃[a] ἀπολῦσαι[b] αὐτόν·
οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ⸀ἐκραύγασαν[c] λέγοντες·[d] Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς,[e] οὐκ εἶ[f] φίλος[g]
τοῦ Καίσαρος·[h] πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν[i] ἀντιλέγει[j] τῷ Καίσαρι.[k] 13 Ὁ
οὖν Πιλᾶτος ἀκούσας[a] ⸂τῶν λόγων τούτων⸃ ἤγαγεν[b] ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ
ἐκάθισεν[c] ⸀ἐπὶ βήματος[d] εἰς τόπον λεγόμενον[e] Λιθόστρωτον,[f] Ἑβραϊστὶ[g] δὲ
Γαββαθα.[h] 14 ἦν[a] δὲ παρασκευὴ[b] τοῦ πάσχα,[c] ὥρα ⸂ἦν[d] ὡς⸃ ἕκτη.[e] καὶ λέγει[f]
τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. 15 ⸂ἐκραύγασαν[a] οὖν ἐκεῖνοι⸃· Ἆρον[b]
ἆρον,[c] σταύρωσον[d] αὐτόν. λέγει[e] αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν
σταυρώσω;[f] ἀπεκρίθησαν[g] οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν[h] βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα.[i]
16 τότε οὖν παρέδωκεν[a] αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ.[b] Παρέλαβον[c] ⸀οὖν τὸν
⸀Ἰησοῦν· 17 καὶ βαστάζων[a] ⸂αὐτῷ τὸν σταυρὸν⸃[b] ἐξῆλθεν[c] εἰς ⸀τὸν
λεγόμενον[d] Κρανίου[e] Τόπον, ⸀ὃ λέγεται[f] Ἑβραϊστὶ[g] Γολγοθα,[h] 18 ὅπου αὐτὸν

---

f NAFS ἀπόκρισις *answer*
g V3SAAI
10 a V3SPAI
b V2SPAI
c V2SRAI
d V1SPAI
e VNAA
f V1SPAI
g VNAA
11 a V3SAPI
b V2SIAI
c V3SIAI
d VPRPNNS
e ἄνωθεν *from above*
f VPAANMS
g V3SPAI
12 a V3SIAI
b VNAA
c V3PAAI κραυγάζω *to shout*
d VPPANMP
e V2SAAS
f V2SPAI
g NNMS φίλος *friendly*
h NGMS Καῖσαρ *Caesar*
i VPPANMS
j V3SPAI ἀντιλέγω *to speak against*
k NDMS Καῖσαρ *Caesar*
13 a VPAANMS
b V3SAAI
c V3SAAI
d NGNS βῆμα *judicial court*
e VPPPAMS
f NAMS λιθόστρωτος *stone pavement*
g Ἑβραϊστί *in Aramaic*
h NANS Γαββαθα *Gabbatha*
14 a V3SIAI
b NNFS παρασκευή *Preparation Day*
c NGNS πάσχα *Passover*
d V3SIAI
e NNFS ἕκτος *sixth*
f V3SPAI
15 a V3PAAI κραυγάζω *to shout*
b V2SAAM
c V2SAAM
d V2SAAM
e V3SPAI
f V1SAAS
g V3PAPI
h V1PPAI
i NAMS Καῖσαρ *Caesar*
16 a V3SAAI
b V3SAPS
c V3PAAI
17 a VPPANMS βαστάζω *to carry*
b NAMS σταυρός *cross*
c V3SAAI
d VPPPAMS
e NGNS κρανίον *skull*
f V3SPPI
g Ἑβραϊστί *in Aramaic*
h NNFS Γολγοθᾶ *Golgotha*

ἐσταύρωσαν,[a] καὶ μετ’ αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν[b] καὶ ἐντεῦθεν,[c] μέσον δὲ
τὸν Ἰησοῦν. 19 ἔγραψεν[a] δὲ καὶ τίτλον[b] ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν[c] ἐπὶ τοῦ
σταυροῦ·[d] ἦν[e] δὲ γεγραμμένον·[f] Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος[g] ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων. 20 τοῦτον οὖν τὸν τίτλον[a] πολλοὶ ἀνέγνωσαν[b] τῶν Ἰουδαίων, ὅτι
ἐγγὺς ἦν[c] ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη[d] ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν[e]
γεγραμμένον[f] Ἑβραϊστί,[g] ⸂Ῥωμαϊστί,[h] Ἑλληνιστί⸃.[i] 21 ἔλεγον[a] οὖν τῷ
Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφε·[b] Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων,
ἀλλ’ ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν[c] Βασιλεύς ⸂τῶν Ἰουδαίων εἰμί⸃.[d] 22 ἀπεκρίθη[a] ὁ
Πιλᾶτος· Ὃ γέγραφα[b] γέγραφα.[c] 23 οἱ οὖν στρατιῶται[a] ὅτε ἐσταύρωσαν[b] τὸν
Ἰησοῦν ἔλαβον[c] τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν[d] τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ
στρατιώτῃ[e] μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα.[f] ἦν[g] δὲ ὁ χιτὼν[h] ἄραφος,[i] ἐκ τῶν ἄνωθεν[j]
ὑφαντὸς[k] δι’ ὅλου· 24 εἶπαν[a] οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν[b] αὐτόν, ἀλλὰ
λάχωμεν[c] περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται·[d] ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ[e] ⸂ἡ λέγουσα⸃·[f]
Διεμερίσαντο[g] τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν[h] μου ἔβαλον[i]
κλῆρον.[j] Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται[k] ταῦτα ἐποίησαν.[l] 25 Εἱστήκεισαν[a] δὲ παρὰ
τῷ σταυρῷ[b] τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ[c] τῆς μητρὸς αὐτοῦ,
Μαρία[d] ἡ τοῦ Κλωπᾶ[e] καὶ Μαρία[f] ἡ Μαγδαληνή.[g] 26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν[a] τὴν

---

18 a V3PAAI
b ἐντεῦθεν *from here*
c ἐντεῦθεν *from here*
19 a V3SAAI
b NAMS τίτλος *sign*
c V3SAAI
d NGMS σταυρός *cross*
e V3SIAI
f VPRPNNS
g NNMS Ναζωραῖος *Nazarene*
20 a NAMS τίτλος *sign*
b V3PAAI
c V3SIAI
d V3SAPI
e V3SIAI
f VPRPNNS
g Ἑβραϊστί *in Aramaic*
h Ῥωμαϊστί *in Latin*
i Ἑλληνιστί *in Greek*
21 a V3PIAI
b V2SPAM
c V3SAAI
d V1SPAI
22 a V3SAPI
b V1SRAI
c V1SRAI
23 a NNMP στρατιώτης *soldier*
b V3PAAI
c V3PAAI
d V3PAAI
e NDMS στρατιώτης *soldier*
f NAMS χιτών *tunic*
g V3SIAI
h NNMS χιτών *tunic*
i NNMS ἄραφος *seamless*
j ἄνωθεν *from above*
k NNMS ὑφαντός *woven*
24 a V3PAAI
b V1PAAS σχίζω *to tear*
c V1PAAS λαγχάνω *to choose by lot*
d V3SFMI
e V3SAPS
f VPPANFS
g V3PAMI διαμερίζω *to divide*
h NAMS ἱματισμός *clothing*
i V3PAAI
j NAMS κλῆρος *lots*
k NNMP στρατιώτης *soldier*
l V3PAAI
25 a V3PPAI
b NDMS σταυρός *cross*
c NNFS ἀδελφή *sister*
d NNFS Μαρία *Mary*
e NGMS Κλωπᾶς *Clopas*
f NNFS Μαρία *Mary*
g NNFS Μαγδαληνή *Magdalene*
26 a VPAANMS

μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα[b] ὃν ἠγάπα[c] λέγει[d] τῇ ⸀μητρί· Γύναι, ⸀ἴδε
ὁ υἱός σου· 27 εἶτα[a] λέγει[b] τῷ μαθητῇ· ⸀Ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ’ ἐκείνης τῆς
ὥρας ἔλαβεν[c] ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. 28 Μετὰ τοῦτο ⸀εἰδὼς[a] ὁ Ἰησοῦς
ὅτι ⸂ἤδη πάντα⸃ τετέλεσται[b] ἵνα τελειωθῇ[c] ἡ γραφὴ λέγει·[d] Διψῶ.[e]
29 ⸀σκεῦος[a] ἔκειτο[b] ὄξους[c] μεστόν·[d] ⸂σπόγγον[e] οὖν μεστὸν[f] τοῦ⸃ ὄξους[g]
⸀ὑσσώπῳ[h] περιθέντες[i] προσήνεγκαν[j] αὐτοῦ τῷ στόματι. 30 ὅτε οὖν ἔλαβεν[a]
τὸ ὄξος[b] ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·[c] Τετέλεσται,[d] καὶ κλίνας[e] τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν[f]
τὸ πνεῦμα. 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ⸂ἐπεὶ[a] παρασκευὴ[b] ἦν,[c] ἵνα μὴ μείνῃ[d] ἐπὶ τοῦ
σταυροῦ[e] τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ⸃, ἦν[f] γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ
σαββάτου, ἠρώτησαν[g] τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν[h] αὐτῶν τὰ σκέλη[i] καὶ
ἀρθῶσιν.[j] 32 ἦλθον[a] οὖν οἱ στρατιῶται,[b] καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν[c] τὰ
σκέλη[d] καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος[e] αὐτῷ· 33 ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν
ἐλθόντες,[a] ὡς εἶδον[b] ⸂ἤδη αὐτὸν⸃ τεθνηκότα,[c] οὐ κατέαξαν[d] αὐτοῦ τὰ σκέλη,[e]
34 ἀλλ’ εἷς τῶν στρατιωτῶν[a] λόγχῃ[b] αὐτοῦ τὴν πλευρὰν[c] ἔνυξεν,[d] καὶ
⸂ἐξῆλθεν[e] εὐθὺς⸃ αἷμα καὶ ὕδωρ. 35 καὶ ὁ ἑωρακὼς[a] μεμαρτύρηκεν,[b] καὶ

---

b VPRAAMS
c V3SIAI
d V3SPAI
27 a εἶτα *then*
b V3SPAI
c V3SAAI
28 a VPRANMS
b V3SRPI τελέω *to finish*
c V3SAPS τελειόω *to perfect*
d V3SPAI
e V1SPAI διψάω *to be thirsty*
29 a NNNS σκεῦος *possession*
b V3SIMI κεῖμαι *to lay*
c NGNS ὄξος *wine vinegar*
d NNNS μεστός *full*
e NAMS σπόγγος *sponge*
f NAMS μεστός *full*
g NGNS ὄξος *wine vinegar*
h NDFS ὕσσωπος *hyssop*
i VPAANMP περιτίθημι *to put on*
j V3PAAI
30 a V3SAAI
b NANS ὄξος *wine vinegar*
c V3SAAI
d V3SRPI τελέω *to finish*
e VPAANMS κλίνω *to bow down*
f V3SAAI
31 a ἐπεί *since*
b NNFS παρασκευή *Preparation Day*
c V3SIAI
d V3SAAS
e NGMS σταυρός *cross*
f V3SIAI
g V3PAAI
h V3PAPS κατάγνυμι *to break*
i NANP σκέλος *leg*
j V3PAPS
32 a V3PAAI
b NNMP στρατιώτης *soldier*
c V3PAAI κατάγνυμι *to break*
d NANP σκέλος *leg*
e VPAPGMS συσταυρόομαι *to be crucified with*
33 a VPAANMP
b V3PAAI
c VPRAAMS θνήσκω *to have died*
d V3PAAI κατάγνυμι *to break*
e NANP σκέλος *leg*
34 a NGMP στρατιώτης *soldier*
b NDFS λόγχη *spear*
c NAFS πλευρά *side*
d V3SAAI νύσσω *to pierce*
e V3SAAI
35 a VPRANMS
b V3SRAI

ἀληθινὴ[c] ⸂αὐτοῦ ἐστιν⸃[d] ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖνος οἶδεν[e] ὅτι ἀληθῆ[f] λέγει,[g] ἵνα
⸀καὶ ὑμεῖς ⸀πιστεύητε.[h] 36 ἐγένετο[a] γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ·[b]
Ὀστοῦν[c] οὐ συντριβήσεται[d] ⸀αὐτοῦ. 37 καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει·[a]
Ὄψονται[b] εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.[c] 38 Μετὰ ⸀δὲ ταῦτα ἠρώτησεν[a] τὸν Πιλᾶτον
Ἰωσὴφ ⸀ἀπὸ Ἁριμαθαίας,[b] ὢν[c] μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος[d] δὲ διὰ τὸν
φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ[e] τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν[f] ὁ Πιλᾶτος.
ἦλθεν[g] οὖν καὶ ἦρεν[h] τὸ σῶμα ⸀αὐτοῦ. 39 ἦλθεν[a] δὲ καὶ Νικόδημος,[b] ὁ ἐλθὼν[c]
πρὸς ⸀αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων[d] ⸀μίγμα[e] σμύρνης[f] καὶ ἀλόης[g] ὡς
λίτρας[h] ἑκατόν.[i] 40 ἔλαβον[a] οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν[b] ⸀αὐτὸ
ὀθονίοις[c] μετὰ τῶν ἀρωμάτων,[d] καθὼς ἔθος[e] ἐστὶν[f] τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν.[g]
41 ἦν[a] δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη[b] κῆπος,[c] καὶ ἐν τῷ κήπῳ[d] μνημεῖον
καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω[e] οὐδεὶς ⸂ἦν[f] τεθειμένος⸃·[g] 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν
παρασκευὴν[a] τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν[b] τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν[c] τὸν Ἰησοῦν.

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία[a] ἡ Μαγδαληνὴ[b] ἔρχεται[c] πρωῒ[d]
σκοτίας[e] ἔτι οὔσης[f] εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει[g] τὸν λίθον ἠρμένον[h] ἐκ τοῦ
μνημείου. 2 τρέχει[a] οὖν καὶ ἔρχεται[b] πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον

---

c NNFS ἀληθινός *true*
d V3SPAI
e V3SRAI
f NANP ἀληθής *true*
g V3SPAI
h V2PPAS
36 a V3SAMI
b V3SAPS
c NNNS ὀστέον *bone*
d V3SFPI συντρίβω *to break*
37 a V3SPAI
b V3PFMI
c V3PAAI ἐκκεντέω *to pierce*
38 a V3SAAI
b NGFS Ἁριμαθαία *Arimathea*
c VPPANMS
d VPRPNMS κρύπτω *to hide*
e V3SAAS
f V3SAAI ἐπιτρέπω *to let*
g V3SAAI
h V3SAAI
39 a V3SAAI
b NNMS Νικόδημος *Nicodemus*
c VPAANMS
d VPPANMS
e NANS μίγμα *mixture*
f NGFS σμύρνα *myrrh*
g NGFS ἀλόη *aloes*
h NAFP λίτρα *pound*
i NAFP ἑκατόν *hundred*
40 a V3PAAI
b V3PAAI
c NDNP ὀθόνιον *strips of linen*
d NGNP ἄρωμα *spices*
e NNNS ἔθος *custom*
f V3SPAI
g VNPA ἐνταφιάζω *to prepare for burial*
41 a V3SIAI
b V3SAPI
c NNMS κῆπος *garden*
d NDMS κῆπος *garden*
e οὐδέπω *not yet*
f V3SIAI
g VPRPNMS
42 a NAFS παρασκευή *Preparation Day*
b V3SIAI
c V3PAAI

Chapter 20

1 a NNFS Μαρία *Mary*
b NNFS Μαγδαληνή *Magdalene*
c V3SPMI
d πρωΐ *early in the morning*
e NGFS σκοτία *darkness*
f VPPAGFS
g V3SPAI
h VPRPAMS
2 a V3SPAI τρέχω *to run*
b V3SPMI

μαθητὴν ὃν ἐφίλει[c] ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει[d] αὐτοῖς· Ἦραν[e] τὸν κύριον ἐκ τοῦ
μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν[f] ποῦ ἔθηκαν[g] αὐτόν. 3 ἐξῆλθεν[a] οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ
ἄλλος μαθητής, καὶ ἤρχοντο[b] εἰς τὸ μνημεῖον. 4 ἔτρεχον[a] δὲ οἱ δύο ὁμοῦ·[b] καὶ
ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν[c] τάχιον[d] τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθεν[e] πρῶτος εἰς τὸ
μνημεῖον, 5 καὶ παρακύψας[a] βλέπει[b] κείμενα[c] τὰ ὀθόνια,[d] οὐ μέντοι[e]
εἰσῆλθεν.[f] 6 ἔρχεται[a] οὖν ⸀καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν[b] αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν[c]
εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ θεωρεῖ[d] τὰ ὀθόνια[e] κείμενα,[f] 7 καὶ τὸ σουδάριον,[a] ὃ ἦν[b]
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων[c] κείμενον[d] ἀλλὰ χωρὶς
ἐντετυλιγμένον[e] εἰς ἕνα τόπον· 8 τότε οὖν εἰσῆλθεν[a] καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ
ἐλθὼν[b] πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν[c] καὶ ἐπίστευσεν·[d] 9 οὐδέπω[a] γὰρ
ᾔδεισαν[b] τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ[c] αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.[d] 10 ἀπῆλθον[a] οὖν
πάλιν πρὸς ⸀αὐτοὺς οἱ μαθηταί. 11 Μαρία[a] δὲ εἱστήκει[b] πρὸς ⸂τῷ μνημείῳ
ἔξω κλαίουσα⸃.[c] ὡς οὖν ἔκλαιεν[d] παρέκυψεν[e] εἰς τὸ μνημεῖον, 12 καὶ θεωρεῖ[a]
δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς[b] καθεζομένους,[c] ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἕνα πρὸς
τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο[d] τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 καὶ λέγουσιν[a] αὐτῇ ἐκεῖνοι·
Γύναι, τί κλαίεις;[b] λέγει[c] αὐτοῖς ὅτι Ἦραν[d] τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα[e] ποῦ
ἔθηκαν[f] αὐτόν. 14 ⸀ταῦτα εἰποῦσα[a] ἐστράφη[b] εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ[c] τὸν

---

c V3SIAI φιλέω *to love*
d V3SPAI
e V3PAAI
f V1PRAI
g V3PAAI
3 a V3SAAI
b V3PIMI
4 a V3PIAI τρέχω *to run*
b ὁμοῦ *together*
c V3SAAI προτρέχω *to run ahead*
d NANS τάχιον *quickly*
e V3SAAI
5 a VPAANMS παρακύπτω *to bend over*
b V3SPAI
c VPPMANP κεῖμαι *to lay*
d NANP ὀθόνιον *strips of linen*
e μέντοι *but*
f V3SAAI
6 a V3SPMI
b VPPANMS
c V3SAAI
d V3SPAI
e NANP ὀθόνιον *strips of linen*
f VPPMANP κεῖμαι *to lay*
7 a NANS σουδάριον *piece of cloth*
b V3SIAI
c NGNP ὀθόνιον *strips of linen*
d VPPMANS κεῖμαι *to lay*
e VPRPANS ἐντυλίσσω *to wrap up*
8 a V3SAAI
b VPAANMS
c V3SAAI
d V3SAAI
9 a οὐδέπω *not yet*
b V3PPAI
c V3SPAI
d VNAA
10 a V3PAAI
11 a NNFS Μαρία *Mary*
b V3SPAI
c VPPANFS
d V3SIAI
e V3SAAI παρακύπτω *to bend over*
12 a V3SPAI
b NDNP λευκός *white*
c VPPMAMP καθέζομαι *to sit down*
d V3SIMI κεῖμαι *to lay*
13 a V3PPAI
b V2SPAI
c V3SPAI
d V3PAAI
e V1SRAI
f V3PAAI
14 a VPAANFS
b V3SAPI στρέφω *to turn*
c V3SPAI

Ἰησοῦν ἑστῶτα,[d] καὶ οὐκ ᾔδει[e] ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν.[f] 15 λέγει[a] ⸀αὐτῇ Ἰησοῦς·
Γύναι, τί κλαίεις;[b] τίνα ζητεῖς;[c] ἐκείνη δοκοῦσα[d] ὅτι ὁ κηπουρός[e] ἐστιν[f] λέγει[g]
αὐτῷ· Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας[h] αὐτόν, εἰπέ[i] μοι ποῦ ἔθηκας[j] αὐτόν, κἀγὼ
αὐτὸν ἀρῶ.[k] 16 λέγει[a] ⸀αὐτῇ Ἰησοῦς· ⸀Μαριάμ.[b] στραφεῖσα[c] ἐκείνη λέγει[d]
αὐτῷ ⸀Ἑβραϊστί·[e] Ραββουνι[f] (ὃ λέγεται[g] Διδάσκαλε). 17 λέγει[a] ⸀αὐτῇ
Ἰησοῦς· Μή μου ἅπτου,[b] οὔπω[c] γὰρ ἀναβέβηκα[d] πρὸς τὸν ⸀πατέρα· πορεύου[e]
δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ[f] αὐτοῖς· Ἀναβαίνω[g] πρὸς τὸν πατέρα μου
καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. 18 ἔρχεται[a] ⸀Μαριὰμ[b] ἡ
Μαγδαληνὴ[c] ⸀ἀγγέλλουσα[d] τοῖς μαθηταῖς ὅτι ⸀Ἑώρακα[e] τὸν κύριον καὶ ταῦτα
εἶπεν[f] αὐτῇ. 19 Οὔσης[a] οὖν ὀψίας[b] τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ ⸀μιᾷ σαββάτων, καὶ
τῶν θυρῶν κεκλεισμένων[c] ὅπου ἦσαν[d] οἱ ⸀μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν
Ἰουδαίων, ἦλθεν[e] ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη[f] εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει[g] αὐτοῖς· Εἰρήνη
ὑμῖν. 20 καὶ τοῦτο εἰπὼν[a] ⸀ἔδειξεν[b] τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν[c] ⸀αὐτοῖς.
ἐχάρησαν[d] οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες[e] τὸν κύριον. 21 εἶπεν[a] οὖν αὐτοῖς ⸂ὁ Ἰησοῦς⸃
πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν[b] με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω[c] ὑμᾶς.
22 καὶ τοῦτο εἰπὼν[a] ἐνεφύσησεν[b] καὶ λέγει[c] αὐτοῖς· Λάβετε[d] πνεῦμα ἅγιον·
23 ἄν τινων ἀφῆτε[a] τὰς ἁμαρτίας ⸀ἀφέωνται[b] αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε[c]

---

d VPRAAMS
e V3SPAI
f V3SPAI
15 a V3SPAI
b V2SPAI
c V2SPAI
d VPPANFS
e NNMS κηπουρός *gardener*
f V3SPAI
g V3SPAI
h V2SAAI βαστάζω *to carry*
i V2SAAM
j V2SAAI
k V1SFAI
16 a V3SPAI
b NFS Μαριάμ *Mary*
c VPAPNFS στρέφω *to turn*
d V3SPAI
e Ἑβραϊστί *in Aramaic*
f NMS ραββουνι *Rabboni*
g V3SPPI
17 a V3SPAI
b V2SPMM
c οὔπω *not yet*
d V1SRAI
e V2SPMM
f V2SAAM
g V1SPAI
18 a V3SPMI
b NNFS Μαριάμ *Mary*
c NNFS Μαγδαληνή *Magdalene*
d VPPANFS ἀγγέλλω *to bring news*
e V1SRAI
f V3SAAI
19 a VPPAGFS
b NGFS ὀψία *evening*
c VPRPGFP κλείω *to close*
d V3PIAI
e V3SAAI
f V3SAAI
g V3SPAI
20 a VPAANMS
b V3SAAI
c NAFS πλευρά *side*
d V3PAPI
e VPAANMP
21 a V3SAAI
b V3SRAI
c V1SPAI
22 a VPAANMS
b V3SAAI ἐμφυσάω *to breathe on*
c V3SPAI
d V2PAAM
23 a V2PAAS
b V3PRPI
c V2PPAS

κεκράτηνται.[d] 24 Θωμᾶς[a] δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος[b] Δίδυμος,[c] οὐκ
ἦν[d] μετ’ αὐτῶν ὅτε ⸀ἦλθεν[e] Ἰησοῦς. 25 ἔλεγον[a] οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί·
Ἑωράκαμεν[b] τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν[c] αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω[d] ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ
τὸν τύπον[e] τῶν ἥλων[f] καὶ βάλω[g] τὸν δάκτυλόν[h] μου εἰς τὸν τύπον[i] τῶν ἥλων[j]
καὶ βάλω[k] ⸂μου τὴν χεῖρα⸃ εἰς τὴν πλευρὰν[l] αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.[m] 26 Καὶ
μεθ’ ἡμέρας ὀκτὼ[a] πάλιν ἦσαν[b] ἔσω[c] οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς[d] μετ’
αὐτῶν. ἔρχεται[e] ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων,[f] καὶ ἔστη[g] εἰς τὸ μέσον
καὶ εἶπεν·[h] Εἰρήνη ὑμῖν. 27 εἶτα[a] λέγει[b] τῷ Θωμᾷ·[c] Φέρε[d] τὸν δάκτυλόν[e] σου
ὧδε καὶ ἴδε[f] τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε[g] τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε[h] εἰς τὴν
πλευράν[i] μου, καὶ μὴ γίνου[j] ἄπιστος[k] ἀλλὰ πιστός. 28 ⸀ἀπεκρίθη[a] Θωμᾶς[b]
καὶ εἶπεν[c] αὐτῷ· Ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. 29 λέγει[a] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι
ἑώρακάς[b] με πεπίστευκας;[c] μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες[d] καὶ πιστεύσαντες.[e]
30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν[a] ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν
⸀μαθητῶν, ἃ οὐκ ἔστιν[b] γεγραμμένα[c] ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31 ταῦτα δὲ
γέγραπται[a] ἵνα ⸀πιστεύητε[b] ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν[c] ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ
ἵνα πιστεύοντες[d] ζωὴν ἔχητε[e] ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

---

d V3PRPI
24 a NNMS Θωμᾶς *Thomas*
b VPPPNMS
c NNMS Δίδυμος *Didymus*
d V3SIAI
e V3SAAI
25 a V3PIAI
b V1PRAI
c V3SAAI
d V1SAAS
e NAMS τύπος *pattern*
f NGMP ἧλος *nail*
g V1SAAS
h NAMS δάκτυλος *finger*
i NAMS τύπος *pattern*
j NGMP ἧλος *nail*
k V1SAAS
l NAFS πλευρά *side*
m V1SAAS
26 a NAFP ὀκτώ *eight*
b V3PIAI
c ἔσω *in*
d NNMS Θωμᾶς *Thomas*
e V3SPMI
f VPRPGFP κλείω *to close*
g V3SAAI
h V3SAAI
27 a εἶτα *then*
b V3SPAI
c NDMS Θωμᾶς *Thomas*
d V2SPAM
e NAMS δάκτυλος *finger*
f V2SAAM
g V2SPAM
h V2SAAM
i NAFS πλευρά *side*
j V2SPMM
k NNMS ἄπιστος *unbelieving*
28 a V3SAPI
b NNMS Θωμᾶς *Thomas*
c V3SAAI
29 a V3SPAI
b V2SRAI
c V2SRAI
d VPAANMP
e VPAANMP
30 a V3SAAI
b V3SPAI
c VPRPNNP
31 a V3SRPI
b V2PPAS
c V3SPAI
d VPPANMP
e V2PPAS

Chapter 21

21 Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν[a] ἑαυτὸν πάλιν ⸀ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς
θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος·[b] ἐφανέρωσεν[c] δὲ οὕτως. 2 ἦσαν[a] ὁμοῦ[b] Σίμων
Πέτρος καὶ Θωμᾶς[c] ὁ λεγόμενος[d] Δίδυμος[e] καὶ Ναθαναὴλ[f] ὁ ἀπὸ Κανὰ[g] τῆς
Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου[h] καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο.
3 λέγει[a] αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω[b] ἁλιεύειν·[c] λέγουσιν[d] αὐτῷ·
Ἐρχόμεθα[e] καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον[f] καὶ ἐνέβησαν[g] εἰς τὸ ⸀πλοῖον, καὶ ἐν
ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν[h] οὐδέν. 4 Πρωΐας[a] δὲ ἤδη ⸀γενομένης[b] ⸀ἔστη[c] Ἰησοῦς
εἰς τὸν αἰγιαλόν·[d] οὐ μέντοι[e] ᾔδεισαν[f] οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν.[g] 5 λέγει[a]
οὖν αὐτοῖς ⸀ὁ Ἰησοῦς· Παιδία, μή τι προσφάγιον[b] ἔχετε;[c] ἀπεκρίθησαν[d] αὐτῷ·
Οὔ. 6 ὁ δὲ εἶπεν[a] αὐτοῖς· Βάλετε[b] εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον,[c]
καὶ εὑρήσετε.[d] ἔβαλον[e] οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἑλκύσαι[f] ⸀ἴσχυον[g] ἀπὸ τοῦ
πλήθους τῶν ἰχθύων.[h] 7 λέγει[a] οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα[b] ὁ Ἰησοῦς τῷ
Πέτρῳ· Ὁ κύριός ἐστιν.[c] Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας[d] ὅτι ὁ κύριός ἐστιν,[e] τὸν
ἐπενδύτην[f] διεζώσατο,[g] ἦν[h] γὰρ γυμνός,[i] καὶ ἔβαλεν[j] ἑαυτὸν εἰς τὴν
θάλασσαν· 8 οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ[a] ἦλθον,[b] οὐ γὰρ ἦσαν[c] μακρὰν[d]
ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηχῶν[e] διακοσίων,[f] σύροντες[g] τὸ δίκτυον[h] τῶν

---

1 a V3SAAI
b NGFS Τιβεριάς *Tiberias*
c V3SAAI
2 a V3PIAI
b ὁμοῦ *together*
c NNMS Θωμᾶς *Thomas*
d VPPPNMS
e NNMS Δίδυμος *Didymus*
f NNMS Ναθαναήλ *Nathanael*
g NGFS Κανά *Cana*
h NGMS Ζεβεδαῖος *Zebedee*
3 a V3SPAI
b V1SPAI
c VNPA ἁλιεύω *to catch fish*
d V3PPAI
e V1PPMI
f V3PAAI
g V3PAAI ἐμβαίνω *to get into*
h V3PAAI πιάζω *to seize*
4 a NGFS πρωΐα *early morning*
b VPAMGFS
c V3SAAI
d NAMS αἰγιαλός *shore*
e μέντοι *but*
f V3PPAI
g V3SPAI
5 a V3SPAI
b NANS προσφάγιον *fish*
c V2PPAI
d V3PAPI
6 a V3SAAI
b V2PAAM
c NANS δίκτυον *net*
d V2PFAI
e V3PAAI
f VNAA ἕλκω *to drag*
g V3PIAI ἰσχύω *to be strong*
h NGMP ἰχθύς *fish*
7 a V3SPAI
b V3SIAI
c V3SPAI
d VPAANMS
e V3SPAI
f NAMS ἐπενδύτης *outer garment*
g V3SAMI διαζώννυμι *to wrap around*
h V3SIAI
i NNMS γυμνός *naked*
j V3SAAI
8 a NDNS πλοιάριον *boat*
b V3PAAI
c V3PIAI
d NAFS μακρός *lengthy*
e NGMP πῆχυς *cubit*
f NGMP διακόσιοι *two hundred*
g VPPANMP σύρω *to drag*
h NANS δίκτυον *net*

ἰχθύων.[i] 9 Ὡς οὖν ἀπέβησαν[a] εἰς τὴν γῆν βλέπουσιν[b] ἀνθρακιὰν[c] κειμένην[d]
καὶ ὀψάριον[e] ἐπικείμενον[f] καὶ ἄρτον. 10 λέγει[a] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγκατε[b]
ἀπὸ τῶν ὀψαρίων[c] ὧν ἐπιάσατε[d] νῦν. 11 ἀνέβη[a] ⸀οὖν Σίμων Πέτρος καὶ
εἵλκυσεν[b] τὸ δίκτυον[c] ⸂εἰς τὴν γῆν⸃ μεστὸν[d] ἰχθύων[e] μεγάλων ἑκατὸν[f]
πεντήκοντα[g] τριῶν· καὶ τοσούτων[h] ὄντων[i] οὐκ ἐσχίσθη[j] τὸ δίκτυον.[k] 12 λέγει[a]
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε[b] ἀριστήσατε.[c] οὐδεὶς ⸀δὲ ἐτόλμα[d] τῶν μαθητῶν
ἐξετάσαι[e] αὐτόν· Σὺ τίς εἶ;[f] εἰδότες[g] ὅτι ὁ κύριός ἐστιν.[h] 13 ⸀ἔρχεται[a] ⸀ὁ
Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει[b] τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν[c] αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον[d] ὁμοίως.
14 τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη[a] ⸀ὁ Ἰησοῦς τοῖς ⸀μαθηταῖς ἐγερθεὶς[b] ἐκ
νεκρῶν. 15 Ὅτε οὖν ἠρίστησαν[a] λέγει[b] τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων
⸀Ἰωάννου, ἀγαπᾷς[c] με πλέον τούτων; λέγει[d] αὐτῷ· Ναί, κύριε, σὺ οἶδας[e] ὅτι
φιλῶ[f] σε. λέγει[g] αὐτῷ· Βόσκε[h] τὰ ἀρνία μου. 16 λέγει[a] αὐτῷ πάλιν δεύτερον·
Σίμων ⸀Ἰωάννου, ἀγαπᾷς[b] με; λέγει[c] αὐτῷ· Ναί, κύριε, σὺ οἶδας[d] ὅτι φιλῶ[e]
σε. λέγει[f] αὐτῷ· Ποίμαινε[g] τὰ πρόβατά μου. 17 λέγει[a] αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων
⸀Ἰωάννου, φιλεῖς[b] με; ἐλυπήθη[c] ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν[d] αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς[e]
με; καὶ ⸀εἶπεν[f] αὐτῷ· Κύριε, ⸂πάντα σὺ⸃ οἶδας,[g] σὺ γινώσκεις[h] ὅτι φιλῶ[i] σε.

---

i NGMP ἰχθύς *fish*
9 a V3PAAI ἀποβαίνω *to leave*
b V3PPAI
c NAFS ἀνθρακιά *charcoal fire*
d VPPMAFS κεῖμαι *to lay*
e NANS ὀψάριον *fish*
f VPPMANS ἐπίκειμαι *to lay upon*
10 a V3SPAI
b V2PAAM
c NGNP ὀψάριον *fish*
d V2PAAI πιάζω *to seize*
11 a V3SAAI
b V3SAAI ἕλκω *to drag*
c NANS δίκτυον *net*
d NANS μεστός *full*
e NGMP ἰχθύς *fish*
f NGMP ἑκατόν *hundred*
g NGMP πεντήκοντα *fifty*
h NGMP τοσοῦτος *so great*
i VPPAGMP
j V3SAPI σχίζω *to tear*
k NNNS δίκτυον *net*
12 a V3SPAI
b δεῦτε *come*
c V2PAAM ἀριστάω *to eat*
d V3SIAI τολμάω *to dare*
e VNAA ἐξετάζω *to make a search*
f V2SPAI
g VPRANMP
h V3SPAI
13 a V3SPMI
b V3SPAI
c V3SPAI
d NANS ὀψάριον *fish*
14 a V3SAPI
b VPAPNMS
15 a V3PAAI ἀριστάω *to eat*
b V3SPAI
c V2SPAI
d V3SPAI
e V2SRAI
f V1SPAI φιλέω *to love*
g V3SPAI
h V2SPAM βόσκω *to feed*
16 a V3SPAI
b V2SPAI
c V3SPAI
d V2SRAI
e V1SPAI φιλέω *to love*
f V3SPAI
g V2SPAM ποιμαίνω *to shepherd*
17 a V3SPAI
b V2SPAI φιλέω *to love*
c V3SAPI λυπέω *to cause sorrow*
d V3SAAI
e V2SPAI φιλέω *to love*
f V3SAAI
g V2SRAI
h V2SPAI
i V1SPAI φιλέω *to love*

λέγει[j] αὐτῷ ⸀ὁ Ἰησοῦς· Βόσκε[k] τὰ ⸀πρόβατά μου. 18 ἀμὴν ἀμὴν λέγω[a] σοι,
ὅτε ἦς[b] νεώτερος,[c] ἐζώννυες[d] σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις[e] ὅπου ἤθελες·[f] ὅταν δὲ
γηράσῃς,[g] ἐκτενεῖς[h] τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος ⸂σε ζώσει⸃[i] καὶ οἴσει[j] ὅπου οὐ
θέλεις.[k] 19 τοῦτο δὲ εἶπεν[a] σημαίνων[b] ποίῳ θανάτῳ δοξάσει[c] τὸν θεόν. καὶ
τοῦτο εἰπὼν[d] λέγει[e] αὐτῷ· Ἀκολούθει[f] μοι. 20 ⸀Ἐπιστραφεὶς[a] ὁ Πέτρος
βλέπει[b] τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα[c] ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα,[d] ὃς καὶ ἀνέπεσεν[e] ἐν
τῷ δείπνῳ[f] ἐπὶ τὸ στῆθος[g] αὐτοῦ καὶ εἶπεν·[h] Κύριε, τίς ἐστιν[i] ὁ παραδιδούς[j]
σε; 21 τοῦτον ⸀οὖν ἰδὼν[a] ὁ Πέτρος λέγει[b] τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τί;
22 λέγει[a] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω[b] μένειν[c] ἕως ἔρχομαι,[d] τί πρὸς σέ;
σύ ⸂μοι ἀκολούθει⸃.[e] 23 ἐξῆλθεν[a] οὖν ⸂οὗτος ὁ λόγος⸃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ
μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνῄσκει.[b] ⸂οὐκ εἶπεν[c] δὲ⸃ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ
ἀποθνῄσκει[d] ἀλλ’· Ἐὰν αὐτὸν θέλω[e] μένειν[f] ἕως ἔρχομαι,[g] τί πρὸς σέ;
24 Οὗτός ἐστιν[a] ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν[b] περὶ τούτων καὶ ⸀ὁ γράψας[c] ταῦτα,
καὶ οἴδαμεν[d] ὅτι ἀληθὴς[e] ⸂αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν⸃.[f] 25 ἔστιν[a] δὲ καὶ ἄλλα
πολλὰ ⸀ἃ ἐποίησεν[b] ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται[c] καθ’ ἕν, οὐδ’ αὐτὸν οἶμαι[d]
τὸν κόσμον ⸀χωρήσειν[e] τὰ γραφόμενα[f] ⸀βιβλία.

---

j V3SPAI
k V2SPAM βόσκω *to feed*
18 a V1SPAI
b V2SIAI
c NNMS νέος *new*
d V2SIAI ζώννυμι *to dress*
e V2SIAI
f V2SIAI
g V2SAAS γηράσκω *to grow old*
h V2SFAI ἐκτείνω *to stretch out*
i V3SFAI ζώννυμι *to dress*
j V3SFAI
k V2SPAI
19 a V3SAAI
b VPPANMS σημαίνω *to make known*
c V3SFAI
d VPAANMS
e V3SPAI
f V2SPAM
20 a VPAPNMS
b V3SPAI
c V3SIAI
d VPPAAMS
e V3SAAI ἀναπίπτω *recline*
f NDNS δεῖπνον *banquet*
g NANS στῆθος *chest*
h V3SAAI
i V3SPAI
j VPPANMS
21 a VPAANMS
b V3SPAI
22 a V3SPAI
b V1SPAS
c VNPA
d V1SPMI
e V2SPAM
23 a V3SAAI
b V3SPAI
c V3SAAI
d V3SPAI
e V1SPAS
f VNPA
g V1SPMI
24 a V3SPAI
b VPPANMS
c VPAANMS
d V1PRAI
e NNFS ἀληθής *true*
f V3SPAI
25 a V3SPAI
b V3SAAI
c V3SPPS
d V1SPMI οἶμαι *to think*
e VNFA χωρέω *to go*
f VPPPANP